

ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/2366 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 25 ноември 2015 година

за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта за законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейската централна банка ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽²⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) През последните години интеграцията на плащанията на дребно в Съюза отбеляза значителен напредък, по-специално в контекста на актовете на Съюза в областта на плащанията, а именно Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾, Регламент (ЕО) № 924/2009 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾, Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾ и Регламент (ЕС) № 260/2012 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁾. С Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁸⁾ беше допълнена правната рамка в областта на платежните услуги, като с нея беше въведено специално ограничение на възможността търговците на дребно да събират допълнителна такса от клиентите си за използването на определени платежни средства.

⁽¹⁾ ОВ С 224, 15.7.2014 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ С 170, 5.6.2014 г., стр. 78.

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 8 октомври 2015 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 16 ноември 2015 г.

⁽⁴⁾ Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 г. относно платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 97/7/ЕО, 2002/65/ЕО, 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО и за отмяна на Директива 97/5/ЕО (ОВ L 319, 5.12.2007 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Регламент (ЕО) № 924/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно презграничните плащания в рамките на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2560/2001 (ОВ L 266, 9.10.2009 г., стр. 11).

⁽⁶⁾ Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно предприемането, упражняването и пруденциалния надзор на дейността на институциите за електронни пари и за изменение на директиви 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО, и за отмяна на Директива 2000/46/ЕО (ОВ L 267, 10.10.2009 г., стр. 7).

⁽⁷⁾ Регламент (ЕС) № 260/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за определяне на технически и бизнес изисквания за кредитни преводи и директни дебити в евро и за изменение на Регламент (ЕО) № 924/2009 (ОВ L 94, 30.3.2012 г., стр. 22).

⁽⁸⁾ Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правата на потребителите, за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 85/577/ЕИО на Съвета и Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 64).

- (2) Преработената правна рамка на Съюза в областта на платежните услуги беше допълнена от Регламент (ЕС) 2015/751 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾. С посочения регламент по-специално се въвеждат правила относно начисляването на обменни такси за операции, свързани с карти, и се цели да се ускори още повече изграждането на ефективен интегриран пазар за плащания, свързани с карти.
- (3) Директива 2007/64/ЕО беше приета през декември 2007 г. въз основа на предложение на Комисията от декември 2005 г. Оттогава насам на пазара на плащания на дребно настъпиха значителни технически иновации в резултат на бързото нарастване на броя на електронните и мобилни плащания и появата на нови видове платежни услуги, представляващи предизвикателства пред действащата уредба.
- (4) Прегледът на правната рамка на Съюза в областта на платежните услуги, по-специално анализът на въздействието на Директива 2007/64/ЕО и консултациите във връзка със зелената книга на Комисията от 11 януари 2012 г., озаглавена „Към интегриран европейски пазар за картови, интернет и мобилни плащания“, показват, че развитието на услугите поражда значителни предизвикателства от регулаторна гледна точка. Значими области на пазара на плащания, по-специално картовите, интернет и мобилните плащания, все още са разпокъсани в съответствие с държавните граници. Много иновативни платежни продукти или услуги не попадат изцяло или в голямата си част в обхвата на Директива 2007/64/ЕО. Освен това обхващат на Директива 2007/64/ЕО, и по-специално елементите, които са изключени от нейния обхват — като например някои свързани с плащане дейности — се оказват в някои случаи прекалено неясни, прекалено общи или просто остарели предвид развитието на пазара. Това поражда правна несигурност, потенциални рискове за сигурността по платежната верига и липса на защита на потребителите в определени области. Оказва се, че е трудно за доставчиците на платежни услуги да въведат иновативни, безопасни и удобни за използване цифрови платежни услуги, които да осигурят на потребителите и търговците на дребно ефективни, удобни и сигурни платежни методи в Съюза. Във връзка с това има голям положителен потенциал, който трябва да бъде проучен по-последователно.
- (5) Продължаващото развитие на интегриран вътрешен пазар за сигурни електронни плащания е от решаващо значение за подпомагането на растежа на икономиката на Съюза и за осигуряването за потребителите, търговците и дружествата на избор и прозрачност на платежните услуги, така че те да се възползват изцяло от вътрешния пазар.
- (6) С цел отстраняване на пропуските в регулаторната уредба следва да бъдат установени нови правила, като същевременно се осигури повече правна яснота и последователно прилагане на законодателната рамка в целия Съюз. Следва да се гарантира, че съществуващите и новите участници на пазара работят при еднакви условия, което позволява новите средства на плащане да достигнат до по-широк пазар и осигурява високо ниво на защита на потребителите при използването на тези платежни услуги в целия Съюз. Това следва да доведе до ефикасност в платежната система като цяло и до по-голям избор и по-голяма прозрачност на платежните услуги, като същевременно се укрепи доверието на потребителите в хармонизирания пазар на плащанията.
- (7) През последните години се увеличиха рисковете, свързани със сигурността на електронните плащания. Това се дължи на по-голямата техническа сложност на електронните плащания, постоянно нарастващите обеми на електронни плащания в световен мащаб и на новосъздадените видове платежни услуги. Безопасността и сигурността на платежните услуги са задължително условие за доброто функциониране на пазара на платежни услуги. Поради това ползвателите на платежни услуги следва да бъдат защитени по подходящ начин срещу подобни рискове. Платежните услуги са от основно значение за извършването на жизнено важни икономически и обществени дейности.
- (8) Разпоредбите на настоящата директива относно прозрачността и изискванията за предоставяне на информация от доставчиците на платежни услуги и относно правата и задълженията във връзка с предоставянето и ползването на платежни услуги следва да се прилагат, когато е целесъобразно, и за операциите, при които един от доставчиците на платежни услуги се намира извън рамките на Европейското икономическо пространство (ЕИП), с цел да се избегне използването на различни подходи в различните държави членки във вреда на потребителите. Когато е целесъобразно, тези разпоредби следва да бъдат прилагани и по отношение на операциите във всички официални валути между доставчици на платежни услуги, намиращи се в рамките на ЕИП.
- (9) Наличният паричен превод е проста платежна услуга, основаваща се обикновено на пари в наличност, предоставени от платеца на доставчика на платежни услуги, който превежда съответната сума, например посредством съобщителна мрежа, на получател или на друг доставчик на платежни услуги, който действа от името на получателя. В някои държави членки супермаркети, търговци и други търговци на дребно предоставят на населението съответна услуга, даваща възможност за плащане на комунални и други обичайни разходи на домакинствата. Тези услуги за плащане на сметки следва да се разглеждат като налични парични преводи, освен когато компетентните органи преценят, че дейността попада в друга категория платежни услуги.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) 2015/751 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2015 г. относно обменните такси за платежни операции, свързани с карти (ОВ L 123, 19.5.2015 г., стр. 1).

- (10) Настоящата директива въвежда неутрално определение за приемането на платежна операция, за да се отразят не само традиционните модели на приемане, структурирани около използването на платежни карти, но и различните бизнес модели, включително тези, при които участва повече от един приемащ субект. Това следва да гарантира еднаква защита за всички търговци, независимо от използвания платежен инструмент, когато дейността е еднаква с приемането на картови операции. Техническите услуги, предоставяни на доставчиците на платежни услуги, като например обикновеното обработване и съхраняване на данни или управлението на терминали, не следва да се считат за съставляващи приемане. Освен това при някои модели на приемане не се предвижда действителен превод на средства от приемащия субект към получателя, тъй като страните могат да уговорят други форми на сетълмент.
- (11) Предвиденото изключение от обхвата на Директива 2007/64/ЕО във връзка с платежните операции, извършени чрез търговски представител от името на платеца или на получателя, се прилага по много различни начини в държавите членки. Някои държави членки позволяват изключението да се използва от платформи за електронна търговия, които действат като посредник от името както на отделните продавачи, така и на купувачите, без да имат реална възможност да договарят или да сключват договори за продажбата или покупката на стоки или услуги. Това прилагане на изключението надхвърля предвидения му обхват, установен в посочената директива, и може да увеличи рисковете за потребителите, тъй като тези доставчици остават извън осигурената от правната рамка защита. Различното прилагане води и до нарушаване на конкуренцията на пазара на плащания. Ето защо, за преодоляване на тези проблеми изключението следва да се прилага, когато представителите действат само от името на платеца или само от името на получателя, независимо дали са във владение на средствата на клиента или не. Когато представителите действат от името на платеца и на получателя (например чрез някои платформи за електронна търговия), те следва да бъдат изключени от обхвата само ако в нито един момент не влизат във владение, нито поемат контрол върху средствата на клиента.
- (12) Настоящата директива следва да не се прилага по отношение на дейностите на дружествата за транспортиране на пари и ценности и на дружествата за управление на касови средства, когато тези дейности са ограничени до физическия превоз на банкноти и монети.
- (13) Обратната информация от пазара показва, че платежните дейности, обхванати от изключението за ограничена мрежа, често са свързани със значителни по обем и стойност плащания и предлагат на потребителите стотици или хиляди различни продукти и услуги. Това не отговаря на целта на изключението за ограничена мрежа, предвидено в Директива 2007/64/ЕО, и води до по-големи рискове и липса на правна защита за ползвателите на платежни услуги, особено за потребителите, и очевидни недостатъци за регулираните участници на пазара. За да се ограничат тези рискове, един и същ инструмент следва да не може да бъде използван за извършването на платежни операции за придобиване на стоки и услуги в рамките на повече от една ограничена мрежа, нито за придобиването на неограничен набор от стоки и услуги. Даден платежен инструмент следва да се смята за използван в рамките на такава ограничена мрежа, ако може да се използва само при следните обстоятелства: първо, за закупуване на стоки и услуги от конкретен търговец на дребно или конкретна верига за продажби на дребно, когато участващите субекти са пряко обвързани от търговски договор, в който например е предвидено използването на една-единствена платежна марка и тази платежна марка се използва на местата на продажба и се обозначава, когато е възможно, върху платежния инструмент, който може да бъде използван в тях; второ, за закупуване на много ограничен набор от стоки или услуги, например когато възможностите за ползване са фактически ограничени до краен брой функционално свързани стоки или услуги, независимо от географското местоположение на мястото на продажба; или трето, когато платежният инструмент се регулира от национален или регионален публичен орган за конкретни социални или данъчни цели за придобиването на конкретни стоки или услуги.
- (14) Платежните инструменти, попадащи в обхвата на изключението за ограничена мрежа, биха могли да включват карти от вериги магазини, карти за покупка на гориво, членски карти, карти за обществен транспорт, талони за паркиране, ваучери за храна или ваучери за конкретни услуги, които понякога са предмет на специална данъчна или трудовоправна уредба, чиято цел е да насърчава използването на такива инструменти за постигането на целите на социалното законодателство. Когато такъв инструмент със специална цел се превърне в инструмент с общо предназначение, изключението от обхвата на настоящата директива следва да не се прилага повече. Инструменти, които могат да бъдат използвани за покупки в магазини на конкретно посочени търговци, следва да не се изключват от обхвата на настоящата директива, тъй като такива инструменти обикновено са предназначени за непрекъснато разрастваща се мрежа от доставчици на услуги. Изключението за ограничена мрежа следва да се прилага в съчетание със задължението на потенциалните доставчици на платежни услуги за съобщаване на дейностите, попадащи в неговия обхват.
- (15) Определени платежни операции, извършвани посредством далекосъобщително или информационно технологично устройство, са изключени от обхвата на Директива 2007/64/ЕО, когато мрежовият оператор действа не само като посредник при доставката на цифрови стоки и услуги чрез въпросното устройство, но също така добавя стойност към тези стоки или услуги. По-специално това изключение позволява т.нар. „директно фактуриране“ при оператора за онлайн услуги или директни покупки на сметката за мобилния телефон, които, като се започне от тоновете при позвъняване и услугите с добавена стойност (premium SMS-services), допринасят за развитието на нови бизнес модели, които се основават на продажба на цифрово съдържание и на гласови услуги с ниска стойност. Тези услуги включват забавления, като чат и теглене на съдържание от рода на видеоматериали, музика и игри, информация, например за времето, новините, получаване на актуална информация за спортни събития, търсене на информация за фондовите борси или в указатели, участия в телевизионни и радиопредавания, като гласуване, участие в състезания и коментари в реално време. Получената от пазара информация показва, че липсват данни тези платежни операции,

които се приемат с доверие от потребителите като удобни за малки по размер плащания, да са се развили в обща платежна посредническа услуга. Поради неясната редакция на съответното изключение обаче то се прилага по различен начин в държавите членки, което води до липса на правна сигурност за операторите и потребителите, а понякога до искането платежни посреднически услуги да се ползват с неограничено изключение от обхвата на Директива 2007/64/ЕО. Поради това е целесъобразно да се изясни и ограничи обхватът на прилагане на изключението за тези доставчици на услуги, като се изброят видовете платежни операции, за които то се прилага.

- (16) Изключението, свързано с определени платежни операции, извършвани посредством далекосъобщително или информационно технологично устройство, следва да се прилага най-вече за микроплащания за цифрово съдържание и гласови услуги. Следва да се посочат ясно платежните операции за закупуването на електронни билети, за да се вземе предвид развитието в областта на плащанията, по-специално възможността клиентите да поръчват, заплащат, получават и заверяват електронни билети от всяко място и по всяко време с помощта на мобилни телефони или други устройства. Електронните билети позволяват и улесняват предоставянето на услуги, които потребителите в противен случай биха могли да закупят под формата на хартиен билет и които включват транспорт, забавления, паркинг и вход за различни събития, но не и материални стоки. По този начин с тях се намаляват производствените разходи и разходите за доставка, свързани с традиционните начини за издаване на хартиени билети, и се увеличава удобството за клиентите, като се осигуряват нови, по-прости начини за закупуване на билети. С цел да се намали тежестта за организациите, които събират дарения с благотворителна цел, е необходимо свързаните с такива дарения платежни операции също да бъдат изключени. Държавите членки следва да могат да ограничат в съответствие с националното право изключението до дарения, които се събират в полза на регистрирани благотворителни организации. Изключението като цяло следва да се прилага само когато стойността на платежната операция е под определен праг, за да може да бъде ясно ограничено до плащания с нисък рисков профил.
- (17) Единната зона за плащания в евро (SEPA) улесни създаването на общи за Съюза „звена за плащания“ и „звена за събиране на вземания“, което дава възможност за централизиране на платежните операции на една и съща група. Във връзка с това платежните операции между предприятие майка и негово дъщерно предприятие или между дъщерни предприятия на едно и също предприятие майка, извършвани от доставчик на платежни услуги, който е част от същата група, следва да бъдат изключени от обхвата на настоящата директива. Събирането на платежни нареждания от името на група от страна на предприятие майка или негово дъщерно предприятие за по-нататъшно предаване на доставчик на платежни услуги не следва да се счита за платежна услуга за целите на настоящата директива.
- (18) Директива 2007/64/ЕО изключва от своя обхват платежни услуги, предлагани от оператори на терминални устройства АТМ („банкомати“), които са независими от доставчици на платежни услуги, обслужващи сметки. Това изключение насърчи ръста на независимите услуги, свързани с банкомати, в много държави членки, по-специално в по-слабо населените райони. Пълното изключване на тази бързо разрастваща се част от пазара на услуги, свързани с банкомати, от обхвата на настоящата директива обаче би довело до объркване относно таксите за теглене. В презгранични случаи това би могло да доведе до двойно начисляване на такси за едно и също теглене от доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката, и от оператора на банкомата. Ето защо, за да се запази предоставянето на услуги, свързани с банкомати, като същевременно да се осигури яснота относно таксите за теглене, е целесъобразно изключението да се запази, но от операторите на банкомати да се изисква да спазват специалните разпоредби за прозрачност на настоящата директива. Освен това таксите, прилагани от операторите на банкомати, не следва да засягат Регламент (ЕО) № 924/2009.
- (19) Доставчиците на услуги, желаещи да се възползват от изключението от обхвата на Директива 2007/64/ЕО, често не се консултират с компетентните органи за това, дали техните дейности са обхванати или са изключени от обхвата на посочената директива, като вместо това разчитат на собствената си преценка. Това води до различно прилагане на определени изключения в отделните държави членки. Освен това изглежда, че някои доставчици на платежни услуги са използвали определени изключения, за да променят своите бизнес модели, така че предлаганите от тях платежни дейности да попаднат извън обхвата на посочената директива. Това може да доведе до увеличаване на рисковете за ползвателите на платежни услуги и различни условия за доставчиците на платежни услуги на вътрешния пазар. Поради това доставчиците на услуги следва да бъдат задължени да уведомяват компетентните органи за съответните дейности, така че компетентните органи да могат да преценят дали са спазени изискванията на съответните разпоредби и да осигурят еднообразно тълкуване на правилата в рамките на вътрешния пазар. По-специално, за всички изключения, които се основават на спазването на определен праг, следва да се предвиди процедура за уведомяване с цел да се гарантира спазването на конкретните изисквания.
- (20) Освен това е важно да се включи изискване потенциалните доставчици на платежни услуги да уведомяват компетентните органи относно дейностите, които извършват в рамките на ограничена мрежа въз основа на критериите, установени в настоящата директива, в случай че стойността на платежната операция е над определен праг. Компетентните органи следва да преценят дали дейностите, за които са уведомени, могат да се разглеждат като дейности, извършвани в рамките на ограничена мрежа.
- (21) Определението на понятието „платежни услуги“ следва да бъде неутрално от технологична гледна точка и да дава възможност за разработване на нови видове платежни услуги, като същевременно се гарантират еднакви оперативни условия както за съществуващите, така и за новите доставчици на платежни услуги.

- (22) В настоящата директива следва да се запази подходът, възприет в Директива 2007/64/ЕО, която обхваща всички видове електронни платежни услуги. Затова не е целесъобразно новите правила да се прилагат за услуги, при които прехвърлянето на средства от платеща към получателя или техният пренос се извършва единствено в банкноти и монети, или при които прехвърлянето се основава на чек на хартиен носител, менителница, запис на заповед или други инструменти на хартиен носител, ваучери на хартиен носител или карти, чрез които на доставчика на платежни услуги или на друго лице се нарежда да предостави средства на разположение на получателя.
- (23) Настоящата директива не следва да се прилага за платежни операции, извършвани с наличност, тъй като вече съществува единен платежен пазар за плащания в наличност. Настоящата директива не следва да се прилага и за платежни операции, извършвани въз основа на чекове на хартиен носител, тъй като поради естеството си тези чекове не могат да се обработват толкова ефективно, колкото други средства за плащане. При все това добрата практика в тази област следва да се основава на принципите, установени в настоящата директива.
- (24) Необходимо е да се определят категориите доставчици на платежни услуги, които законосъобразно могат да предоставят платежни услуги на територията на Съюза, а именно кредитните институции, които приемат от ползвателите влогове, които могат да бъдат използвани за финансиране на платежни операции, и към които следва да продължат да се прилагат пруденциалните изисквания, предвидени в Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾; институциите за електронни пари, които издават електронни пари, които могат да бъдат използвани за финансиране на платежни операции, и към които следва да продължат да се прилагат пруденциалните изисквания, предвидени в Директива 2009/110/ЕО; платежните институции и пощенските джиро институции, които имат право да извършват такава дейност съгласно националното право. Прилагането на тази правна рамка следва да бъде ограничено до онези доставчици на услуги, които предоставят платежни услуги като обичайно занятие или като стопанска дейност в съответствие с настоящата директива.
- (25) В настоящата директива са предвидени правила относно изпълнението на платежни операции, когато средствата са електронни пари съгласно определението в Директива 2009/110/ЕО. Настоящата директива обаче не урежда издаването на електронни пари, което е предвидено в Директива 2009/110/ЕО. Следователно на платежните институции не следва да се разрешава да издават електронни пари.
- (26) С Директива 2007/64/ЕО се създаде пруденциален режим, с който се въведе единен лиценз за всички доставчици на платежни услуги, чиято дейност не е свързана с приемане на влогове или издаване на електронни пари. За целта с Директива 2007/64/ЕО беше въведена нова категория доставчици на платежни услуги, а именно „платежни институции“, като бе предвидено лицензиране, при спазване на набор от строги и всеобхватни условия, за юридическите лица извън съществуващите категории, които желаят да предоставят платежни услуги на територията на Съюза. Следователно в целия Съюз следва да се прилагат едни и същи условия по отношение на тези услуги.
- (27) След приемането на Директива 2007/64/ЕО се появиха нови видове платежни услуги, особено в областта на плащанията по интернет. По-специално, настъпи развитие на услугите по инициране на плащане в областта на електронната търговия. Тези платежни услуги имат значение за плащанията при електронна търговия, като създават софтуерен мост между интернет страницата на търговеца и платформата за онлайн банкиране на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката на платеща, с цел да се иницират плащанията по интернет въз основа на кредитен превод.
- (28) Нещо повече, развитието на технологиите през последните години доведе до появата на някои допълнителни услуги, като например услуги по предоставяне на информация за сметките. Чрез тези услуги на ползвателя на платежни услуги се предоставя обобщена информация онлайн относно една или повече платежни сметки, държани при един или повече доставчици на платежни услуги и достъпни посредством онлайн интерфейси на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката. По този начин ползвателят на платежни услуги има възможност да получи незабавно цялостна представа за финансовото си положение във всеки един момент. Тези услуги също следва да бъдат включени в обхвата на настоящата директива с цел потребителите да получат подходяща защита на данните за своите плащания и сметки, както и правна сигурност по отношение на статуса на доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка.
- (29) Услугите по инициране на плащане дават възможност на доставчика на услуги по инициране на плащане да потвърди пред получателя, че плащането е иницирано, с цел да се насърчи получателят да освободи стоките или да предостави услугата без неоснователно забавяне. Тези услуги предлагат евтино решение както за търговците, така и за потребителите, и предоставят на потребителите възможност да пазаруват онлайн, дори и да нямат платежни карти. Тъй като понастоящем за услугите по инициране на плащане не се прилага Директива 2007/64/ЕО, те не подлежат задължително на надзор от компетентен орган и не е необходимо да са съобразени с изискванията на Директива 2007/64/ЕО. Това повдига редица правни въпроси, като например въпроси относно защитата на

⁽¹⁾ Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338).

потребителите, сигурността и отговорността, както и въпроси относно конкуренцията и защитата на данни, по-специално по отношение на защитата на данните на ползвателя на платежни услуги в съответствие с правилата на Съюза за защита на данните. Следователно новите правила трябва да уредят тези въпроси.

- (30) Персонализираните средства за сигурност, използвани за сигурно установяване на идентичността на клиента пряко от ползвателя на платежните услуги или от доставчика на услуги по инициране на плащане, обикновено са тези, които се издават от доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметките. Доставчиците на услуги по инициране на плащане не винаги встъпват в договорно правоотношение с доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметките, и независимо от бизнес модела, използван от доставчиците на услуги по инициране на плащане, доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметките, следва да предоставят възможност на доставчиците на услуги по инициране на плащане да разчитат на процедурите за установяване на идентичността, предвидени от доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметките, при инициране на конкретно плащане от името на платеца.
- (31) Когато предоставя единствено услуги по инициране на плащане, доставчикът на услуги по инициране на плащане не държи средствата на ползвателя на нито един етап от платежната верига. Когато доставчик на услуги по инициране на плащане има намерение да предоставя други платежни услуги, във връзка с които държи средствата на ползвателя, той следва да получи пълен лиценз за предоставяне на тези услуги.
- (32) Услугите по инициране на плащане се основават на пряк или непряк достъп на доставчиците на услуги по инициране на плащане до сметките на платците. Обслужващият сметката доставчик на платежни услуги, който предоставя механизъм за непряк достъп, следва да разреши и пряк достъп за доставчиците на услуги по инициране на плащане.
- (33) Настоящата директива следва да има за цел осигуряването на приемственост на пазара, като се даде възможност съществуващите и новите доставчици на услуги, независимо от използвания от тях бизнес модел, да предлагат услугите си при ясна и хармонизирана регулаторна рамка. Без да се засяга необходимостта от осигуряване на сигурността на платежните операции и защитата на клиентите срещу явни рискове от измама, до началото на прилагането на тези правила държавите членки, Комисията, Европейската централна банка (ЕЦБ) и Европейският надзорен орган (Европейският банков орган, създаден с Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾ (ЕБО) следва да гарантират лоялна конкуренция на този пазар, като избягват неоправданата дискриминация срещу който и да е съществуващ участник на пазара. Всеки доставчик на платежни услуги, включително доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката на ползвателя на платежни услуги, следва да може да предлага услуги по инициране на плащане.
- (34) Настоящата директива не променя съществено условията за издаване и запазване на лиценз на платежна институция. Подобно на Директива 2007/64/ЕО условията включват пруденциални изисквания, които са пропорционални на операционния и финансовия риск, пред който са изправени тези субекти при упражняване на стопанската си дейност. В тази връзка съществува необходимост от надежден режим за начален капитал, съчетан с оборотен капитал, който би могъл своевременно да бъде усъвършенстван в зависимост от потребностите на пазара. Поради разнообразието в областта на платежните услуги настоящата директива следва да допуска използването на различни методи, съчетани с определени правомощия за преценка при надзора, за да се гарантира, че към еднаквите по вид рискове се подхожда по еднакъв начин при всички доставчици на платежни услуги. Изискванията по отношение на платежните институции следва да отразяват обстоятелството, че платежните институции извършват по-специализирани и ограничени дейности, като по този начин възникват по-малки и лесни за наблюдение и контрол рискове в сравнение с рисковете, които възникват в рамките на по-широкия спектър от дейности на кредитните институции. По-специално на платежните институции следва да се забрани да приемат влогове от ползвателите и следва да им се разреши да използват средства, получени от ползвателите само за предоставяне на платежни услуги. Необходимите пруденциални правила, включително относно началния капитал, следва да са подходящи с оглед на риска, свързан със съответните платежни услуги, предоставяни от платежната институция. Доставчиците на платежни услуги, които предоставят единствено услуги по инициране на плащане, следва да се считат за средно рискови по отношение на началния капитал.
- (35) Доставчиците на услуги по инициране на плащане и доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка, когато предоставят единствено такива услуги, не държат средствата на клиентите. Съответно би било несъразмерно по отношение на тези нови участници на пазара да се налагат изисквания за собствен капитал. Въпреки това е важно те да могат да изпълняват задълженията си във връзка със своите дейности. Поради това от тях следва да се изисква да притежават застраховка „Професионална отговорност“ или друга сравнима гаранция. ЕБО следва, в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, да разработи насоки относно критериите, които да бъдат използвани от държавите членки за определянето на минималната парична стойност на застраховката „Професионална отговорност“ или на друга сравнима гаранция. ЕБО не следва да прави разграничение между застраховката „Професионална отговорност“ и други сравними гаранции, тъй като те следва да бъдат взаимозаменяеми.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12).

- (36) С цел да се избегнат злоупотреби с правото на установяване е необходимо от платежната институция, поискала лиценз в държава членка, да се изиска да извършва поне част от своята свързана с платежни услуги стопанска дейност в тази държава членка.
- (37) Следва да се предвиди средствата на ползвателите на платежни услуги да бъдат съхранявани отделно от средствата на платежната институция. Необходими са изисквания за защитни мерки, когато платежната институция държи средствата на ползватели на платежни услуги. Когато една и съща платежна институция изпълнява платежна операция едновременно за платеща и за получателя, а на платеща е отпусната кредитна линия, може да се окаже подходящо средствата да бъдат съхранявани в полза на получателя, след като тези средства се превърнат във вземане на получателя към платежната институция. По отношение на платежните институции следва да се прилагат и изисквания за ефективно предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма.
- (38) Настоящата директива не въвежда промени в задълженията на платежните институции по отношение на счетоводното отчитане или в тяхното задължение за извършване на одит на техните годишни и консолидирани счетоводни отчети. Изисква се платежните институции да изготвят своите годишни и консолидирани счетоводни отчети съгласно Директива 86/635/ЕИО на Съвета ⁽¹⁾ и Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾. Извършва се одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети, освен ако платежната институция не е освободена от това задължение съгласно посочените директиви.
- (39) Когато предоставят една или повече от платежните услуги, обхванати от настоящата директива, доставчиците на платежни услуги следва винаги да разполагат с платежни сметки, използвани единствено за платежни операции. За да могат доставчиците на платежни услуги да предоставят платежни услуги, е абсолютно необходимо те да имат възможност да откриват и поддържат сметки в кредитни институции. Държавите членки следва да гарантират, че достъпът до такива сметки се предоставя по начин, който е недискриминационен и пропорционален предвид законната цел, чието постигане се цели с този достъп. Въпреки че достъпът може да бъде само до основни елементи, той винаги следва да бъде винаги достатъчно широк, за да даде възможност на платежната институция да предоставя своите услуги безпрепятствено и ефикасно.
- (40) Настоящата директива следва да уреди отпускането на кредити от платежните институции, а именно отпускането на кредитни линии и издаването на кредитни карти само когато това е тясно свързано с извършването на платежни услуги. Целесъобразно е платежните институции да могат да отпускат кредити във връзка със своите презгранични дейности само ако кредитът е отпуснат с цел улесняване извършването на платежни услуги, има краткосрочен характер и е отпуснат за период не по-дълъг от 12 месеца, включително ако е револвиращ, както и при условие че кредитът се рефинансира основно чрез използването на собствения капитал на платежната институция, както и на средства от капиталовите пазари, но не и на средства, държани от името на клиенти за извършване на платежни услуги. Тези правила не следва да засягат Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ или друго съответно право на Съюза или национални мерки, отнасящи се до условията за отпускане на кредити на потребители, които не са хармонизирани с настоящата директива.
- (41) Като цяло практиката показва наличието на задоволително сътрудничество между националните компетентни органи, които отговарят за издаването на лицензи на платежните институции, упражняват контрол и вземат решенията за отнемане на тези лицензи. Сътрудничеството между компетентните органи обаче следва да се засили както по отношение на обменната информация, така и на съгласуването прилагане и тълкуване на настоящата директива, когато лицензирана платежна институция желае да предоставя платежни услуги в държава членка, различна от държавата членка по произход, като упражнява правото си на установяване или свободата на предоставяне на услуги (т.нар. „упражняване на дейност в ЕИП въз основа на един лиценз“), включително посредством интернет. ЕБО следва да съдейства на компетентните органи да уреждат разногласията помежду си в контекста на презграничното сътрудничество в съответствие с Регламент (ЕС) № 1093/2010. Необходимо е ЕБО да изготви и проекти на регулаторни технически стандарти относно сътрудничеството и обмена на данни.
- (42) С цел да се увеличи прозрачността по отношение на работата на платежните институции, които са лицензирани или регистрирани от компетентните органи на държавата членка по произход, включително на техните представители, и да се гарантира високо ниво на защита на потребителите в Съюза, е необходимо да се осигури лесен публичен достъп до списъка със субекти, предоставящи платежни услуги. Поради това ЕБО следва да разработи и поддържа централен регистър, в който да публикува списък с наименованията на субектите, предоставящи платежни услуги. Държавите членки следва да гарантират, че предоставените от тях данни се актуализират. Тези мерки следва също така да допринесат за укрепване на сътрудничеството между компетентните органи.

⁽¹⁾ Директива 86/635/ЕИО на Съвета от 8 декември 1986 г. относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на банки и други финансови институции (ОВ L 372, 31.12.1986 г., стр. 1).

⁽²⁾ Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

⁽³⁾ Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. относно договорите за потребителски кредити и за отмяна на Директива 87/102/ЕИО на Съвета (ОВ L 133, 22.5.2008 г., стр. 66).

- (43) Следва да се подобри осигуряването на точна и актуална информация, като платежните институции бъдат задължени да информират без неоснователно забавяне компетентните органи в своята държава членка по произход за всяка промяна, която засяга точността на информацията и предоставените във връзка с получаването на лиценз доказателства, включително допълнителните представители или подизпълнители. При съмнение компетентните органи следва да проверяват верността на получената информация.
- (44) Държавите членки следва да могат да изискват от платежните институции, които извършват дейност на тяхна територия, чието главно управление се намира в друга държава членка, да им представят периодично отчети за дейността си на тяхната територия за сведение или за статистически цели. Когато тези платежни институции извършват дейност въз основа на правото на установяване, тази информация може да се използва и за да се наблюдава спазването на дялове III и IV от настоящата директива, а държавите членки следва да могат да изискват от тези платежни институции да определят централно звено за контакт на тяхна територия, за да улеснят надзора върху мрежите от представители от страна на компетентните органи. ЕБО следва да изготви проекти на регулаторни стандарти, установяващи критериите за преценка в кои случаи е подходящо да бъде определено централно звено за контакт и какви следва да бъдат неговите функции. Изискването за определяне на централно звено за контакт следва да бъде пропорционално с оглед постигането на целта за осигуряване на подходяща комуникация и предоставяне на информация относно спазването на дялове III и IV в приемащата държава членка.
- (45) В извънредни ситуации, когато са необходими незабавни действия за преодоляването на сериозна заплаха за колективните интереси на ползвателите на платежни услуги в приемащата държава членка, например измами в големи размери, компетентните органи на приемащата държава членка следва да могат да предприемат предпазни мерки, успоредно с презграничното сътрудничество между компетентните органи на държавата членка по произход и на приемащата държава членка и до приемането на мерки от страна на компетентните органи на държавата членка по произход. Тези мерки следва да бъдат подходящи, пропорционални на целта, недискриминационни и с временен характер. Всички тези мерки следва да са надлежно обосновани. Компетентните органи на държавата членка по произход на съответната платежна институция, както и други компетентни органи, например Комисията и ЕБО, следва да бъдат уведомявани предварително, а ако не е възможно с оглед на извънредната ситуация — без неоснователно забавяне.
- (46) Въпреки че настоящата директива определя минималния набор от правомощия, с които следва да разполагат компетентните органи, когато упражняват надзор над спазването на съответните изисквания от страна на платежните институции, тези правомощия трябва да се упражняват при съблюдаване на основните права, включително правото на неприкосновеност на личния живот. Без да се засяга контролът на независим орган (национален орган за защита на данните) и в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз, държавите членки следва да въведат подходящи и ефективни гаранции, когато упражняването на тези правомощия може да доведе до злоупотреби или произвол, представляващи сериозна намеса в тези права, например, когато е целесъобразно, чрез изискване за предварително разрешение от съдебен орган на съответната държава членка.
- (47) Важно е да се гарантира, че по отношение на всички лица, предоставящи платежни услуги, се прилагат определени минимални правни и регулаторни изисквания. Затова е желателно да се въведе изискване за регистрация на идентификационните данни и местонахождението на всички лица, предоставящи платежни услуги, включително на лицата, които не са в състояние да изпълнят целия спектър от условия за получаване на лиценз като платежни институции. Този подход е в съответствие с обосновката на Специална препоръка VI на Специалната група за финансови действия за изпирането на пари (Financial Action Task Force on Money Laundering), която предвижда създаване на механизъм, чрез който доставчиците на платежни услуги, които не могат да изпълнят всички условия, определени в посочената препоръка, могат въпреки това да бъдат третирани като платежни институции. За тази цел, дори когато определени лица са освободени от прилагането на част или на всички условия за издаване на лиценз, държавите членки следва да ги впишат в регистъра на платежните институции. От съществено значение обаче е възможността за подобно освобождаване да бъде обвързана със строги изисквания относно стойността на платежните операции. Платежните институции, които се ползват от такова освобождаване, не следва да имат нито право на установяване, нито свобода на предоставяне на услуги и не следва да упражняват тези права непряко, когато са член на платежна система.
- (48) Предвид особения характер на извършваната дейност и на рисковете, свързани с услугите по предоставяне на информация за сметката, е целесъобразно да се въведе специален пруденциален режим за доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметки. Доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметки следва да могат да предоставят услуги на презгранична основа, като се ползват от правилата за „упражняване на дейност в ЕИП въз основа на един лиценз“.
- (49) За всеки доставчик на платежни услуги е от съществено значение да има достъп до услугите на техническите инфраструктури на платежните системи. За този достъп обаче следва да се прилагат подходящи изисквания, за да се осигури целостта и стабилността на тези системи. Всеки доставчик на платежни услуги, който кандидатства за участие в платежна система, следва да носи риска от собствения си избор на система и да представи пред платежната система доказателства, че неговата вътрешна организация е достатъчно стабилна, за да понесе всякакви рискове. Обикновено такива платежни системи включват четиристранни картови схеми, както и големи системи за

обработка на кредитни преводи и директни дебити. С цел да се гарантира еднакво третиране в целия Съюз на различните категории лицензирани доставчици на платежни услуги според условията на техния лиценз, е необходимо да се изяснят правилата относно достъпа до платежните системи.

- (50) Следва да се предвиди недискриминационно третиране на лицензираните платежни институции и кредитни институции, така че всеки доставчик на платежни услуги, участващ в конкуренцията на вътрешния пазар, да може да ползва при едни и същи условия услугите на техническите инфраструктури на тези платежни системи. Целесъобразно е да се предвиди различно третиране на лицензираните доставчици на платежни услуги и тези, които се ползват от освобождаване по настоящата директива, както и от освобождаване по член 3 от Директива 2009/110/ЕО, предвид различията в съответната им пруденциална рамка. Във всеки случай различия в ценовите условия следва да бъдат допустими само когато са обусловени от различия в направените от доставчиците на платежни услуги разходи. Това следва да не засяга правото на държавите членки да ограничат достъпа до системно важни системи в съответствие с Директива 98/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, както и компетентността на ЕЦБ и Европейската система на централните банки по отношение на достъпа до платежни системи.
- (51) Настоящата директива не засяга приложното поле на Директива 98/26/ЕО. Въпреки това, за да се осигури лоялна конкуренция между доставчиците на платежни услуги, когато участник в определена платежна система, за която се прилагат условията на Директива 98/26/ЕО, предоставя услуги във връзка с подобна система на лицензиран или регистриран доставчик на платежни услуги, той следва, при поискване в този смисъл, да предостави достъп до тези услуги по обективен, пропорционален и недискриминационен начин и на всеки друг лицензиран или регистриран доставчик на платежни услуги. Доставчиците на платежни услуги, на които е предоставен такъв достъп, не следва обаче да бъдат считани за участници съгласно определението в Директива 98/26/ЕО и съответно не следва да се ползват от защитата по посочената директива.
- (52) Разпоредбите относно достъпа до платежни системи следва да не се прилагат по отношение на системите, които са създадени и се управляват от един доставчик на платежни услуги. Тези платежни системи могат да функционират в пряка конкуренция с платежните системи или, по-често, в пазарна ниша, която не е в достатъчна степен запълнена от платежните системи. Тези системи включват тристранни схеми като тристранните картови схеми, доколкото те никога не действат като реални четиристранни картови схеми, например като разчитат на лицензополучатели, представители или партньори в рамките на сътрудничество на различни марки. Тези системи обикновено обхващат и платежни услуги, предлагани от доставчици на далекосъобщителни услуги, при които операторът на схемата е доставчик на платежни услуги едновременно на платеща и на получателя, както и вътрешни системи на банкови групи. За да се насърчи конкуренцията, която тези платежни системи от затворен тип могат да породят по отношение на установените традиционни платежни системи, не би било целесъобразно да се дава достъп на трети лица до тези частни платежни системи от затворен тип. Независимо от това, за такива системи от затворен тип следва винаги да се прилагат правилата на Съюза и националните правила в областта на конкуренцията, които може да наложат предоставянето на достъп до схемите с цел запазване на реалната конкуренция на платежните пазари.
- (53) Потребителите и предприятията не се нуждаят от еднакво ниво на защита, тъй като не са в еднакво положение. Въпреки че е важно правата на потребителите да се гарантират посредством разпоредби, от които не е възможна дерогация с договор, разумно е предприятията и организациите да имат право да уговорят различни условия, когато тези условия не засягат потребителите. Държавите членки обаче следва да имат възможността да предвидят, че микропредприятията съгласно определението в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията⁽²⁾ се третират по същия начин като потребителите. При всички случаи някои основни разпоредби на настоящата директива следва да се прилагат винаги, независимо от статуса на ползвателя.
- (54) С настоящата директива следва да се определят задълженията на доставчиците на платежни услуги във връзка с предоставянето на информация на ползвателите на платежни услуги, които следва да получават в еднакво висока степен ясна информация за платежните услуги, за да могат да вземат добре информирани решения и да избират свободно в рамките на Съюза. От съображения за прозрачност с настоящата директива се установяват хармонизираните изисквания, необходими за осигуряване на ползвателите на платежни услуги на необходимата, достатъчна и разбираема информация както по отношение на договора за платежни услуги, така и по отношение на платежните операции. С цел да се насърчи гладкото функциониране на единния пазар на платежни услуги държавите членки следва да приемат само разпоредбите относно информацията, предвидени в настоящата директива.

⁽¹⁾ Директива 98/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 1998 г. относно окончателността на сетълмента в платежните системи и в системите за сетълмент на ценни книжа (ОВ L 166, 11.6.1998 г., стр. 45).

⁽²⁾ Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

- (55) Потребителите следва да бъдат защитени от нелоялни или подвеждащи практики в съответствие с Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, както и с директиви 2000/31/ЕО⁽²⁾, 2002/65/ЕО⁽³⁾, 2008/48/ЕО, 2011/83/ЕС⁽⁴⁾ и 2014/92/ЕС⁽⁵⁾ на Европейския парламент и на Съвета. Разпоредбите на тези директиви продължават да се прилагат. Нужно е обаче да се поясни по-специално връзката между изискванията за предоставяне на информация преди сключването на договора, предвидени в настоящата директива и в Директива 2002/65/ЕО.
- (56) За да се повиши ефикасността, изискваната информация следва да отговаря на потребностите на ползвателите и да се съобщава в стандартен формат. Въпреки това изискванията за информация при еднократна платежна операция следва да се различават от изискванията при рамков договор, предвиждащ изпълнението на поредица от платежни операции.
- (57) В практиката рамковите договори и включените в тях платежни операции са много по-разпространени и икономически значими от еднократните платежни операции. Рамков договор е необходим при наличието на платежна сметка или конкретен платежен инструмент. Ето защо, изискванията за предварителна информация при рамковите договори следва да бъдат всеобхватни и информацията следва винаги да бъде предоставена на хартиен или друг траен носител, като разпечатки от устройства за разпечатване на извлечения по сметки, CD-ROM, DVD, компютърни твърди дискове, на които може да се съхраняват електронни съобщения, както и интернет страници, при условие че тези страници са достъпни за последващи справки за достатъчен срок за целите на достъпа до информацията и при условие че тези интернет страници позволяват възпроизвеждането на съхранената на тях информация в непроменен вид. Доставчикът на платежни услуги и ползвателят на платежни услуги обаче следва да могат да уговорят в рамковия договор начина на осигуряване на последваща информация относно изпълнените платежни операции, например при интернет банкиране цялата информация относно платежната сметка да бъде на разположение онлайн.
- (58) При еднократните платежни операции доставчикът на платежни услуги следва да осигурява по своя собствена инициатива само съществената информация. Тъй като платецът обикновено присъства при даването на платежното нареждане, не следва да е необходимо да се изисква информацията винаги да бъде предоставяна на хартиен или друг траен носител. Доставчикът на платежни услуги следва да може да предостави информацията устно на гишето или по друг леснодостъпен начин, например чрез излагане на условията на табло в помещенията си. Също така следва да бъде осигурена информация къде може да бъде намерена по-подробна информация, например на интернет страница. По искане на потребителя обаче съществената информация следва да му бъде осигурена на хартиен или на друг траен носител.
- (59) В настоящата директива следва да бъде предвидено правото на потребителите да получават безплатно необходимата информация, преди да бъдат обвързани с някакъв договор за платежни услуги. Потребителите следва също така да могат да поискат предварителна информация, както и рамковият договор да бъдат предоставени безплатно на хартиен носител, по всяко време в хода на договорното правоотношение, така че да имат възможност да сравнят услугите и условията на различни доставчици на платежни услуги и в случай на спор — да проверят своите договорни права и задължения, като по този начин се поддържа високо ниво на защита на потребителите. Тези разпоредби следва да са съвместими с Директива 2002/65/ЕО. Специалните разпоредби на настоящата директива относно безплатната информация не следва да водят до налагането на такси за предоставяне на информация на потребителите по други приложими директиви.
- (60) Начинът, по който изискваната информация се осигурява от доставчика на платежни услуги на ползвателя на платежни услуги, следва да е съобразен с потребностите на ползвателя, както и с практическите технически аспекти и съотношението между разходи и ефективност в зависимост от конкретната ситуация и с оглед на уговореното в съответния договор за платежни услуги. Следователно в настоящата директива следва да се направи разграничение между двата начина, по които информацията се осигурява от доставчика на платежни услуги: в единия случай информацията следва да се предостави, т.е. тя се съобщава по инициатива на доставчика на платежни услуги в подходящия момент съгласно изискванията на настоящата директива, без допълнително искане от страна на ползвателя на платежни услуги, в другия случай информацията следва да се осигури на

(1) Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 г. относно нелоялните търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, Директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета („Директива за нелоялни търговски практики“) (ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 22).

(2) Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 г. относно определени правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар (ОВ L 178, 17.7.2000 г., стр. 1).

(3) Директива 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2002 г. относно дистанционната търговия на потребителски финансови услуги и за изменение на Директива 90/619/ЕИО на Съвета и на Директиви 97/7/ЕО и 98/27/ЕО (ОВ L 271, 9.10.2002 г., стр. 16).

(4) Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правата на потребителите, за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 85/577/ЕИО на Съвета и Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 64).

(5) Директива 2014/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно съпоставимостта на таксите по платежните сметки, прехвърлянето на платежни сметки и достъпа до платежни сметки за основни операции (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 214).

разположение на ползвателя на платежни услуги, като се взема под внимание всяко негово искане за допълнителна информация. Във втория случай ползвателят на платежни услуги следва да предприеме действия, за да получи информацията, като например изрично да я поиска от доставчика на платежни услуги, да влезе в електронната кутия на банковата си сметка или да постави банкова карта в устройство за разпечатване на извлечения по сметка. За тази цел доставчикът на платежни услуги следва да гарантира, че достъпът до информацията е възможен и че информацията е на разположение на ползвателя на платежни услуги.

- (61) Потребителят следва да получава основната информация относно изпълнените платежни операции, без да заплаща допълнителни такси за това. При еднократна платежна операция доставчикът на платежни услуги не следва да начислява отделни такси за тази информация. По същия начин последващата информация относно платежни операции, изпълнени съгласно рамковия договор, следва да бъде предоставяна ежемесечно и безплатно. При все това, предвид значението на прозрачността при ценообразуването и различните потребности на клиентите, страните следва да имат възможност да уговорят заплащане на такси за предоставяне на информация на по-кратки интервали или за предоставяне на допълнителна информация. За да се вземат предвид различните национални практики, на държавите членки следва да бъде разрешено да изискват месечните извлечения от платежни сметки на хартиен или друг траен носител да бъдат винаги осигурявани безплатно.
- (62) С цел улесняване на мобилността на клиентите следва да е възможно потребителите да прекратяват рамковия договор, без да дължат такса. Въпреки това, за договорите, прекратени от потребителя по-малко от шест месеца след влизането им в сила, доставчиците на платежни услуги следва да имат възможност да налагат такси в съответствие с разходите, направени в резултат на прекратяването на рамковия договор от потребителя. Уговореният срок за предизвестие за потребителите следва да бъде не по-дълъг от един месец, а за доставчиците на платежни услуги — не по-кратък от два месеца. Настоящата директива не следва да засяга задължението на доставчика на платежни услуги да прекрати договора за платежни услуги при изключителни обстоятелства съгласно други съответни разпоредби на правото на Съюза или на националното право, като това в областта на изпирането на пари или финансирането на тероризма, както и всички действия, целящи замразяването на средства, или специални мерки, свързани с предотвратяването и разследването на престъпления.
- (63) За да осигурят високо ниво на защита на потребителите, държавите членки следва да могат, в интерес на потребителя, да запазят или да въведат ограничения или забрани за едностранни изменения в условията на рамков договор, например ако няма оправдана причина за подобно изменение.
- (64) Договорните условия не следва да имат за своя цел или последица дискриминация на пребиваващи законно в Съюза потребители въз основа на тяхното гражданство или местопребиваване. Например, когато в рамковия договор е предвидено право за блокиране на платежен инструмент по обективно оправдани причини, доставчикът на платежни услуги не следва да може да се позове на такова право само поради факта, че ползвателят на платежни услуги е променил мястото си пребиваване си в рамките на Съюза.
- (65) По отношение на таксите опитът е показал, че поделянето на таксите между платеща и получателя е най-ефикасната система, тъй като улеснява автоматизираната обработка на плащанията. Поради това следва да се предвиди, че при нормални условия таксите се начисляват пряко на платеща и получателя от техните съответни доставчици на платежни услуги. Размерът на събираните такси може да бъде равен на нула, тъй като разпоредбите на настоящата директива не следва да засягат практики, при които доставчикът на платежни услуги не начислява на потребителите такси за заверяване на техните сметки. По същия начин, в зависимост от условията по договора, доставчикът на платежни услуги може да събира такси само от получателя (търговеца) за използването на платежната услуга, като в такъв случай на платеща не се налагат такси. Възможно е събирането на такси от платежните системи да се извършва под формата на абонамент. Разпоредбите относно преведената сума или начислените такси нямат преки последици върху ценообразуването между доставчиците на платежни услуги или посредниците.
- (66) Различните национални практики в областта на събиране на такси за използването на даден платежен инструмент (т.нар. „начисляване на допълнителни такси“) са довели до драстични различия на пазара на плащанията в Съюза и до объркване сред потребителите, особено в условията на електронната търговия и презграничен контекст. Търговците, които се намират в държави членки, в които е разрешено начисляването на допълнителни такси, предлагат продукти и услуги в държави членки, в които това е забранено, и начисляват допълнителна такса на потребителите. Съществуват и много примери за търговци, начисляващи допълнителни такси на потребителите на нива, които са много по-високи от тези на направените от страна на търговеца разходи за използването на определен платежен инструмент. Освен това сериозна причина за преразглеждане на практиките за начисляване на допълнителни такси е фактът, че с Регламент (ЕС) 2015/751 се установяват правила за обменните такси при плащания, свързани с карти. Обменните такси са основният компонент на търговските такси за карти и плащания, свързани с карти. Начисляването на допълнителни такси е практиката за насочване на избора на ползвателя, която търговците понякога използват за компенсиране на допълнителните разходи по плащанията, свързани с карти. С Регламент (ЕС) 2015/751 се ограничава равнището на обменните такси. Тези ограничения ще започнат да се прилагат преди забраната, предвидена в настоящата директива. Ето защо, държавите членки следва да разгледат възможностите за предотвратяване на исканията от страна на получателите за налагане на такси за използване на платежни инструменти, обменните такси за които се регулират с глава II от Регламент (ЕС) 2015/751.

- (67) Въпреки че настоящата директива признава значението на платежните институции, кредитните институции остават основната възможност за получаване на платежни инструменти от потребителите. Издаването на платежни инструменти, свързани с карти, от доставчик на платежни услуги, който е кредитна институция или платежна институция, различна от тази, която обслужва сметката на клиента, ще осигури по-голяма конкуренция на пазара и по този начин — за по-голям избор и по-добро предлагане за потребителите. Въпреки че днес повечето плащания на местата за продажби са свързани с карти, текущото ниво на иновациите в областта на плащанията би могло да доведе до бърза поява на нови начини на плащане през следващите години. Поради това е целесъобразно при прегледа на настоящата директива Комисията да отдели специално внимание на тези промени, включително на евентуалната необходимост от преразглеждане на обхвата на разпоредбата относно потвърждаването на наличието на средства. Възможността доставчикът на платежни услуги, който издава платежен инструмент, свързан с карта, по-специално дебитна карта, да получи потвърждение за наличието на средства по сметката на клиента от доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката, ще обезпечи по-доброто управление от страна на издателя и намаляването на кредитния риск за него. Същевременно това потвърждение не следва да позволява на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката, да блокира средства по платежната сметка на платеца.
- (68) Използването на карта или платежен инструмент, свързан с карта, за извършване на плащане често пъти води до генериране на съобщение, с което се потвърждава наличието на средства и две последващи платежни операции. Първата операция се извършва между издателя на платежния инструмент и доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката на търговеца, докато втората, най-често директен дебит, се извършва между доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката на платеца, и издателя. И двете операции следва да бъдат третираны по същия начин като всички други еквивалентни операции. Доставчиците на платежни услуги, издаващи платежни инструменти, свързани с карти, следва да се ползват от едни и същи права и да имат едни и същи задължения по настоящата директива, независимо дали са обслужващият сметката на платеца доставчик на платежни услуги или не, особено по отношение на отговорността (например установяване на идентичността) и задълженията спрямо различните участници в платежната верига. Тъй като искането от страна на доставчика на платежни услуги и потвърждението за наличието на средства могат да постъпят чрез съществуващите сигурни канали за връзка, технически процедури и инфраструктура за връзка между доставчиците на услуги по инициране на плащане или по предоставяне на информация за сметката и доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметките, като се спазват необходимите мерки за сигурност, не следва да има допълнителни разходи за доставчиците на платежни услуги или притежателите на карти. Освен това, независимо дали платежната операция се извършва в интернет среда (на интернет страницата на търговеца) или в търговски обект, доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката, следва да бъде задължен да предоставя потвърждението по искане на издателя само когато сметките, държани от доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметки, са достъпни по електронен път за такова потвърждение най-малко онлайн. Предвид особения характер на електронния пари, този механизъм не следва да може да се прилага за платежни операции, иницирани чрез платежни инструменти, свързани с карти, на които се съхраняват електронни пари съгласно определението в Директива 2009/110/ЕО.
- (69) Задължението за съхраняване на персонализираните средства за сигурност е от изключително значение за защитата на средствата на ползвателя на платежни услуги и за ограничаването на рисковете, свързани с измами и неразрешен достъп до платежната сметка. Въпреки това, условията или други задължения, наложени от доставчиците на платежни услуги на ползвателите на платежни услуги по отношение на безопасността на персонализираните средства за сигурност, не следва да се изготвят по начин, който не позволява на ползвателите на платежни услуги да се ползват от услугите, предлагани от други доставчици на платежни услуги, включително услуги по инициране на плащане и услуги по предоставяне на информация за сметка. Освен това, тези условия не следва да съдържат разпоредби, които биха затруднили по какъвто и да било начин използването на платежните услуги на други доставчици на платежни услуги, лицензирани или регистрирани съгласно настоящата директива.
- (70) За да се намалят рисковете и последиците от неразрешени или неточно изпълнени платежни операции, ползвателят на платежни услуги следва да информира своевременно доставчика на платежни услуги за всяко оспорване, свързано с предполагаеми неразрешени или неточно изпълнени платежни операции, при условие че доставчикът на платежни услуги е изпълнил задълженията си за предоставяне на информация съгласно настоящата директива. Ако ползвателят на платежни услуги е спазил срока за уведомяване, той следва да може да предяви претенциите си при спазване на предвидените в националното право давностни срокове. Настоящата директива не следва да засяга други претенции между ползвателите на платежни услуги и доставчиците на платежни услуги.
- (71) В случай на неразрешена платежна операция доставчикът на платежни услуги следва незабавно да възстанови на платеца сумата по тази операция. Когато обаче е налице силно подозрение за неразрешена операция в резултат на измамно поведение от страна на ползвателя на платежни услуги и когато съмнението се основава на обективни причини, които се съобщават на съответния национален орган, преди да възстанови средствата на платеца, доставчикът на платежни услуги следва да може да проведе разследване в рамките на разумен срок. С цел да платецът да бъде защитен от неизгодни последици вальорът на заверяване на сметката при възстановяването следва да е не по-късно от датата, на която сумата е била дебитирана. С оглед насърчване на ползвателя на платежни услуги да уведомява доставчика на платежни услуги без неоснователно забавяне за кражба или загуба на платежен инструмент, намалявайки по този начин риска от неразрешени платежни операции, ползвателят следва да носи

отговорност само за много ограничена сума, освен ако ползвателят на платежни услуги е действал с цел измама или при груба небрежност. В този контекст сумата от 50 EUR изглежда подходяща, за да се гарантира хармонизирано и високо ниво на защита на ползвателите в рамките на Съюза. Платецът не следва да се носи отговорност, в случай че не е бил състояние да разбере за загубата, кражбата или незаконното присвояване на платежен инструмент. Освен това, след като ползвателите са уведомили доставчика на платежни услуги за възможна злоупотреба с платежния им инструмент, от ползвателите на платежни услуги не следва да се изисква да покриват допълнителни щети, произтичащи от неразрешената употреба на този инструмент. Настоящата директива не следва да засяга отговорността на доставчиците на платежни услуги за техническата сигурност на собствените им продукти.

- (72) С цел да се прецени дали ползвателят на платежни услуги е проявил евентуална небрежност или груба небрежност, следва да бъдат взети предвид всички обстоятелства. Доказателствата и степента на предполагаемата небрежност следва по принцип да се оценяват в съответствие с националното право. Докато понятието „небрежност“ предполага нарушение на задължението за полагане на грижа, „груба небрежност“ следва да означава повече от обикновена небрежност, т.е. да има елементи на поведение, характеризиращо се със значителна степен на нехайство, като например съхраняване на персонализираните средства, използвани за разрешаване на платежна операция, непосредствено до платежния инструмент в достъпен и лесно разпознаваем за трети лица вид. Договорните условия, свързани с предоставянето и използването на платежни инструменти, чиято цел е да се увеличи доказателствената тежест за потребителя или да се намали доказателствената тежест за издателя на инструмента, следва да се считат за нищожни. Освен това, в някои конкретни ситуации, и по-специално ако платежният инструмент не се намира физически на мястото на продажба, като например в случай на плащания онлайн, е целесъобразно доставчикът на платежни услуги да бъде задължен да представи доказателство за предполагаемата небрежност, тъй като в такива случаи средствата на платеца да представи доказателства са много ограничени.
- (73) Следва да се уреди разпределението на щетите при неразрешени платежни операции. За ползвателите на платежни услуги, които не са потребители, могат да се прилагат различни разпоредби, тъй като такива ползватели обикновено са в състояние да преценят по-добре риска от измама и да предприемат насрещни мерки. За да се гарантира високо ниво на защита на потребителите, платецът следва винаги да има право да насочва претенцията си за възстановяване на средства към доставчика на платежни услуги, който обслужва сметката му, дори когато в платежната операция участва доставчик на услуги по инициране на плащане. Това не засяга разпределението на отговорността между доставчиците на платежни услуги.
- (74) По отношение на услугите по инициране на плащане правата и задълженията на ползвателите на платежните услуги и на участващите доставчици на платежни услуги следва да са подходящи с оглед предоставяната услуга. По-специално, разпределението на отговорността между доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката, и доставчика на услуги по инициране на плащане, които участват в операцията, следва да ги задължи да поемат отговорност за съответните контролирани от тях части на операцията.
- (75) Настоящата директива има за цел повишаване на защитата на потребителите при платежни операции, свързани с карти, при които не е известна точната сума по операцията към момента, в който платецът дава съгласието си за изпълнение на платежната операция, например на бензиностанциите за автоматично зареждане, при договори за наем на автомобил или при хотелски резервации. Доставчикът на платежни услуги на платеца следва да може да блокира средствата по платежната сметка на платеца само ако платецът е дал съгласието си за точната сума на средствата, които да бъдат блокирани, като тези средства следва да се освободят без неоснователно забавяне след получаването на информация за точната сума по платежната операция и най-късно веднага след получаване на платежното нареждане.
- (76) SEPA има за цел допълнителното развитие на общи за Съюза платежни услуги, които да заменят настоящите национални услуги по отношение на плащания, деноминирани в евро. За да се осигури пълно преминаване към общи за Съюза механизми за кредитни преводи и директни дебити, в Регламент (ЕС) № 260/2012 се установяват технически и бизнес изисквания за кредитни преводи и директни дебити в евро. По отношение на директните дебити в същия регламент се предвижда, че платецът дава съгласието си както на получателя, така и на доставчика на платежни услуги на платеца (пряко или непряко — чрез получателя), като съгласията, заедно с последващите им изменения или оттеглянето им, се съхраняват от получателя или от трето лице от името на получателя. Настоящата и засега единствена общоевропейска схема за директен дебит за потребителски плащания в евро, разработена от Европейския платежен съвет, се основава на принципа, че съгласието за извършване на директен дебит се дава от платеца на получателя и заедно с последващите му изменения или оттеглянето му се съхранява от получателя. Съгласието може да се съхранява и от трето лице от името на получателя. За да се осигури широка обществена подкрепа за SEPA, както и високо ниво на защита на потребителите в рамките на SEPA, съществуващата общоевропейска схема за директен дебит предвижда безусловното право на възстановяване във връзка с разрешени плащания. В съответствие с тези обстоятелства настоящата директива има за цел установяването на безусловното право на възстановяване на средства като общо изискване за всички деноминирани в евро операции по директен дебит в Съюза.

Успоредно със SEPA обаче в държавите членки, чиято парична единица е различна от еврото, продължават да съществуват традиционни схеми за директни дебети в различни от еврото валути. Тези схеми са ефикасни и осигуряват на платеца също толкова високо ниво на защита чрез други гаранции, които невинаги се основават на безусловно право на възстановяване. В този случай платецът следва да бъде защитен от общото правило за възстановяване, когато сумата по изпълнената платежна операция надвишава разумно предвидимия размер. В допълнение държавите членки следва да могат да предвидят правила относно правото на възстановяване, които са по-благоприятни за платеца. В рамките на SEPA е налице реално търсене на определени деноминирани в евро продукти за директен дебит, за което свидетелства запазването на определени традиционни платежни услуги в евро в някои държави членки. Би било целесъобразно да се допусне платецът и доставчикът на платежни услуги на платеца да могат да уговорят в рамковия договор, че платецът няма право на възстановяване на средства, в случаите когато е защитен, тъй като е дал съгласието си за изпълнение на операция пряко на своя доставчик на платежни услуги, включително когато доставчикът на платежни услуги действа от името на получателя, или тъй като, когато е приложимо, доставчикът на платежни услуги или получателят е предоставил или е осигурил на разположение на платеца по уговорен помежду им начин информация относно предстоящата платежна операция най-малко четири седмици преди падежа. Във всеки случай платецът следва винаги да е защитен от общото правило за възстановяване в случай на неразрешени или неточно изпълнени платежни операции.

- (77) За целите на финансовото планиране и навременното изпълнение на задълженията за плащане потребителите и предприятията се нуждаят от сигурност относно срока на изпълнение на платежните нареждания. Затова в настоящата директива следва да се определи моментът, в който се пораждат правата и задълженията, а именно моментът на получаване на платежното нареждане от доставчика на платежни услуги, включително когато той е имал възможността да го получи посредством уговорени в договора за платежни услуги средства за връзка, независимо от предишно участие в процеса, довел до изготвянето и предаването на платежното нареждане, например проверки за сигурност и проверки за наличието на средствата, информация относно използването на персоналният идентификационен номер или даване на обещание за плащане. Освен това получаване на платежно нареждане следва да е налице, когато доставчикът на платежни услуги на платеца получи платежното нареждане за задължаване на сметката на платеца. В тази връзка не следва да имат значение денят или моментът, в който получателят предава на доставчика на платежни услуги нареждане за събиране на плащането, например при плащания с карти или директни дебети, или в който доставчикът на платежни услуги е предоставил на получателя предварително финансиране за съответните суми във вид на кредит под условие по неговата сметка. В случай че доставчикът на платежни услуги няма договорно или законово основание за отказ, ползвателите следва да могат да разчитат на точно изпълнение на пълно и валидно платежно нареждане. Ако доставчикът на платежни услуги откаже изпълнението на платежно нареждане, отказът и мотивите за него следва да се съобщят при първа възможност на ползвателя на платежни услуги съгласно изискванията на правото на Съюза и на националното право. Когато рамковият договор включва условие, че доставчикът на платежни услуги може да начисли такса при отказ, тази такса следва да бъде обективно обоснована и поддържана на възможно най-ниско равнище.
- (78) С оглед на скоростта, с която съвременните напълно автоматизирани платежни системи обработват платежните операции, което означава, че след определен момент платежните нареждания не могат да се отменят, без това да доведе до високи разходи за ръчна обработка, е необходимо да се определи ясен краен срок за отмяна на плащането. При все това крайният срок следва да може да се променя чрез договореност между страните в зависимост от вида на платежната услуга и на платежното нареждане. В този контекст отмяната следва да се прилага само за правоотношението между ползвателя на платежни услуги и доставчика на платежни услуги, без да се засягат неотменимостта и окончателността на платежните операции в платежните системи.
- (79) Подобна неотменимост не следва да засяга правата или задълженията на доставчика на платежни услуги съгласно правната рамка на някои държави членки да възстанови на платеца сумата по изпълнената платежна операция при спор между платеца и получателя, произтичащи от рамковия договор на платеца или от националните законови, подзаконовни и административни разпоредби или насоки. Такова възстановяване следва да се счита за ново платежно нареждане. Във всички други случаи правните спорове, възникнали по основното за платежното нареждане правоотношение, следва да се уреждат единствено между платеца и получателя.
- (80) За извършването на напълно интегрирана и автоматизирана обработка на плащанията и за постигането на правна сигурност по отношение на изпълнението на задълженията по основното правоотношение между ползвателите на платежни услуги, е от съществено значение сметката на получателя да бъде заверена с цялата преведена от платеца сума. Съответно никой от участващите в изпълнението на платежните операции посредници не следва да може да прави удържки от преведената сума. Въпреки това получателят следва да може да сключи договор с доставчика на платежни услуги, с който се допуска последният да може да удържа свои такси. Независимо от това, с цел да се даде възможност на получателя да провери дали дължимата сума е точно изплатена, в предоставената впоследствие информация относно платежната операция следва да бъде отбелязан не само целият размер на преведените средства, но и размерът на удържаните такси.

- (81) Платежните инструменти с ниска стойност следва да представляват евтина и лесна за използване алтернатива за стоки и услуги с ниска цена и не следва да бъдат обременени с прекомерни изисквания. Поради това съответните изисквания за предоставяне на информация и правилата за тяхното спазване следва да се ограничат до съществената информация, като се вземат предвид и техническите възможности, които оправдано могат да се очакват от инструменти, предназначени за плащания с ниска стойност. Въпреки облекчения режим ползвателите на платежни услуги следва да се ползват от подходяща защита, като се имат предвид ограничените рискове, произтичащи от тези платежни инструменти, особено по отношение на предплатените платежни инструменти.
- (82) С оглед подобряване на ефективността на плащанията на територията на Съюза следва да се въведе изискване всички инициирани от платеща платежни нареждания, деноминирани в евро или във валута на държава членка, чиято парична единица е различна от еврото, включително кредитни преводи и налични парични преводи, да се изпълняват за максимален срок от един ден. Същият еднодневен срок за изпълнение следва да се прилага за всички останали плащания, като например плащания, инициирани от получателя или чрез него, включително директни дебити и картови плащания, когато липсва изрична договореност между доставчика на платежни услуги и платеща, в която да се определя по-дълъг срок за изпълнение. Ако платежното нареждане е дадено на хартиен носител, посочените срокове следва да могат да бъдат удължени с още един работен ден, за да се позволи запазването на предоставянето на платежни услуги на потребителите, които са свикнали да използват само документи на хартиен носител. При използването на схеми за директни дебити доставчикът на платежни услуги на получателя следва да изпрати искането за дебитиране в уговорения между получателя и доставчика на платежни услуги срок, за да се даде възможност за сетълмент на уговорения падеж. Предвид обстоятелството, че платежните инфраструктури често са високоефективни и с цел да се предотврати евентуално влошаване на съществуващото ниво на обслужване, държавите членки следва да имат право да запазят или да установят правила, които предвиждат срокове за изпълнение, по-кратки от един работен ден, когато това е уместно.
- (83) Разпоредбите относно изпълнение за пълния размер на сумата и относно срока за изпълнение следва да представляват добра практика, когато един от доставчиците на платежни услуги се намира извън територията на Съюза.
- (84) За да се укрепи доверието на потребителите в хармонизирания пазар на плащания, е важно ползвателите на платежни услуги да знаят какви са реалните разходи и такси за платежните услуги, за да могат да направят своя избор. Съответно следва да се забрани използването на непрозрачни методи на ценообразуване, тъй като е общоприето, че тези методи значително затрудняват ползвателите при установяването на реалната цена на платежната услуга. По-специално не следва да се разрешава използването на вальор, който е във вреда на ползвателя.
- (85) Гладкото и ефикасно функциониране на платежната система зависи от възможността на ползвателя да разчита на това, че доставчикът на платежни услуги ще изпълни платежната операция точно и в уговорения срок. Обикновено доставчикът на платежни услуги е в състояние да прецени рисковете, свързани с платежната операция. Именно доставчикът на платежни услуги е този, който осигурява платежната система, предприема мерки за обратно получаване на погрешно преведени средства и в повечето случаи решава кои посредници да използва при изпълнението на определена платежна операция. Предвид всички тези съображения е целесъобразно, освен при извънредни и непредвидени обстоятелства, доставчикът на платежни услуги да носи отговорност за изпълнението на приета от ползвателя платежна операция, освен в случаите на действия или бездействия от страна на доставчика на платежни услуги на получателя, за когото избор е направил единствено получателят. Въпреки това, с цел да не се допусне платецът да остане незащитен в редките случаи, при които не е ясно дали платената сума е била надлежно получена от доставчика на платежни услуги на получателя, доставчикът на платежни услуги на платеща следва да носи съответстващата тежест на доказване. По правило може да се очаква посредническата институция, обикновено независим субект като централна банка или клирингова къща, който прехвърля сумата по плащането от изпращащия на получаващия доставчик на платежни услуги, да съхранява данните по сметката и да може да ги предостави на последния при необходимост. Когато сметката на получаващия доставчик на платежни услуги е била заверена със сумата, получателят следва незабавно да придобие право да поиска от доставчика на платежни услуги заверяване на сметката.
- (86) Доставчикът на платежни услуги на платеща, а именно доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката, или, когато е приложимо, доставчикът на услуги по инициране на плащане, следва да носи отговорност за точното изпълнение на плащането, включително за цялата сума по платежната операция и за срока на изпълнение, както и пълна отговорност за неизпълнение от страна на други лица по платежната верига до сметката на получателя. Вследствие на тази отговорност, в случай че сметката на доставчика на платежни услуги на получателя не е заверена с цялата сума или е заверена със забавяне, доставчикът на платежни услуги на платеща следва да коригира платежната операция или без забавяне да възстанови на платеща съответната сума по операцията, без да се засягат други претенции, които могат да бъдат предявени съгласно националното право. Поради отговорността, която носи доставчикът на платежни услуги, платецът или получателят не следва да поемат разходите, свързани с неточното плащане. Държавите членки следва да гарантират, че в случай на неизпълнение, неточно или забавено изпълнение на платежни операции вальорът на коригиращото плащане, извършено от доставчиците на платежни услуги, винаги съвпада с вальора при точно изпълнение.

- (87) Настоящата директива следва да се отнася само до договорни задължения и отговорности между ползвателя на платежни услуги и доставчика на платежни услуги. За точното изпълнение на кредитните преводи и другите платежни услуги обаче се изисква доставчиците на платежни услуги и техните посредници, например тези, които осъществяват обработката на данни, да имат договори, в които са предвидени техните насрещни права и задължения. Въпросите, свързани с отговорността, са основен елемент на тези типови договори. С цел да се осигури доверие между доставчиците на платежни услуги и посредниците, участващи в платежната операция, е необходима правна сигурност, че доставчикът на платежни услуги, който не е отговорен, ще бъде обезщетен за претърпените щети или за изплатените суми съгласно разпоредбите на настоящата директива, свързани с отговорността. Допълнителните права и подробностите относно съдържанието на правото на регресен иск и уреждането на претенциите към доставчика на платежни услуги или посредника, породени от неточно изпълнената платежна операция, следва да бъдат предмет на договореност.
- (88) Доставчикът на платежни услуги следва да може недвусмислено да определи информацията, необходима за точното изпълнение на платежното нареждане. От друга страна обаче, за да не се създават условия за разпокъсване и за да се изложи на риск създаването на интегрирани платежни системи в Съюза, държавите членки следва да не могат да изискват използването на специфичен идентификатор за платежни операции. Това обаче не следва да препятства държавите членки да изискват от доставчика на платежни услуги на платеца да действа добросъвестно и да проверява, когато е технически възможно и без да се изисква ръчна намеса, съответствието на уникалния идентификатор, а в случай на несъответствие — да откаже платежното нареждане и да информира платеца за това. Отговорността на доставчика на платежни услуги следва да бъде ограничена до точното изпълнение на платежната операция в съответствие с платежното нареждане на ползвателя на платежни услуги. Ако средствата по платежна операция достигнат до погрешен краен получател поради предоставянето на неправилен уникален идентификатор от платеца, доставчиците на платежни услуги на платеца и на получателя не следва да носят отговорност, но следва да са задължени да съдействат за възстановяването на средствата чрез полагане на разумни усилия, включително чрез съобщаване на съответната информация.
- (89) Предоставянето на платежни услуги от доставчиците на платежни услуги може да доведе до обработката на лични данни. Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, националните правила, с които се транспонира Директива 95/46/ЕО, и Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾ са приложими за обработката на лични данни за целите на настоящата директива. По-специално, когато за целите на настоящата директива се обработват лични данни, следва да се определи точната цел, да се посочи съответното правно основание и да се спазват приложимите изисквания за сигурност, установени в Директива 95/46/ЕО, както и да се зачитат принципите на необходимост, пропорционалност, ограничаване в рамките на целта и пропорционален срок за запазване на данните. Принципите за защита на данните следва да са заложили във всички системи за обработка на данни, които се разработват и използват в рамките на настоящата директива, още при проектирането им и по подразбиране.
- (90) Настоящата директива зачита основните права и съблюдава принципите, признати от Хартата на основните права на Европейския съюз, включително правото на зачитане на личния и семейния живот, правото на защита на личните данни, свободата на стопанска инициатива и правото никога да не бъде съден или наказван два пъти за едно и също престъпление. Настоящата директива трябва да се прилага в съответствие с тези права и принципи.
- (91) Доставчиците на платежни услуги отговарят за мерките за сигурност. Необходимо е тези мерки да бъдат пропорционални на съответните рискове за сигурността. Доставчиците на платежни услуги следва да създадат мрежа за смекчаване на рисковете и да поддържат ефективни процедури за управление на инциденти. Следва да се въведе механизъм за редовно докладване, за да се гарантира, че доставчиците на платежни услуги предоставят редовно на компетентните органи актуална оценка на рисковете за сигурността, с които се сблъскват, и информация за мерките, които са предприели в отговор на тези рискове. Освен това, за да бъдат сведени до минимум вредите за ползвателите, другите доставчици на платежни услуги или платежните системи — като например значително смущение във функционирането на съответната платежна система, е важно доставчиците на платежни услуги да бъдат задължени да докладват без неоснователно забавяне на компетентните органи значимите инциденти, свързани със сигурността. Следва да се предвиди ЕБО да изпълнява координационна функция.
- (92) Задълженията за докладване на инциденти, свързани със сигурността, не засягат задълженията за докладване на инциденти, предвидени в други правни актове на Съюза, като изискванията, предвидени в настоящата директива, следва да бъдат приведени в съответствие със задълженията за докладване, наложени от други правни актове на Съюза, и да са пропорционални на тях.

⁽¹⁾ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

- (93) Необходимо е да се създаде ясна правна рамка, в която са определени условията, при които доставчиците на услуги по инициране на плащане и доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка могат да предоставят своите услуги със съгласието на титуляря на сметката, без от доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката, да се изисква да използва определен бизнес модел — независимо дали въз основа на пряк или непряк достъп — за предоставянето на тези видове услуги. Доставчиците на услуги по инициране на плащане и доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка, от една страна, и доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, от друга страна, следва да спазват необходимите изисквания за защита на данните и изисквания за сигурност, предвидени или посочени в настоящата директива или включени в регулаторните технически стандарти. Тези регулаторни технически стандарти следва да са съвместими с различните налични технологични решения. С цел да се гарантира сигурна връзка между съответните участници в рамките на тези услуги ЕБО следва да конкретизира и изискванията за общи и отворени стандарти за връзка, които да бъдат прилагани от всички доставчици на платежни услуги, обслужващи сметки, които осигуряват възможност за предоставянето на платежни услуги онлайн. Това означава, че тези отворени стандарти следва да осигурят оперативната съвместимост на различните технологични решения за връзка. Тези общи отворени стандарти следва също така да гарантират, че доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, знае, че с него установява контакт доставчик на услуги по инициране на плащане или доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка, а не самият клиент. Тези стандарти следва също така да гарантират, че доставчиците на услуги по инициране на плащане и доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка се свързват с доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка, и с участващите клиенти по сигурен начин. При изготвянето на тези изисквания ЕБО следва да обърне специално внимание на факта, че стандартите, които ще се прилагат, трябва да позволяват използването на всички обичайни видове устройства (като компютри, таблети и мобилни телефони) за извършване на различни платежни услуги.
- (94) При разработването на регулаторни технически стандарти, свързани с установяването на идентичността и връзката, ЕБО следва систематично да оценява и да взема под внимание свързаните с неприкосновеността на личния живот аспекти с цел да се набележат рисковете, свързани с всички налични технически възможности, и средствата за защита, които могат да бъдат въведени, за да се сведат до минимум заплахите за защитата на данните.
- (95) Сигурността на електронните плащания е от съществено значение за гарантиране на защитата на ползвателите и за създаване на надеждна среда за електронна търговия. Всички платежни услуги, предлагани по електронен път, следва да се извършват по сигурен начин посредством технологии, които могат да гарантират безопасно установяване на идентичността на ползвателя и възможно най-голямо ограничаване на риска от измами. Изглежда не е необходимо да се гарантира такова ниво на защита за платежните операции, които се иницират и изпълняват по различен начин от извършваните с помощта на електронни платформи или устройства, например платежните операции на хартия, поръчките по пощата или по телефона. Същественото нарастване на плащанията по интернет и чрез мобилни устройства се съпътства от цялостно засилване на мерките за сигурност. Платежните услуги, предлагани по интернет или чрез други дистанционни канали, чието функциониране не зависи от физическото местоположение на използваното за инициране на платежната операция устройство и използвания платежен инструмент, следва съответно да включват установяване на идентичността при операциите посредством динамични кодове, така че ползвателят по всяко време да е запознат с размера на сумата и получателя по операцията, за която ползвателят дава разрешение.
- (96) Мерките за сигурност следва да са съвместими с нивото на риск, с което е свързана платежната услуга. За да се даде възможност за разработването на лесни за ползване и достъпни средства за плащания с ниско ниво на риск, например безконтактни плащания с ниска стойност на местата за продажба, независимо дали въз основа на мобилен телефон или не, в регулаторните технически стандарти следва да се конкретизират случаите на освобождаване от прилагането на изискванията за сигурност. Безопасното използване на персонализирани средства за сигурност е необходимо, за да се ограничат рисковете, свързани с опитите за кражба на лични данни по електронната поща и други измами. В това отношение ползвателят следва да може да разчита на приемането на мерки, които да защитават поверителността и неприкосновеността на персонализираните средства за сигурност. Тези мерки обикновено включват криптиращи системи, основаващи се на лични устройства на платеца, включително четци на карти или мобилни телефони, или предоставяни на платеца от неговия доставчик на платежни услуги по обслужване на сметка по друг начин, например чрез SMS или по електронна поща. Тези мерки, които обикновено включват криптиращи системи, които могат да осигурят кодове за установяване на идентичността, като еднократни пароли, могат да повишат сигурността на платежните операции. Използването на такива кодове за установяване на идентичността от ползвателите на платежни услуги следва да се счита за съвместимо с техните задължения във връзка с платежните инструменти и персонализираните средства за сигурност и в случаите, когато участват доставчици на услуги по инициране на плащания или доставчици на услуги по предоставяне на информация за сметка.
- (97) Държавите членки следва да определят дали компетентните органи, определени за издаването на лицензи на платежните институции, биха могли да бъдат и компетентни органи във връзка с процедурите за алтернативно решаване на спорове (АРС).
- (98) Без да се засяга правото на клиентите да сезират съдилищата, държавите членки следва да осигурят наличието на лесно достъпни, подходящи, независими, безпристрастни, прозрачни и ефективни процедури за АРС между

доставчиците на платежни услуги и ползвателите на платежни услуги, свързани с предвидените в настоящата директива права и задължения. Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ предвижда, че защитата, с която се ползват потребителите съгласно задължителните правила на държавата, в която пребивават обичайно, не може да бъде намалена посредством договорни условия относно приложимото към договора право. С оглед установяването на ефикасна и ефективна процедура за уреждане на спорове държавите членки следва да гарантират, че доставчиците на платежни услуги са въвели ефективна процедура за разглеждане на жалби, която техните ползватели на платежни услуги могат да използват, преди въпросът да бъде отнесен за уреждането му чрез процедура за АРС или по съдебен ред. Процедурата за разглеждане на жалби следва да включва кратки и ясно определени срокове, в рамките на които доставчикът на платежни услуги следва да отговори на жалбата. Държавите членки следва да гарантират, че структурите за АРС разполагат с достатъчен капацитет, за да участват по подходящ и ефективен начин в презграничното сътрудничество по отношение на спорове, свързани с права и задължения, възникнали съгласно настоящата директива.

- (99) Необходимо е да се осигури ефективното прилагане на разпоредбите на националното право, приети съгласно настоящата директива. Поради това следва да се установят подходящи процедури, чрез които ще бъде възможно да се подаде жалба срещу доставчиците на платежни услуги, които не спазват тези разпоредби, и да се гарантира, когато е уместно, налагането на подходящи ефективни, пропорционални и възпиращи санкции. С оглед гарантиране на ефективното спазване на настоящата директива държавите членки следва да определят компетентни органи, които отговарят на условията, предвидени в Регламент (ЕС) № 1093/2010, и които действат независимо от доставчиците на платежни услуги. От съображения за прозрачност държавите членки следва да уведомят Комисията за определените от тях органи, като ясно опишат задълженията им съгласно настоящата директива.
- (100) Без да се засяга правото им да сезират съдилищата, за да се осигури спазването на директивата, държавите членки следва да гарантират също така, че компетентните органи разполагат с необходимите правомощия, включително правомощия за налагане на санкции, когато доставчикът на платежни услуги не спазва правата и задълженията, предвидени в настоящата директива, особено когато съществува риск от повторно нарушение или друга причина за безпокойство за колективните интереси на потребителите.
- (101) Важно е потребителите да бъдат информирани по ясен и разбираем начин за своите права и задължения съгласно настоящата директива. Поради това Комисията следва да изготви брошура относно тези права и задължения.
- (102) Настоящата директива не засяга разпоредбите на националното право по отношение на отговорността за грешки при отразяването или предаването на данни.
- (103) Настоящата директива не засяга разпоредбите на Директива 2006/112/ЕО на Съвета ⁽²⁾, свързани с третирането на платежните услуги за целите на ДДС.
- (104) Когато в настоящата директива са посочени суми в евро, те следва да се разбират като равностойността им в националната валута, определена от всяка държава членка, чиято парична единица е различна от еврото.
- (105) В интерес на правната сигурност е целесъобразно да се предвидят преходни разпоредби, допускащи лицата, които преди влизането в сила на настоящата директива са започнали да извършват дейност като платежни институции в съответствие с действащото национално право, с което се транспонира Директива 2007/64/ЕО, да могат да продължат да извършват тази дейност в съответната държава членка през определен срок.
- (106) На Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз за адаптиране на позоваването на Препоръка 2003/361/ЕО, ако тази препоръка бъде изменена или актуализирана, да променя средния размер на платежните операции, изпълнени от доставчика на платежни услуги, използван като праг за държавите членки, които прилагат възможността за (частично) освобождаване от прилагането на изискванията за лицензиране на по-малките платежни институции, с цел отчитане на инфлацията. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегирани актове Комисията следва да гарантира едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно приложимото право към договорни задължения (Рим I) (ОВ L 177, 4.7.2008 г., стр. 6).

⁽²⁾ Директива 2006/112/ЕО от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1).

- (107) За да се осигури последователно прилагане на настоящата директива, Комисията следва да може да разчита на експертния опит и подкрепата на ЕБО, на когото следва да бъде възложено разработването на насоки и подготвянето на проекти на регулаторни технически стандарти, свързани със сигурността на платежните услуги, по-специално със задълбоченото установяване на идентичността на клиента, както и на сътрудничеството между държавите членки в контекста на предоставянето на услуги и на установяването на лицензирани платежни институции в други държави членки. На Комисията следва да бъде предоставено правомощието да приеме тези проекти на регулаторни технически стандарти. Тези конкретни задачи са изцяло в съответствие с ролята и отговорностите на ЕБО, предвидени в Регламент (ЕС) № 1093/2010.
- (108) При разработването на насоки, проекти на регулаторни технически стандарти и проекти на технически стандарти за изпълнение съгласно настоящата директива и в съответствие с Регламент (ЕС) № 1093/2010 ЕБО следва да осигури провеждането на консултации с всички съответни заинтересовани страни, включително тези на пазара на платежни услуги, като отрази всички засегнати интереси. Ако това е необходимо за постигането на подходящ баланс на мненията, ЕБО следва да положи особени усилия, за да получи мнението на съответните небанкови участници.
- (109) Тъй като целта на настоящата директива, и по-специално по-нататъшната интеграция на вътрешния пазар на платежни услуги, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, защото изисква хармонизиране на множество различни правила, действащи понастоящем в правните системи на различните държави членки, а поради обхвата и последиците ѝ може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (110) Съгласно Съвместната политическа декларация на държавите членки и на Комисията от 28 септември 2011 г. относно обяснителните документи ⁽¹⁾ държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответните елементи от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят смята, че предоставянето на тези документи е обосновано.
- (111) В съответствие с член 28, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 45/2001 беше проведена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните, който прие становище на 5 декември 2013 г. ⁽²⁾.
- (112) Поради това директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 следва да бъдат съответно изменени.
- (113) Поради големия брой изменения, които трябва да бъдат внесени в Директива 2007/64/ЕО, е целесъобразно тя да бъде отменена и заменена с нова,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ДЯЛ I

ПРЕДМЕТ, ОБХВАТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Предмет

1. С настоящата директива се установяват правилата, в съответствие с които държавите членки разграничават между следните шест категории доставчици на платежни услуги:

⁽¹⁾ ОВ С 369, 17.12.2011 г., стр. 14.

⁽²⁾ ОВ С 38, 8.2.2014 г., стр. 14.

- а) кредитните институции съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, включително техните клонове по смисъла на член 4, параграф 1, точка 17 от същия регламент, когато тези клонове са разположени на територията на Съюза, независимо дали главното управление на тези клонове е в Съюза или — в съответствие с член 47 от Директива 2013/36/ЕС и националното право — извън Съюза;
 - б) институциите за електронни пари по смисъла на член 2, точка 1 от Директива 2009/110/ЕО, включително — в съответствие с член 8 от същата директива и с националното право— техните клонове, когато тези клонове са разположени в Съюза, а главното им управление е извън Съюза, доколкото предоставяните от тези клонове платежни услуги са свързани с издаването на електронни пари;
 - в) пощенските джиро институции, които съгласно националното право имат право да предоставят платежни услуги;
 - г) платежните институции;
 - д) ЕЦБ и националните централни банки, когато не действат в качеството си на органи на паричната политика или на други публични органи;
 - е) държавите членки или техните регионални или местни органи, когато не действат в качеството си на публични органи.
2. С настоящата директива се установяват и правила относно:
- а) прозрачността на условията и изискванията за предоставяне на информация за платежните услуги; както и
 - б) съответните права и задължения на ползвателите на платежни услуги и на доставчиците на платежни услуги във връзка с предоставянето на платежни услуги като обичайно занятие или като стопанска дейност.

Член 2

Обхват

1. Настоящата директива се прилага по отношение на платежните услуги, предоставяни в рамките на Съюза.
2. Дялове III и IV се прилагат по отношение на платежните операции във валута на държава членка, когато както доставчикът на платежни услуги на платеца, така и доставчикът на платежни услуги на получателя, или единственият доставчик на платежни услуги по платежната операция се намират в рамките на Съюза.
3. Дял III, с изключение на член 45, параграф 1, буква б), член 52, точка 2, буква д) и член 56, буква а), и дял IV, с изключение на членове 81—86, се прилагат и за платежни операции във валута, която не е валута на държава членка, когато както доставчикът на платежни услуги на платеца, така и доставчикът на платежни услуги на получателя, или единственият доставчик на платежни услуги по платежната операция се намират в рамките на Съюза, по отношение на онези части от платежната операция, които се извършват в Съюза.
4. Дял III, с изключение на член 45, параграф 1, буква б), член 52, точка 2, буква д), член 52, точка 5, буква ж) и член 56, буква а), и дял IV, с изключение на член 62, параграфи 2 и 4, членове 76, 77 и 81, член 83, параграф 1 и членове 89 и 92, се прилагат и за платежни операции във всички валути, когато само един от доставчиците на платежни услуги се намира в рамките на Съюза, по отношение на онези части от платежната операция, които се извършват в Съюза.
5. Държавите членки могат да освободят институциите по член 2, параграф 5, точки 4—23 от Директива 2013/36/ЕС от задължението за прилагане на всички или на част от разпоредбите на настоящата директива.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1).

Член 3

Изключения

Настоящата директива не се прилага за:

- а) платежните операции, извършвани изключително в наличност, пряко от платеща към получателя, без участието на посредник;
- б) платежните операции, извършвани от платеща към получателя посредством търговски представител, упълномощен чрез споразумение да договаря или да сключва договор за продажбата или покупката на стоки или услуги само от името на платеща или само от името на получателя;
- в) физическия превоз на банкноти и монети по занятие, включително тяхното събиране, обработка и доставка;
- г) платежните операции, състоящи се в събирането или доставката на пари в наличност, извършвани не по занятие, а в рамките на дейност с нестопанска цел или на благотворителна дейност;
- д) услугите, при които получателят предоставя пари в наличност на платеща като част от платежна операция по изрично искане от страна на ползвателя на платежни услуги, непосредствено преди изпълнението на платежната операция чрез плащане за покупката на стоки или услуги;
- е) операциите с пари в наличност, свързани с обмяна на валута, когато средствата не се държат по платежна сметка;
- ж) платежните операции на основание на някой от следните документи, предявени на доставчика на платежни услуги с оглед предоставяне на средства на разположение на получателя:
 - i) чекове на хартиен носител, уредени в Женевската конвенция от 19 март 1931 г. за единен закон за чековете;
 - ii) чекове на хартиен носител, подобни на посочените в подточка i) и уредени от закона на държава членка, която не е страна по Женевската конвенция от 19 март 1931 г. за единен закон за чековете;
 - iii) менителнични ефекти на хартиен носител съгласно Женевската конвенция от 7 юни 1930 г. за единен закон за менителниците и записите на заповед;
 - iv) менителнични ефекти на хартиен носител, подобни на посочените в подточка iii) и уредени от закона на държава членка, която не е страна по Женевската конвенция от 7 юни 1930 г. за единен закон за менителниците и записите на заповед;
 - v) ваучери на хартиен носител;
 - vi) пътнически чекове на хартиен носител;
 - vii) пощенски записи на хартиен носител съгласно определението на Всемирния пощенски съюз;
- з) платежни операции, извършени чрез система за сетълмент на плащания или на ценни книжа между агенти по сетълмента, централни съконтрагенти, клирингови къщи и/или централни банки и други участници в системата и доставчици на платежни услуги, без да се засяга член 35;

- и) платежните операции във връзка с услуги, свързани с обслужването на ценни книжа, включително дивиденди, доходи или други разпределения, обратно изкупуване или продажба, извършени от лицата, посочени в буква з), или от инвестиционни посредници, кредитни институции, предприятия за колективно инвестиране или дружества за управление на активи, предоставящи инвестиционни услуги, както и всички други субекти, които имат право да осъществяват попечителство на финансови инструменти;
- й) услугите, предоставяни от доставчици на технически услуги, подпомагащи предоставянето на платежни услуги, без да влизат в нито един момент във владение на средствата по превода, включително обработката и съхранението на данни, доверителните услуги или услугите за защита на личния живот, установяването на автентичността на данни и идентифицирането на субекти, предоставянето на информационни технологии (ИТ) и съобщителни мрежи, предоставянето и поддръжката на терминали и устройства, използвани за платежни услуги, с изключение на услугите по инициране на плащане и услугите по предоставяне на информация за сметка;
- к) услугите, основаващи се на определени платежни инструменти, които могат да бъдат използвани само по ограничен начин и отговарят на едно от следните условия:
- i) инструменти, които позволяват на титуляря да придобива стоки или услуги само в помещенията на издателя или в рамките на ограничена мрежа от доставчици на услуги съгласно пряк търговски договор с професионален издател;
 - ii) инструменти, които могат да се използват само за придобиване на много ограничен набор от стоки или услуги;
 - iii) инструменти, валидни само в една държава членка, които са предоставени по искане на предприятие или субект от публичния сектор и се регулират от национален или регионален публичен орган за конкретни социални или данъчни цели с оглед придобиването на определени стоки или услуги от доставчици, сключили търговски договор с издателя;
- л) платежните операции от доставчик на електронни съобщителни мрежи или услуги, предоставени в допълнение към електронните съобщителни услуги за абонат на мрежата или услугата:
- i) за закупуване на цифрово съдържание и гласови услуги, независимо от устройството, използвано за закупуване или потребление на цифровото съдържание, и таксувани на свързаната с него сметка; или
 - ii) извършени от или чрез електронно устройство и таксувани на свързаната с него сметка в рамките на благотворителна дейност или за закупуване на билети;
- при условие че стойността на всяка еднократна платежна операция, посочена в подточки i) и ii), не надвишава 50 EUR и:
- общата стойност на платежните операции за отделен абонат не надвишава 300 EUR на месец; или
 - когато абонатът захранва предварително своята сметка при доставчика на електронната съобщителна мрежа или услуга, общата стойност на платежните операции не надвишава 300 EUR на месец;
- м) платежните операции, извършвани между доставчици на платежни услуги, техни представители или клонове за тяхна собствена сметка;
- н) платежните операции и свързаните с тях услуги между предприятие майка и негово дъщерно предприятие или между дъщерни предприятия на едно и също предприятие майка, без посредническата намеса на доставчик на платежни услуги, различен от предприятието, което е част от същата група;
- о) услугите по теглене на пари в наличност посредством банкомати, предлагани от доставчици, действащи от името на един или повече издатели на карти, които не са страна по рамковия договор с клиента, теглещ пари от платежна сметка, при условие че тези доставчици не извършват други платежни услуги, посочени в приложение I. На клиента обаче се предоставя информация за всички такси за теглене, посочени в членове 45, 48, 49 и 59, преди тегленето, както и при получаването на пари в наличност в края на операцията след тегленето.

Член 4

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- 1) „държава членка по произход“ означава всяка от следните:
 - a) държавата членка, в която се намира седалището на доставчика на платежни услуги; или
 - b) когато доставчикът на платежни услуги няма седалище съгласно националното му право — държавата членка, в която се намира главното му управление;
- 2) „приемаща държава членка“ означава държава членка, различна от държавата членка по произход, в която доставчикът на платежни услуги има представител или клон или в която предоставя платежни услуги;
- 3) „платежна услуга“ означава една или повече от стопанските дейности, изброени в приложение I;
- 4) „платежна институция“ означава юридическо лице, на което е издаден лиценз в съответствие с член 11 за предоставяне и извършване на платежни услуги на територията на целия Съюз;
- 5) „платежна операция“ означава действие, предприето от платеща или от негово име или от получателя, по внасяне, прехвърляне или теглене на средства, независимо от основното правоотношение между платеща и получателя;
- 6) „дистанционна платежна операция“ означава платежна операция, иницирана по интернет или посредством устройство, което може да бъде използвано за дистанционна връзка;
- 7) „платежна система“ означава система за прехвърляне на средства, функционираща въз основа на формални и стандартизирани процедури и общи правила за обработка, клиринг и/или сетълмент на платежни операции;
- 8) „платец“ означава физическо или юридическо лице, което е титуляр на платежна сметка и разрешава изпълнението на платежно нареждане по тази сметка или, когато липсва платежна сметка, физическо или юридическо лице, което дава платежно нареждане;
- 9) „получател“ означава физическо или юридическо лице, определено за краен получател на средствата, които са предмет на платежна операция;
- 10) „ползвател на платежни услуги“ означава физическо или юридическо лице, което се ползва от платежна услуга в качеството си на платец или на получател, или и в двете качества;
- 11) „доставчик на платежни услуги“ означава орган по член 1, параграф 1 или физическо и юридическо лице, което се ползва от освобождаване по член 32 или 33;
- 12) „платежна сметка“ означава сметка, водена на името на един или повече ползватели на платежни услуги и използвана за изпълнението на платежни операции;
- 13) „платежно нареждане“ означава нареждане от платеща или получателя към съответния доставчик на платежни услуги, с което се иска изпълнението на платежна операция;
- 14) „платежен инструмент“ означава персонализирано(и) устройство(а) и/или набор от процедури, уговорени между ползвателя на платежни услуги и доставчика на платежни услуги и използвани с цел даване на платежно нареждане;

- 15) „услуга по инициране на плащане“ означава услуга, при която се иницира платежно нареждане по искане на ползвателя на платежни услуги по отношение на платежна сметка, държана при друг доставчик на платежни услуги;
- 16) „услуга по предоставяне на информация за сметка“ означава онлайн услуга, при която се предоставя обобщена информация за една или повече платежни сметки, държани от ползвателя на платежните услуги или при друг доставчик на платежни услуги, или при повече от един доставчик на платежни услуги;
- 17) „доставчик на платежни услуги, обслужващ сметка“ означава доставчик на платежни услуги, предлагащ и поддържащ платежни сметки за даден платец;
- 18) „доставчик на услуги по инициране на плащане“ означава доставчик на платежни услуги, осъществяващ стопанските дейности, посочени в точка 7 от приложение I;
- 19) „доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка“ означава доставчик на платежни услуги, осъществяващ стопанските дейности, посочени в точка 8 от приложение I;
- 20) „потребител“ означава физическо лице, което при договори за платежни услуги, уредени с настоящата директива, извършва дейност, различна от неговото занятие, стопанска или професионална дейност;
- 21) „рамков договор“ означава договор за платежни услуги, с който се урежда бъдещото изпълнение на отделни или на поредица от платежни операции и който може да съдържа задължението и условията за откриване на платежна сметка;
- 22) „наличен паричен превод“ означава платежна услуга, при която средствата се получават от платеща, без да са открити платежни сметки на името на платеща или на получателя, с единствена цел прехвърляне на съответната сума на получателя или на друг доставчик на платежни услуги, действащ от името на получателя, и/или когато тези средства се получават от името на получателя и са му предоставени на разположение;
- 23) „директен дебит“ означава платежна услуга по задължаване на платежна сметка на платец, когато платежната операция се извършва по инициатива на получателя въз основа на даденото от платеща съгласие на получателя, на доставчика на платежни услуги на получателя или на доставчика на платежни услуги на самия платец;
- 24) „кредитен превод“ е платежна услуга по заверяване на платежна сметка на получателя посредством една или няколко платежни операции, извършвани по платежна сметка на платеща от доставчика на платежни услуги, който води платежната сметка на платеща, въз основа на дадено от платеща нареждане;
- 25) „средства“ означава банкноти и монети, безналични пари или електронни пари по смисъла на определението в член 2, точка 2 от Директива 2009/110/ЕО;
- 26) „вальор“ означава референтна дата, използвана от доставчик на платежни услуги за изчисляване на лихвите по средствата, с които е задължена или заверена платежна сметка;
- 27) „референтен обменен курс“ означава обменният курс, който се използва като основа за изчисляване на всякакъв валутен курс и който се предоставя от доставчика на платежни услуги или от общодостъпен източник;
- 28) „референтен лихвен процент“ означава лихвеният процент, който се използва като основа за изчисляване на всякакъв приложим лихвен процент и който е получен от общодостъпен източник, който може да бъде проверен от двете страни по договор за платежни услуги;
- 29) „установяване на идентичността“ означава процедура, която позволява на доставчика на платежни услуги да провери самоличността на ползвателя на платежната услуга или валидността на използването на конкретен платежен инструмент, включително използването на персонализираните средства за сигурност на ползвателя;

- 30) „задълбочено установяване на идентичността на клиента“ означава установяване на идентичността чрез използването на два или повече елемента, категоризирани като знания (нещо, което само ползвателят знае), притежание (нещо, което само ползвателят притежава) и характерна особеност (нещо, което характеризира ползвателя), които са независими, така че нарушаването на един елемент не влияе на надеждността на останалите, а процедурата е разработена по начин, който защитава поверителността на данните за установяване на идентичността;
- 31) „персонализирани средства за сигурност“ означава персонализирани характеристики, предоставени от доставчика на платежни услуги на ползвател на платежни услуги за целите на установяване на идентичността;
- 32) „чувствителни данни за плащанията“ означава данни, включително персонализирани средства за сигурност, които могат да бъдат използвани за извършването на измама. За дейностите на доставчиците на услуги по инициране на плащане и доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка, името на титуляря на сметката и номерът на сметката не представляват чувствителни данни за плащанията;
- 33) „уникален идентификатор“ означава комбинация от букви, цифри или символи, която доставчикът на платежни услуги съобщава на ползвателя на платежни услуги и която трябва да бъде предоставена от ползвателя на платежни услуги, за да може при платежна операция еднозначно да бъде установен друг ползвател на платежни услуги и/или платежната сметка на този друг ползвател на платежна услуга;
- 34) „средства за дистанционна връзка“ означава метод, чрез който може да се сключи договор за платежни услуги без едновременното физическо присъствие на доставчика на платежни услуги и ползвателя на платежни услуги;
- 35) „траен носител“ означава всеки инструмент, даващ възможност на ползвателя на платежни услуги да съхранява информация, изпратена лично до този ползвател на платежни услуги, по начин, който позволява последващото ѝ използване за период от време, съответстващ на целите, за които е предназначена информацията, и който позволява възпроизвеждането на съхраняваната информация в непроменен вид;
- 36) „микропредприятие“ означава предприятие, което към момента на сключване на договора за платежни услуги е предприятие по смисъла на член 1 и член 2, параграфи 1 и 3 от приложението към Препоръка 2003/361/ЕО;
- 37) „работен ден“ означава ден, в който съответният доставчик на платежни услуги на платеца или доставчикът на платежни услуги на получателя, който участва в изпълнението на платежната операция, извършва стопанската дейност, необходима за изпълнението на платежната операция;
- 38) „представител“ означава физическо или юридическо лице, което действа от името на платежна институция при предоставянето на платежни услуги;
- 39) „клон“ означава място на стопанска дейност, различно от главното управление, което е част от платежна институция, няма правосубектност и пряко извършва някои или всички операции, присъщи за стопанската дейност на платежната институция; всички места на стопанска дейност, установени в рамките на една държава членка от платежна институция с главно управление в друга държава членка, се считат за един клон;
- 40) „група“ означава група предприятия, които са свързани помежду си чрез връзка, посочена в член 22, параграф 1, 2 или 7 от Директива 2013/34/ЕС, или предприятия съгласно определенията в членове 4, 5, 6 и 7 от Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014 на Комисията ⁽¹⁾, които са свързани помежду си чрез връзка, посочена в член 10, параграф 1 или в член 113, параграф 6 или 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013;
- 41) „електронна съобщителна мрежа“ означава мрежа съгласно определението в член 2, буква а) от Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾;
- 42) „електронна съобщителна услуга“ означава услуга съгласно определението в член 2, буква в) от Директива 2002/21/ЕО;

⁽¹⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 241/2014 на Комисията от 7 януари 2014 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за капиталовите изисквания за институциите (ОВ L 74, 14.3.2014 г., стр. 8).

⁽²⁾ Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива) (ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 33).

- 43) „цифрово съдържание“ означава стоки или услуги, които са произведени и предоставени в цифров вид и чието използване или потребление е ограничено до техническо устройство, и които не включват по никакъв начин използването или потреблението на физически стоки и услуги;
- 44) „приемане на платежни операции“ означава платежна услуга, предоставена от доставчик на платежни услуги, който се договаря с получател да приема и обработва платежни операции, които водят до прехвърлянето на средства към получателя;
- 45) „издаване на платежни инструменти“ означава платежна услуга от доставчик на платежни услуги, сключил договор с платеца да му предостави платежен инструмент за инициране и обработка на платежните операции на платеца;
- 46) „собствен капитал“ означава капитал съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 118 от Регламент (ЕС) № 575/2013, при което най-малко 75 % от капитала от първи ред е под формата на базов собствен капитал от първи ред, както е посочено в член 50 от същия регламент, а капиталът от втори ред е по-малък или равен на една трета от капитала от първи ред;
- 47) „платежна марка“ означава всяко наименование, израз, знак, символ — в материален или цифров вид — или съчетание от тях, което посочва по коя платежна картова схема се извършват платежни операции, свързани с карти;
- 48) „съвместяване на марки“ означава включването на две или повече платежни марки или приложения за плащане на една и съща платежна марка в един и същ платежен инструмент.

ДЯЛ II

ДОСТАВЧИЦИ НА ПЛАТЕЖНИ УСЛУГИ

ГЛАВА I

Платежни институции

Раздел 1

Общи правила

Член 5

Заявления за лиценз

1. За получаване на лиценз за извършване на дейност като платежна институция се подава заявление до компетентните органи на държавата членка по произход заедно със следните документи:
- а) програма на дейностите, в която се посочва по-специално видът на предвижданите платежни услуги;
 - б) бизнес план, включващ прогнозен бюджет за първите три финансови години, който показва, че заявителят е в състояние да използва подходящи и пропорционални системи, ресурси и процедури, необходими за надеждното извършване на неговата дейност;
 - в) доказателство, че платежната институция разполага с началния капитал, предвиден в член 7;
 - г) за платежните институции, посочени в член 10, параграф 1 — описание на предприетите мерки за защита на средствата на ползвателите на платежни услуги в съответствие с член 10;
 - д) описание на управленската рамка и механизмите за вътрешен контрол на заявителя, включително на механизмите за управление на риска и административните и счетоводните процедури, което показва, че тази управленска рамка, механизми и процедури за контрол са пропорционални, подходящи, надеждни и достатъчни;
 - е) описание на съществуващата процедура, чрез която се наблюдават, обработват и проследяват свързани със сигурността инциденти и свързани със сигурността жалби на клиенти, като процедурата включва механизъм за докладване на инциденти, съобразен с установените в член 96 задължения на платежната институция да предоставя информация;

- ж) описание на процеса за записване, наблюдение, проследяване и ограничаване на достъпа до чувствителни данни за плащанията;
- з) описание на мерките за осигуряване на непрекъснатост на стопанската дейност, включително ясно описание на най-важните операции, ефективни планове за действие при непредвидени обстоятелства и процедура за редовни тестове и преглед на адекватността и ефективността на тези планове;
- и) описание на принципите и определенията, прилагани при събирането на статистически данни за резултатите от работата, операциите и измамите;
- й) документ относно политиката по сигурността, съдържащ подробна оценка на риска по отношение на платежните услуги и описание на мерките за контрол на сигурността и за смекчаване на въздействието от рисковете, предприети, за да се защитят ефикасно потребителите на платежни услуги срещу установените рискове, включително измамите и незаконното използване на чувствителни и лични данни;
- к) за платежните институции, за които се прилагат задълженията по отношение на изпирането на пари и финансирането на тероризма съгласно Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ и Регламент (ЕС) 2015/847 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ — описание на механизмите за вътрешен контрол, установени от заявителя с цел спазване на тези задължения;
- л) описание на организационната структура на заявителя, включително, ако е приложимо, описание на планираното използване на представители и клонове, а също и на проверките на място и от разстояние, които заявителят се задължава да извършва по отношение на тези представители и клонове най-малко веднъж годишно, както и описание на условията за възлагане на дейности на подизпълнители и на участието му в национална или международна платежна система;
- м) идентификационни данни на лицата, които пряко или косвено притежават квалифицирано дялово участие в капитала на заявителя по смисъла на член 4, параграф 1, точка 36 от Регламент (ЕС) № 575/2013, размера на дяловото им участие и доказателство за това, че са подходящи предвид необходимостта да се гарантира стабилно и разумно управление на платежната институция;
- н) идентификационни данни на директорите и на лицата, отговарящи за управлението на платежната институция, и когато е приложимо, на лицата, отговарящи за управлението на свързаните с платежни услуги дейности на платежната институция, както и доказателство, че те са с добра репутация и притежават подходящата квалификация и опит за предоставяне на платежни услуги съгласно изискванията, определени от държавата членка по произход на платежната институция;
- о) когато е приложимо, идентификационни данни на задължителните одитори и одиторски дружества съгласно определението в Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾;
- п) правен статус и устав на заявителя;
- р) адрес на главното управление на заявителя.

За целите на първа алинея, букви г), д), е) и л) заявителят представя описание на правилата си за одит и организационните си правила, установени с оглед предприемане на всички разумни мерки за защита на интересите на ползвателите и за осигуряване на непрекъснатост и надеждност при предоставянето на платежни услуги.

⁽¹⁾ Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 73).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) 2015/847 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. относно информацията, придружаваща преводите на средства, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1781/2006 (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 1).

⁽³⁾ Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2006 г. относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети, за изменение на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета и за отмяна на Директива 84/253/ЕИО на Съвета (ОВ L 157, 9.6.2006 г., стр. 87).

По отношение на посочените в първа алинея, буква й) мерки за контрол на сигурността и мерки за смекчаване на въздействието от рисковете се обяснява по какъв начин те осигуряват висока степен на техническа сигурност и защита на данните, включително на софтуера и информационните системи, използвани от заявителя или от предприятията, на които той възлага за подизпълнение всички или част от дейностите си. Тези мерки включват и мерките за сигурност, предвидени в член 95, параграф 1. При тези мерки се вземат под внимание посочените в член 95, параграф 3 насоки на ЕБО за мерките за сигурност, когато има такива.

2. Държавите членки изискват от предприятията, подали заявление за лиценз за предоставяне на платежни услуги, посочени в точка 7 от приложение I, като условие за получаването на лиценза си да разполагат със застраховка „Професионална отговорност“, валидна за всяка територия, на която предлагат услуги, или друга сравнима гаранция за отговорността им, така че да се гарантира, че могат да посрещнат задълженията си, посочени в членове 73, 89, 90 и 92.

3. Държавите членки изискват от предприятията, подали заявление за регистрация за предоставяне на платежни услуги, посочени в точка 8 от приложение I, като условие за регистрирането си да разполагат със застраховка „Професионална отговорност“, валидна за всяка територия, на която предлагат услуги, или друга сравнима гаранция за отговорността им пред доставчика на платежни услуги, обслужващ сметка, или ползвателя на платежни услуги, произтичаща от неразрешен достъп до платежната сметка или достъп до нея с цел измама, или неразрешено използване на информация за платежната сметка, или използване на информация за платежната сметка с цел измама.

4. До 13 януари 2017 г., след консултация с всички съответни заинтересовани страни, включително тези на пазара на платежни услуги, и като отразява всички засегнати интереси, ЕБО приема в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 адресирани до компетентните органи насоки относно критериите, по които да се определя минималната парична стойност на застраховката „Професионална отговорност“ или сравнимата гаранция по параграфи 2 и 3.

При изготвянето на насоките по първа алинея ЕБО взема предвид следните елементи:

- а) рисковия профил на предприятието;
- б) дали предприятието предоставя други платежни услуги, посочени в приложение I, или осъществява друга стопанска дейност;
- в) обема на дейността:
 - i) за предприятията, които са подали заявление за лиценз за предоставяне на платежни услуги, посочени в точка 7 от приложение I, стойността на иницираните операции;
 - ii) за предприятията, които са подали заявление за регистрация за предоставяне на платежни услуги, посочени в точка 8 от приложение I, броя на клиентите, които използват услугите по предоставяне на информация за сметка;
- г) конкретните характеристики на сравнимите гаранции и критериите за тяхното прилагане.

ЕБО извършва редовен преглед на тези насоки.

5. До 13 юли 2017 г., след консултация с всички съответни заинтересовани страни, включително тези на пазара на платежни услуги, и като отразява всички засегнати интереси, ЕБО разработва в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 насоки относно информацията, която се предоставя на компетентните органи в заявлението за лиценз на платежните институции, включително изискванията, предвидени в параграф 1, първа алинея, букви а), б), в), д) и ж) — й) от настоящия член.

ЕБО извършва редовен преглед на тези насоки и при всички случаи най-малко веднъж на три години.

6. Като взема предвид, когато е целесъобразно, придобитият опит в хода на прилагането на насоките, посочени в параграф 5, ЕБО може да разработи проекти на регулаторни технически стандарти за конкретизиране на информацията, която се предоставя на компетентните органи в заявлението за лиценз на платежните институции, включително изискванията, предвидени в параграф 1, букви а), б), в), д) и ж) — й).

На Комисията се предоставя правомощието да приеме регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея, в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

7. Информацията по параграф 4 се съобщава на компетентните органи в съответствие с параграф 1.

Член 6

Контрол върху участието в капитала

1. Всяко физическо или юридическо лице, взело решение да придобие или да увеличи, пряко или непряко, квалифицирано дялово участие по смисъла на член 4, параграф 1, точка 3б от Регламент (ЕС) № 575/2013 в платежна институция, в резултат на което делът от капитала или от правата на глас би достигнал или надвишил 20 %, 30 % или 50 %, или по такъв начин, че платежната институция би станала негово дъщерно предприятие, уведомява предварително в писмен вид за намеренията си компетентните по отношение на тази платежна институция органи. Същото изискване е приложимо за всяко физическо или юридическо лице, взело решение да продаде, пряко или непряко, квалифицирано дялово участие или да намали квалифицираното си дялово участие, в резултат на което делът от капитала или от правата на глас би спаднал под 20 %, 30 % или 50 %, или по такъв начин, че платежната институция би престанала да бъде негово дъщерно предприятие.

2. Предлаганият приобретател на квалифицирано дялово участие предоставя на компетентния орган информация, в която се посочват размерът на предвижданото дялово участие и съответната информация, посочена в член 23, параграф 4 от Директива 2013/36/ЕС.

3. Държавите членки изискват, когато е вероятно влиянието, упражнявано от предложение за приобретател по параграф 2, да навреди на разумното и надеждно управление на платежната институция, компетентните органи да направят възражение или да предприемат други подходящи мерки, за да се сложи край на това положение. Мерките могат да включват разпореждания, санкции срещу директорите или лицата, отговарящи за управлението, или спиране на упражняването на правата на глас, свързани с акциите, притежавани от акционерите или членовете на платежната институция.

Подобни мерки се прилагат по отношение на физическите или юридическите лица, които не са изпълнили задължението да предоставят предварителна информация, както е предвидено в настоящия член.

4. Ако дяловото участие бъде придобито въпреки възражението на компетентните органи, държавите членки, независимо от всякаква друга санкция, която може да бъде наложена, предвиждат спиране на упражняването на съответните права на глас, нищожност на подадените гласове или възможност за тяхното обезсилване.

Член 7

Начален капитал

Държавите членки изискват от платежните институции към момента на получаване на лиценза да разполагат с начален капитал, включващ един или повече от елементите, посочени в член 26, параграф 1, букви а)—д) от Регламент (ЕС) № 575/2013, както следва:

- а) когато платежната институция предоставя само платежната услуга, посочена в точка 6 от приложение I, в нито един момент капиталът ѝ не трябва да бъде под 20 000 EUR;
- б) когато платежната институция предоставя само платежната услуга, посочена в точка 7 от приложение I, в нито един момент капиталът ѝ не трябва да бъде под 50 000 EUR;

- в) когато платежната институция предоставя някоя от платежните услуги, посочени в точки 1—5 от приложение I, в нито един момент капиталът ѝ не трябва да бъде под 125 000 EUR.

Член 8

Собствен капитал

1. Размерът на собствения капитал на платежните институции не може да бъде по-малък от по-голямата от следните две суми: размерът на началния капитал по член 7 или размерът на собствения капитал, изчислен в съответствие с член 9 от настоящата директива.
2. Държавите членки предприемат необходимите мерки за предотвратяване на многократното използване на елементите, изпълняващи условията за собствен капитал, когато платежната институция е част от една и съща група с друга платежна институция, кредитна институция, инвестиционен посредник, дружество за управление на активи или застраховател. Настоящият параграф се прилага и когато платежната институция има хибриден характер и извършва дейности, различни от предоставянето на платежни услуги.
3. Ако са изпълнени условията, предвидени в член 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013, държавите членки или техните компетентни органи могат да решат да не прилагат член 9 от настоящата директива по отношение на платежните институции, включени в консолидирания надзор върху кредитната институция майка съгласно Директива 2013/36/ЕС.

Член 9

Изчисляване на собствения капитал

1. Независимо от изискванията за начален капитал, установени в член 7, държавите членки изискват от платежните институции, с изключение на тези, предлагащи само услугите, посочени в точка 7 или 8 от приложение I, или и в двете разпоредби, да разполагат по всяко време със собствен капитал, изчислен по един от следните три метода съгласно определеното от компетентните органи в съответствие с националното законодателство:

Метод А

Собственият капитал на платежната институция представлява сума, равна най-малко на 10 % от режийните разходи за предходната година. Компетентните органи могат да коригират това изискване в случай на съществена промяна в стопанската дейност на платежната институция спрямо предходната година. Когато към датата на изчисляването платежната институция не е извършвала стопанска дейност по време на една пълна година, изискването е собственият капитал да е в размер на най-малко 10 % от съответните режийни разходи, заложи в бизнес плана, освен ако компетентните органи не изискат корекция на този план.

Метод Б

Собственият капитал на платежната институция представлява сума, равна най-малко на сбора от следните елементи, умножен по коефициента k , определен в параграф 2, като обемът на плащанията (ОП) представлява една дванадесета част от общия размер на платежните операции, изпълнени от платежната институция през предходната година:

- а) 4,0 % от частта от ОП до 5 милиона евро,

плюс

- б) 2,5 % от частта от ОП над 5 милиона евро и до 10 милиона евро,

плюс

- в) 1 % от частта от ОП над 10 милиона евро и до 100 милиона евро,

плюс

г) 0,5 % от частта от ОП над 100 милиона евро и до 250 милиона евро,

плюс

д) 0,25 % от частта от ОП над 250 милиона евро.

Метод В

Собственият капитал на платежната институция представлява сума, равна най-малко на съответния показател, определен в буква а), умножен по коефициента за умножение, определен в буква б), и по коефициента к, определен в параграф 2:

а) съответният показател е сборът от следните елементи:

i) приходи от лихви;

ii) разходи за лихви;

iii) получени комисиони и такси; и

iv) други приходи от дейността.

Всеки елемент се включва в сбора с положителния или отрицателния си знак. При изчисляването на съответния показател не могат да се използват приходи от извънредни или нередовни пера. Разходите за възлагане на услуги на подизпълнители могат да намалят съответния показател, ако разходите са направени от предприятие, над което се упражнява надзор съгласно настоящата директива. Съответният показател се изчислява въз основа на дванадесетмесечното наблюдение в края на предходната финансова година. Съответният показател се изчислява въз основа на предходната финансова година. Независимо от това размерът на изчисления по метод В собствен капитал не трябва да спада под 80 % от средната стойност за съответния показател през предходните три финансови години. При липса на проверени от одитор данни могат да се използват стопански прогнози;

б) коефициентът за умножение е:

i) 10 % от частта от съответния показател до 2,5 милиона евро;

ii) 8 % от частта от съответния показател от 2,5 милиона евро до 5 милиона евро;

iii) 6 % от частта от съответния показател от 5 милиона евро до 25 милиона евро;

iv) 3 % от частта от съответния показател от 25 милиона евро до 50 милиона евро;

v) 1,5 % над 50 милиона евро.

2. Коефициентът к, който се използва при методи Б и В, е:

а) 0,5, когато платежната институция предоставя единствено платежната услуга, посочена в точка 6 от приложение I;

б) 1, когато платежната институция предоставя някоя от платежните услуги, посочени в някоя от точки 1—5 от приложение I.

3. Въз основа на оценка на процесите на управление на риска, базата данни за рисковете от загуби и механизмите за вътрешен контрол на платежната институция компетентните органи могат да изискат от платежната институция да разполага със собствен капитал, който е с до 20 % по-голям от сумата, която би се получила в резултат на прилагането на изборния в съответствие с параграф 1 метод, или да разрешат на платежната институция да разполага със собствен капитал, който е с до 20 % по-малък от сумата, която би се получила в резултат на прилагането на изборния в съответствие с параграф 1 метод.

Член 10

Изисквания за защитни мерки

1. Държавите членки или компетентните органи изискват от платежната институция, която предоставя платежни услуги, посочени в точки 1—6 от приложение I, да прилага защитни мерки по отношение на всички средства, получени от ползвателите на платежни услуги или от друг доставчик на платежни услуги, за изпълнението на платежни операции, по един от следните начини:

а) средствата не се смесват в нито един момент със средствата на което и да е физическо или юридическо лице, различно от ползвателите на платежни услуги, от името на които се държат средствата, и когато тези средства се държат от платежната институция и все още не са предадени на получателя или не са преведени на друг доставчик на платежни услуги до края на работния ден, следващ деня, в който са получени, те се депозират в отделна сметка в кредитна институция или се инвестират в сигурни, ликвидни и нискорискови активи, определени от компетентните органи на държавата членка по произход; и средствата са защитени в съответствие с националното право на държавите членки в интерес на ползвателите на платежни услуги срещу претенции на други кредитори на платежната институция, по-специално в случай на несъстоятелност;

б) средствата са покрити от застрахователна полица или друга сравнима гаранция от застрахователно дружество или кредитна институция, които не са част от същата група, от която е част самата платежна институция, за сума, равностойна на сумата, която би била заделена при липса на застрахователна полица или друга сравнима гаранция, и която е платима в случай на невъзможност на платежната институция да изпълни финансовите си задължения.

2. Когато от платежната институция се изискват защитни мерки по отношение на средствата съгласно параграф 1 и част от тези средства ще се използва за бъдещи платежни операции, а остатъкът — за неплатежни услуги, изискванията по параграф 1 се прилагат и по отношение на частта от средствата, която ще се използва за бъдещи платежни операции. Когато тази част е променлива или не е предварително известна, държавите членки допускат платежните институции да прилагат настоящия параграф въз основа на представителна част от средствата, за която се приема, че се използва за платежни услуги, при условие че тази представителна част може разумно да се определи в удовлетворителна за компетентните органи степен въз основа на данни за минали периоди.

Член 11

Издаване на лиценз

1. Държавите членки изискват от предприятията, различни от посочените в член 1, параграф 1, букви а), б), в), д) и е) и различни от физическите или юридическите лица, които се ползват от освобождаване съгласно член 32 или 33, които възнамеряват да предоставят платежни услуги, да получат лиценз за извършване на дейност като платежна институция, преди да започнат да предоставят платежни услуги. Лиценз се издава единствено на юридически лица, установени в държава членка.

2. Компетентните органи издават лиценз, при условие че информацията и доказателствата, придружаващи заявлението, съответстват на всички изисквания, предвидени в член 5, и че компетентните органи, след като са разгледали внимателно заявлението, са дали положителна оценка като цяло. Преди издаването на лиценза компетентните органи могат да се консултират, когато е необходимо, с националната централна банка или с други съответни публични органи.

3. Главното управление на платежната институция, която съгласно националното право на държавата членка по произход трябва да има седалище, се намира в същата държава членка, в която се намира седалището, и платежната институция осъществява там поне част от стопанската си дейност, свързана с платежни услуги.

4. Компетентните органи издават лиценз само ако, предвид необходимостта от осигуряване на стабилно и разумно управление на платежните институции, платежната институция прилага надеждни мерки за управление на свързаната с платежни услуги стопанска дейност, които включват ясна организационна структура с ясно определени, прозрачни и

последователни правила за отговорност, ефективни процедури за установяване, управление, контрол и докладване на рисковете, на които институцията е или би могла да бъде изложена, както и подходящи механизми за вътрешен контрол, включително надеждни административни и счетоводни процедури; тези правила, процедури и механизми трябва да са всеобхватни и да съответстват на естеството, мащаба и сложността на предоставяните от платежната институция платежни услуги.

5. Когато платежната институция предоставя някоя от платежните услуги, посочени в точки 1—7 от приложение I, и същевременно извършва друга стопанска дейност, компетентните органи могат да изискат установяването на отделно образование за осъществяване на свързаната с платежни услуги стопанска дейност, когато свързаните с неплатежни услуги дейности на платежната институция засягат или могат да засегнат финансовата стабилност на платежната институция или способността на компетентните органи да наблюдават спазването от страна на платежната институция на всички предвидени в настоящата директива задължения.

6. Компетентните органи отказват да издадат лиценз, ако не считат акционерите или членовете с квалифицирано дялово участие за подходящи предвид необходимостта да се осигури стабилно и разумно управление на платежната институция.

7. Когато между платежната институция и други физически или юридически лица съществуват тесни връзки съгласно определението в член 4, параграф 1, точка 38 от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи издават лиценз само ако тези връзки не пречат на ефективното упражняване на надзорните им функции.

8. Компетентните органи издават лиценз само ако законите, подзаконовите или административните разпоредби на трета държава, които се прилагат за едно или повече физически или юридически лица, с които платежната институция се намира в тесни връзки, или трудностите при осигуряване на спазването на тези закони, подзаконови или административни разпоредби не пречат на ефективното упражняване на техните надзорни функции.

9. Лицензът е валиден във всички държави членки и дава възможност на съответната платежна институция да предоставя включени в лиценза платежни услуги в рамките на Съюза съгласно свободата на предоставяне на услуги или свободата на установяване.

Член 12

Съобщаване на решението

В срок от три месеца от получаване на заявлението или, ако заявлението е непълно, от получаване на цялата необходима за вземане на решение информация компетентните органи информират заявителя дали дават съгласие или отказват да издадат лиценз. Компетентният орган мотивира отказите за издаване на лиценз.

Член 13

Отнемане на лиценз

1. Компетентните органи могат да отнемат издадения на платежната институция лиценз само когато институцията:

а) 12 месеца след издаването на лиценза още не го е използвала, отказала се е изрично от лиценза или е престанала да извършва стопанска дейност в продължение на повече от шест месеца, ако съответната държава членка не е включила разпоредба за обезсилване на лиценза в такива случаи;

б) получила е лиценз посредством представяне на невярна информация или чрез друго нарушение;

в) вече не отговаря на условията за издаване на лиценза или не е информирала компетентния орган относно основни промени в това отношение;

г) би могла да застраши стабилността на платежната система или доверието в нея при продължаване на стопанската си дейност, свързана с платежни услуги; или

- д) попада в един от другите случаи, в които в националното право се предвижда отнемане на лиценз.
2. Компетентният орган мотивира всяко решение за отнемане на лиценз и информира съответно заинтересованите лица.
3. Компетентният орган оповестява публично решението за отнемане на лиценз, включително в регистрите, посочени в членове 14 и 15.

Член 14

Регистрация в държавата членка по произход

1. Държавите членки водят публичен регистър, в който се вписват:
- а) лицензираните платежни институции и техните представители,
- б) физическите и юридическите лица, които се ползват от освобождаване съгласно член 32 или 33, и когато е приложимо, техните представители,
- в) институциите, посочени в член 2, параграф 5, които имат право да предоставят платежни услуги съгласно националното право.

Клоновете на платежни институции се вписват в регистъра на държавата членка по произход, когато предоставят услуги в държава членка, различна от тяхната държава членка по произход.

2. В публичния регистър се посочват платежните услуги, за които платежната институция е получила лиценз или за които е регистрирано физическото или юридическото лице. Лицензираните платежни институции се вписват в регистъра отделно от физическите и юридическите лица, които се ползват от освобождаване съгласно член 32 или 33. Регистърът е публично достъпен за справки, достъпен е по електронен път и се актуализира своевременно.
3. Компетентните органи вписват в публичния регистър всяко отнемане на лиценз и всяко прекратяване на прилагането на освобождаване съгласно член 32 или 33.
4. Компетентните органи уведомяват ЕБО за мотивите за всяко решение на отнемане на лиценз и прекратяване прилагането на освобождаване съгласно член 32 или 33.

Член 15

Регистър на ЕБО

1. ЕБО разработва, води и поддържа електронен централен регистър, който съдържа информация, предоставена от компетентните органи в съответствие с параграф 2. ЕБО отговаря за точното представяне на тази информация.

ЕБО гарантира, че регистърът е публично достъпен на неговата интернет страница, и осигурява възможност за безплатен лесен достъп и лесно търсене на въведената информация.

2. Компетентните органи незабавно уведомяват ЕБО за информацията, въведена в техните публични регистри, посочени в член 14, на език, обичайно използван в областта на финансите.
3. Компетентните органи отговарят за точността на информацията, посочена в параграф 2, както и за актуализирането ѝ.

4. ЕБО разработва проекти на регулаторни технически стандарти за определяне на техническите изисквания за разработване, водене и поддържане на централния регистър и за достъп до съдържащата се в него информация. Техническите изисквания гарантират, че единствено компетентният орган и ЕБО могат да въвеждат промени в информацията.

ЕБО представя на Комисията тези проекти на регулаторни технически стандарти до 13 януари 2018 г.

На Комисията се делегира правомощието да приеме регулаторните технически стандарти, посочени в първа алинея, в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

5. ЕБО разработва проекти на технически стандарти за изпълнение относно елементите и структурата на информацията, която се съобщава съгласно параграф 1, включително общ формат и образец, по който се предоставя тази информация.

ЕБО представя на Комисията тези проекти на технически стандарти за изпълнение до 13 юли 2017 г.

На Комисията се предоставя правомощието да приеме техническите стандарти за изпълнение, посочени в първа алинея, в съответствие с член 15 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 16

Поддържане на лиценза

В случай че настъпи промяна, която засяга точността на информацията и доказателствата, представени в съответствие с член 5, платежната институция уведомява без неоснователно забавяне компетентните органи на своята държава членка по произход за това.

Член 17

Счетоводна отчетност и задължителен одит

1. По отношение на платежните институции се прилагат *mutatis mutandis* директиви 86/635/ЕИО и 2013/34/ЕС, както и Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета (¹).

2. Освен ако не са освободени съгласно Директива 2013/34/ЕС и когато е приложимо, Директива 86/635/ЕИО, годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на платежните институции се проверяват от задължителни одитори или одиторски дружества по смисъла на Директива 2006/43/ЕО.

3. За целите на надзора държавите членки изискват от платежните институции да представят отделна счетоводна информация за платежните услуги и за дейностите, посочени в член 18, параграф 1, за които се изготвя одиторски доклад. Когато е приложимо, този доклад се изготвя от задължителните одитори или от одиторско дружество.

4. Задълженията, предвидени в член 63 от Директива 2013/36/ЕС, се прилагат *mutatis mutandis* по отношение на задължителните одитори или одиторските дружества, извършващи задължителен одит на платежните институции във връзка с дейностите им, свързани с платежни услуги.

Член 18

Дейности

1. Освен предоставянето на платежни услуги платежните институции могат да извършват следните дейности:

а) предоставяне на оперативни и тясно свързани с тях спомагателни услуги, като осигуряване на изпълнението на платежни операции, услуги по обмяна на валута, дейности по съхранение на ценности, съхраняване и обработка на данни;

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. относно прилагането на международните счетоводни стандарти (ОВ L 243, 11.9.2002 г., стр. 1).

- б) управление на платежни системи, без да се засяга член 35;
- в) стопански дейности, различни от предоставянето на платежни услуги, при спазване на приложимото право на Съюза и национално право.
2. Когато платежните институции участват в предоставянето на една или повече платежни услуги, те могат да поддържат само платежни сметки, използвани единствено за платежни операции.
3. Получените от платежни институции средства от ползватели на платежни услуги с оглед предоставяне на платежни услуги не представляват влог или друг вид възстановими средства по смисъла на член 9 от Директива 2013/36/ЕС, нито електронни пари по смисъла на член 2, точка 2 от Директива 2009/110/ЕО.
4. Платежните институции могат да отпускат кредит, свързан с платежните услуги, посочени в точка 4 или 5 от приложение I, само ако са изпълнени всички изброени по-долу условия:
- а) кредитът има спомагателен характер и се отпуска единствено и само във връзка с изпълнението на платежна операция;
- б) независимо от националните правила за отпускане на кредит по кредитни карти, кредитът, отпуснат във връзка с плащане и предоставен в съответствие с член 11, параграф 9 и член 28, се погасява в кратък срок, който при никакви обстоятелства не надвишава 12 месеца;
- в) такъв кредит не се отпуска от средствата, които са получени или се държат с цел изпълнение на платежна операция;
- г) собственият капитал на платежната институция е достатъчен по всяко време и се преценява като подходящ от надзорните органи предвид общия размер на отпуснатия кредит.
5. Платежните институции не извършват стопанска дейност, изразяваща се в набиране на влогове или други възстановими средства по смисъла на член 9 от Директива 2013/36/ЕС.
6. Настоящата директива не засяга Директива 2008/48/ЕО, нито други актове на правото на Съюза или националните мерки, отнасящи се до нехармонизирани с настоящата директива условия за отпускане на кредити на потребители, които са съобразени с правото на Съюза.

Раздел 2

Други изисквания

Член 19

Използване на представители, клонове или подизпълнители

1. Когато дадена платежна институция възнамерява да предоставя платежни услуги чрез представител, тя съобщава на компетентните органи в своята държава членка по произход следната информация:
- а) име и адрес на представителя;
- б) описание на механизмите за вътрешен контрол, които ще използва представителят с оглед спазване на задълженията във връзка с изпирането на пари и финансирането на тероризма съгласно Директива (ЕС) 2015/849 и които подлежат на незабавно актуализиране при съществени промени в данните, съобщени при първоначалното уведомяване;
- в) идентификационни данни на директорите и лицата, отговарящи за управлението на представителя, който ще бъде използван при предоставянето на платежни услуги, а за представители, които не са доставчици на платежни услуги — и доказателства за това, че тези лица са подходящи и благонадеждни;
- г) платежните услуги на платежната институция, във връзка с които е упълномощен представителят; и

д) когато е приложимо, уникалният идентификационен код или номер на представителя.

2. В срок от два месеца от получаване на информацията по параграф 1 компетентният орган на държава членка по произход съобщава на платежната институция дали представителят е вписан в регистъра по член 14. След като бъде вписан в регистъра, представителят може да започне да предоставя платежни услуги.

3. Ако считат, че предоставената информация е неточна, компетентните органи предприемат допълнителни действия за нейната проверка, преди да впишат представителя в регистъра.

4. Ако след предприемането на действия за проверка на информацията компетентните органи не са удовлетворени от точността на предоставената съгласно параграф 1 информация, те отказват да впишат представителя в регистъра по член 14 и без неоснователно забавяне уведомяват платежната институция за това.

5. Ако платежната институция желае да предоставя платежни услуги в друга държава членка чрез представител или като открие клон, тя следва процедурите, предвидени в член 28.

6. В случай че платежната институция има намерение да възложи на подизпълнител оперативни функции, свързани с платежни услуги, тя информира за това компетентните органи на своята държава членка по произход.

Възлагането на подизпълнители на изпълнението на важни оперативни функции, включително ИТ системи, не може да се извършва по начин, който съществено засяга качеството на вътрешния контрол на платежната институция и възможността на компетентните органи да наблюдават и проследяват впоследствие спазването от страна на платежната институция на всички предвидени в настоящата директива задължения.

За целите на втора алинея дадена оперативна функция се счита за важна, ако недостатък или пропуск при нейното изпълнение биха засегнали съществено непрекъснатото спазване от дадена платежна институция на изискванията, определени в лиценза, поискан съгласно настоящия дял, на другите ѝ задължения съгласно настоящата директива, финансовите ѝ показатели или надеждността ѝ, или непрекъснатото предоставяне от нея на платежни услуги. Държавите членки гарантират, че когато платежни институции възлагат важни оперативни функции на подизпълнител, платежните институции отговарят на следните условия:

а) при използването на подизпълнител висшето ръководство не може да делегира своята отговорност;

б) отношенията и задълженията на платежната институция спрямо нейните ползватели на платежни услуги съгласно настоящата директива не се променят;

в) условията, които платежната институция е длъжна да спазва, за да получи и запази лиценза си в съответствие с настоящия дял, не се нарушават;

г) нито едно от останалите условия, на основание на които е издаден лицензът на платежната институция, не отпада, нито се променя.

7. Платежните институции гарантират, че представителите или клоновете, които действат от тяхно име, информират за това ползвателите на платежни услуги.

8. Платежните институции съобщават без неоснователно забавяне на компетентните органи на своята държава членка по произход всички промени във връзка с използването на подизпълнители и в съответствие с процедурата, предвидена в параграфи 2, 3 и 4 — представители, включително допълнителни представители.

*Член 20***Отговорност**

1. Държавите членки гарантират, че когато платежните институции са възложили оперативни функции на трети лица, тези платежни институции предприемат разумни мерки, за да осигурят спазването на предвидените в настоящата директива изисквания.
2. Държавите членки изискват от платежните институции да носят пълна отговорност за всяко действие на техните служители, както и на техните представители, клонове или подизпълнители.

*Член 21***Съхраняване на данни**

Държавите членки изискват от платежните институции да съхраняват всякакви подходящи данни за целите на настоящия дял в продължение на най-малко пет години, без да се засяга Директива (ЕС) 2015/849 или друго приложимо право на Съюза.

Раздел 3

Компетентни органи и надзор*Член 22***Определяне на компетентните органи**

1. Държавите членки определят за компетентни органи, отговорни за издаването на лицензи и за упражняването на пруденциален надзор над платежните институции, които ще изпълняват функциите, предвидени в настоящия дял, публични органи или органи, признати от националното право или от публични органи, изрично оправомощени за целта според националното право, включително националните централни банки.

Компетентните органи гарантират независимостта си от икономически субекти и не допускат конфликт на интереси. Без да се засяга първа алинея, платежните институции, кредитните институции, институциите за електронни пари и пощенските джиро институции не могат да бъдат определени за компетентни органи.

Държавите членки уведомяват Комисията за това.

2. Държавите членки гарантират, че компетентните органи, определени съгласно параграф 1, разполагат с всички необходими правомощия за изпълнение на функциите си.
3. Държавите членки, на чиято територия съществува повече от един орган, компетентен по уредените в настоящия дял въпроси, гарантират, че тези органи работят в тясно сътрудничество, така че да могат ефективно да изпълняват съответните си задължения. Същото изискване е приложимо и когато органите, които са компетентни по уредените в настоящия дял въпроси, не са органите, компетентни във връзка с надзора над кредитни институции.
4. За задачите на определените съгласно параграф 1 компетентни органи отговарят компетентните органи на държавата членка по произход.
5. Параграф 1 не предполага изискване компетентните органи да упражняват надзор върху стопанските дейности на платежните институции, различни от предоставянето на платежни услуги, и дейностите, посочени в член 18, параграф 1, буква а).

*Член 23***Надзор**

1. Държавите членки гарантират, че упражняваният от компетентните органи контрол за непрекъснатото спазване на настоящия дял е пропорционален, подходящ и съответстващ на рисковете, на които са изложени платежните институции.

С цел да проверят спазването на настоящия дял компетентните органи имат право да предприемат по-специално следните мерки:

- а) да изискват от платежната институция да предостави всякаква информация, необходима за наблюдение на спазването на изискванията, като се посочи целта на искането, когато е целесъобразно, както и срокът, в който да бъде предоставена информацията;
- б) да извършват проверки на място на платежните институции, на представителите и клоновете, предоставящи платежни услуги под ръководството на платежната институция, или на подизпълнители;
- в) да отправят препоръки, насоки и когато е приложимо, задължителни административни разпоредби;
- г) да спират действието или да отнемат лиценз съгласно член 13.

2. Без да се засягат процедурите за отнемане на лиценз и наказателноправните разпоредби, държавите членки предвиждат, че съответните им компетентни органи могат да налагат санкции или да приемат мерки, насочени конкретно към преустановяване на констатираните нарушения или отстраняване на причините за тях, по отношение на платежните институции или на ефективно упражняващите контрол върху стопанската дейност на платежните институции, които нарушават законите, подзаконовите или административните разпоредби относно надзора или осъществяването на свързана с платежни услуги стопанска дейност.

3. Независимо от изискванията по член 7, член 8, параграфи 1 и 2 и член 9 държавите членки гарантират, че компетентните органи имат право да предприемат мерките, описани в параграф 1 от настоящия член, с оглед осигуряване наличието на достатъчен капитал за платежните услуги, по-специално когато несвързаните с платежни услуги дейности на платежната институция засягат или може да засегнат финансовата стабилност на платежната институция.

Член 24

Професионална тайна

1. Държавите членки гарантират, че всички лица, които работят или са работили за компетентните органи, както и експертите, действащи от името на компетентните органи, са обвързани от задължение за опазване на професионалната тайна, без да се засягат случаите, уредени от наказателното право.
2. При обмена на информация по член 26 задължението за опазване на професионална тайна се прилага стриктно, за да се гарантира защитата на личните и търговските права.
3. Държавите членки могат да прилагат настоящия член, като вземат предвид *mutatis mutandis* членове 53—61 от Директива 2013/36/ЕС.

Член 25

Право на съдебно обжалване

1. Държавите членки гарантират, че решенията на компетентните органи по отношение на платежните институции въз основа на закони, подзаконови и административни разпоредби, приети в съответствие с настоящата директива, подлежат на съдебно обжалване.
2. Параграф 1 се прилага и при бездействие.

Член 26

Обмен на информация

1. Компетентните органи в различните държави членки си сътрудничат помежду си и когато е целесъобразно, с ЕЦБ и националните централни банки на държавите членки, с ЕБО, както и с други съответни компетентни органи, определени съгласно правото на Съюза или националното право, приложимо по отношение на доставчиците на платежни услуги.

2. Освен това държавите членки разрешават обмена на информация между своите компетентни органи и следните субекти:

- а) компетентните органи на други държави членки, отговорни за издаването на лицензи и упражняването на надзор над платежните институции;
- б) ЕЦБ и националните централни банки на държавите членки в качеството им на парични и контролни органи и когато е целесъобразно, други публични органи, отговорни за надзора над платежните системи и системите за сетълмент;
- в) други органи, определени съгласно настоящата директива, Директива (ЕС) 2015/849 и друго право на Съюза, приложимо по отношение на доставчиците на платежни услуги, като например правните актове, приложими в областта на изпирането на пари и финансирането на тероризма;
- г) ЕБО във функцията му, свързана с допринасяне за последователното и съгласувано функциониране на надзорните механизми, както е посочено в член 1, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 27

Уреждане на разногласия между компетентните органи на различни държави членки

1. Когато компетентен орган на държава членка счита, че по конкретен въпрос презграничното сътрудничество с компетентните органи на друга държава членка, посочено в член 26, 28, 29, 30 или 31 от настоящата директива, не съответства на тези разпоредби, той може да отнесе въпроса до ЕБО и да поиска неговото съдействие съгласно член 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

2. Когато от ЕБО е поискано съдействие съгласно параграф 1 от настоящия член, той без неоснователно забавяне взема решение в съответствие с член 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010. ЕБО може също така да съдейства на компетентните органи за постигането на съгласие по своя собствена инициатива в съответствие с член 19, параграф 1, втора алинея от посочения регламент. И в двата случая участващите компетентни органи отлагат вземането на решения, докато разногласието не бъде уредено съгласно член 19 от посочения регламент.

Член 28

Заявление за упражняване на правото на установяване и свободата на предоставяне на услуги

1. Всяка лицензирана платежна институция, която желае да предоставя платежни услуги за пръв път в държава членка, различна от нейната държава членка по произход, чрез упражняване на правото си на установяване или на свободата на предоставяне на услуги, съобщава на компетентните органи на своята държава членка по произход следната информация:

- а) наименование, адрес и когато е приложимо, номер на лиценза на платежната институция;
- б) държавата членка или държавите членки, на чиято територия възнамерява да извършва дейност;
- в) платежната услуга или платежните услуги, които ще бъдат предоставяни;
- г) когато платежната институция възнамерява да използва представител — информацията, посочена в член 19, параграф 1;
- д) когато платежната институция възнамерява да използва клон — информацията, посочена в член 5, параграф 1, букви б) и д), по отношение на стопанската дейност, свързана с платежни услуги, извършвана на територията на приемащата държава членка, описание на организационната структура на клона и идентификационни данни на лицата, отговарящи за управлението на този клон.

Когато платежната институция възнамерява да възложи оперативни функции по предоставянето на платежни услуги на подизпълнители в приемащата държава членка, тя уведомява за това компетентните органи на държавата членка по произход.

2. В срок от един месец от получаването на цялата информация по параграф 1 компетентните органи на държавата членка по произход я изпращат на компетентните органи на приемащата държава членка.

В срок от един месец от получаването на информацията от компетентните органи на държавата членка по произход компетентните органи на приемащата държава членка правят оценка на информацията и предоставят на компетентните органи на държавата членка по произход съответната информация във връзка с предвижданото предоставяне на платежни услуги от платежната институция при упражняване на свободата на установяване или на свободата на предоставяне на услуги. Компетентните органи на приемащата държава членка информират компетентните органи на държавата членка по произход по-специално относно наличието на разумни основания за безпокойство във връзка с предвижданото използване на представители или откриване на клон във връзка с изпирането на пари или финансирането на тероризма по смисъла на Директива (ЕС) 2015/849.

Когато компетентните органи на държавата членка по произход не споделят оценката на компетентните органи на приемащата държава членка, те предоставят на тези органи мотивите за своето решение.

Ако оценката на компетентните органи на държавата членка по произход е неблагоприятна, по-специално с оглед на информацията, получена от компетентните органи на приемащата държава членка, те отказват да регистрират представителя или клона, или заличават регистрацията, ако вече е направена.

3. В срок от три месеца от получаването на информацията по параграф 1 компетентните органи на държавата членка по произход съобщават решението си на компетентните органи на приемащата държава членка и на платежната институция.

След като бъде вписан в регистъра по член 14, представителят или клонът може да започне да извършва своята дейност в съответната приемаща държава членка.

Платежната институция уведомява компетентните органи на държавата членка по произход за датата, от която започва да извършва своята дейност посредством представителя или клона в съответната приемаща държава членка. Компетентните органи на държавата членка по произход уведомяват за това компетентните органи на приемащата държава членка.

4. Платежната институция без неоснователно забавяне информира компетентните органи на държавата членка по произход за всички съответни промени по отношение на информацията, предоставена в съответствие с параграф 1, включително допълнителни представители, клонове или подизпълнители в държавите членки, в които извършва дейност. Прилага се процедурата, предвидена в параграфи 2 и 3.

5. ЕБО разработва проекти на регулаторни технически стандарти за определяне на рамката за сътрудничеството и обмена на информация между компетентните органи на държавата членка по произход и на приемащата държава членка в съответствие с настоящия член. В проектите на регулаторни технически стандарти се конкретизират методът, средствата и условията на сътрудничеството при уведомяването във връзка с платежни институции, извършващи дейност на презгранична основа, и по-специално обхватът и обработката на информацията, която се предоставя, включително обща терминология и стандартни образци за уведомяване, за да се гарантира последователен и ефикасен процес на уведомяване.

ЕБО представя на Комисията тези проекти на регулаторни технически стандарти до 13 януари 2018 г.

На Комисията се делегира правомощието да приеме посочените в първа алинея регулаторни технически стандарти в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 29

Надзор над платежните институции, упражняващи правото на установяване и свободата на предоставяне на услуги

1. С цел упражняване на контрол и предприемане на необходимите мерки, предвидени в настоящия дял, както и в разпоредбите на националното право, с които се транспонират дялове III и IV, в съответствие с член 100, параграф 4 по отношение на представител или клон на платежна институция, намиращи се на територията на друга държава членка, компетентните органи на държавата членка по произход си сътрудничат с компетентните органи на приемащата държава членка.

В рамките на сътрудничеството по първа алинея компетентните органи на държавата членка по произход уведомяват компетентните органи на приемащата държава членка, когато възнамеряват да извършат проверка на място на територията на последната.

Компетентните органи на държавата членка по произход могат обаче да делегират на компетентните органи на приемащата държава членка задачата по извършване на проверки на място на съответната институция.

2. Компетентните органи на приемащите държави членки може да въведат изискване платежните институции, които имат представители или клонове на тяхна територия, да им докладват периодично относно дейността, която извършват на тяхна територия.

Такива доклади се изискват за информационни или статистически цели и доколкото представителите и клоновете извършват свързаната с платежни услуги стопанска дейност съгласно правото на установяване, с цел наблюдение за спазването на разпоредбите на националното право, с които се транспонират дялове III и IV. Спрямо тези представители и клонове се прилагат изисквания за професионална тайна, които са най-малко равностойни на изискванията по член 24.

3. Компетентните органи си предоставят взаимно всяка съществена и/или относима информация, по-специално в случай на нарушения или предполагаеми нарушения от страна на представител или клон, както и ако тези нарушения са извършени в контекста на упражняване на свободата на предоставяне на услуги. Във връзка с това компетентните органи съобщават при поискване цялата относима информация и по своя инициатива — цялата съществена информация, включително относно спазването на изискванията по член 11, параграф 3 от страна на платежната институция.

4. Държавите членки могат да въведат изискване платежните институции, които извършват дейност на тяхна територия посредством представители съгласно правото на установяване и чието главно управление е на територията на друга държава членка, да определят централно звено за контакт на тяхна територия, за да осигурят подходяща комуникация и докладване на информация относно спазването на дялове III и IV, без да се засягат разпоредбите относно борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма, и за да улеснят надзора от страна на компетентните органи на държавата членка по произход и на приемащата държава членка или приемащите държави членки, включително като предоставят на компетентните органи документи и информация при поискване.

5. ЕБО разработва проекти на регулаторни технически стандарти, с които конкретизира критериите, които да се прилагат при преценката, в съответствие с принципа на пропорционалност, на обстоятелствата, при които е целесъобразно определянето на централно звено за контакт и функциите на тези звена за контакт съгласно параграф 4.

В посочените проекти на регулаторни технически стандарти по-специално се вземат предвид:

- а) общият обем и стойност на операциите, извършени от платежната институция в приемащата държава членка;
- б) видът на предоставяните платежни услуги; и
- в) общият брой представители, установени в приемащата държава членка.

ЕБО представя на Комисията тези проекти на регулаторни технически стандарти до 13 януари 2017 г.

6. ЕБО разработва проекти на регулаторни технически стандарти, с които се определя рамката за сътрудничеството и обмена на информация между компетентните органи на държавата членка по произход и на приемащата държава членка в съответствие с настоящия дял, както и за наблюдението за спазването на разпоредбите на националното право, с които се транспонират дялове III и IV. В проектите на регулаторни технически стандарти се конкретизират методът, средствата и условията на сътрудничеството при надзора над платежните институции, извършващи дейност на презгранична основа, и по-специално обхватът и обработката на информацията, която се обменя, за да се гарантира последователен и ефективен надзор над платежните институции, които предоставят платежни услуги на презгранична основа.

В посочените проекти на регулаторни технически стандарти се конкретизират и средствата и условията за представяне на докладите, които приемащите държави членки изискват от платежните институции по отношение на стопанската дейност, свързана с плащания, която се извършва на тяхна територия в съответствие с параграф 2, включително честотата, с която трябва да бъдат представяни тези доклади.

ЕБО представя на Комисията тези проекти на регулаторни технически стандарти до 13 януари 2018 г.

7. На Комисията се делегира правомощието да приеме посочените в параграфи 5 и 6 регулаторни технически стандарти в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 30

Мерки при неспазване на изискванията, включително предпазни мерки

1. Без да се засяга отговорността на компетентните органи на държавата членка по произход, когато компетентният орган на приемащата държава членка се увери, че дадена платежна институция, която има представители или клонове на територията на неговата държава членка, не спазва настоящия дял или националното право, с което се транспонира дял III или IV, той без забавяне уведомява компетентния орган на държавата членка по произход.

Компетентният орган на държавата членка по произход, след като направи оценка на получената съгласно първа алинея информация, без забавяне взема всички подходящи мерки, за да гарантира преустановяване на нарушението от страна на съответната платежна институция. Компетентният орган на държавата членка по произход съобщава без забавяне тези мерки на компетентния орган на приемащата държава членка и на компетентните органи на евентуалните други заинтересовани държави членки.

2. В извънредни ситуации, когато са необходими незабавни действия за преодоляването на сериозна заплаха за колективните интереси на ползвателите на платежни услуги в приемащата държава членка, компетентните органи на приемащата държава членка могат да предприемат предпазни мерки, успоредно с презграничното сътрудничество между компетентните органи и до приемането на мерки от страна на компетентните органи на държавата членка по произход съгласно установеното в член 29.

3. Всички предпазни мерки по параграф 2 трябва да са подходящи и пропорционални на своето предназначение да осигурят защита срещу сериозна заплаха за колективните интереси на ползвателите на платежни услуги в приемащата държава членка. Те не трябва да водят до предимство за ползвателите на платежни услуги на платежната институция в приемащата държава членка спрямо ползвателите на платежни услуги на платежната институция в други държави членки.

Предпазните мерки са временни, като прилагането им се прекратява, когато бъдат предприети действия за преодоляването на установените сериозни заплахи, включително със съдействието на компетентните органи на държавата членка по произход или на ЕБО или в сътрудничество с тях, както е предвидено в член 27, параграф 1.

4. Когато това е съвместимо с извънредната ситуация, пред която са изправени компетентните органи в приемащата държава членка, компетентните органи на държавата членка по произход и тези на евентуалните други заинтересовани държави членки, Комисията и ЕБО се уведомяват предварително и при всички случаи без неоснователно забавяне за предпазните мерки, предприети съгласно параграф 2, както и за мотивите за тях.

Член 31

Мотиви и съобщения

1. Всяка мярка, която се предприема от компетентните органи съгласно член 23, 28, 29 или 30, включваща санкции или ограничения на упражняването на свободата на предоставяне на услуги или свободата на установяване, трябва да бъде надлежно мотивирана и съобщена на засегнатата платежна институция.

2. Членове 28, 29 и 30 не засягат задължението на компетентните органи съгласно Директива (ЕС) 2015/849 и Регламент (ЕС) 2015/847, по-специално по член 48, параграф 1 от Директива (ЕС) 2015/849 и член 22, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2015/847, за надзор или наблюдение на спазването на изискванията, предвидени в тези актове.

Раздел 4

Освобождение

Член 32

Условия

1. Държавите членки могат да освободят или да допуснат техните компетентни органи да освободят от прилагането на всички или на част от процедурите и условията, установени в раздели 1, 2 и 3, с изключение на членове 14, 15, 22, 24, 25 и 26, физическите или юридическите лица, предоставящи платежните услуги, посочени в точки 1—6 от приложение I, когато:

а) за предходните 12 месеца средната месечна стойност на общата стойност на платежните операции, извършени от съответното лице, включително от представител, за когото лицето носи пълна отговорност, не надвишава определен от държавата членка праг, който във всички случаи не надхвърля 3 милиона евро. Това изискване се оценява въз основа на заложената в бизнес плана обща сума на платежните операции, освен ако компетентните органи не поискат корекция на плана; и

б) никое от физическите лица, отговорни за управлението или извършването на стопанската дейност, не е осъждано за престъпления, свързани с изпирането на пари или финансирането на тероризма, или за други финансови престъпления.

2. Всяко физическо или юридическо лице, регистрирано в съответствие с параграф 1, е длъжно да има главно управление или място на пребиваване в държавата членка, в която действително осъществява стопанската си дейност.

3. Лицата, посочени в параграф 1 от настоящия член, се третираат като платежни институции, без за тях да се прилагат член 11, параграф 9 и членове 28, 29 и 30.

4. Държавите членки могат също да предвидят, че всяко регистрирано в съответствие с параграф 1 от настоящия член физическо или юридическо лице може да извършва само някои от дейностите, изброени в член 18.

5. Лицата, посочени в параграф 1 от настоящия член, уведомяват компетентните органи за всяка промяна в своето положение, свързана с условията, определени в посочения параграф. Държавите членки предприемат необходимите мерки, с които да се гарантира, че когато вече не са изпълнени условията, установени в параграфи 1, 2 или 4 от настоящия член, заинтересованите лица подават заявление за лиценз в срок от 30 календарни дни в съответствие с член 11.

6. Параграфи 1—5 от настоящия член не се прилагат по отношение на Директива (ЕС) 2015/849 или на националното право в областта на предотвратяване на изпирането на пари.

Член 33

Доставчици на услуги по предоставяне на информация за сметка

1. Физическите или юридическите лица, които предоставят само платежните услуги, посочени в точка 8 от приложение I, са освободени от прилагането на процедурата и условията, установени в раздели 1 и 2, с изключение на член 5, параграф 1, букви а), б), д)—з), й), л), н), п) и р), член 5, параграф 3 и членове 14 и 15. Раздел 3 се прилага, с изключение на член 23, параграф 3.

2. Лицата, посочени в параграф 1 от настоящия член, се третираат като платежни институции, като за тях не се прилагат дялове III и IV, с изключение на членове 41, 45 и 52 и когато е приложимо, членове 67, 69 и 95—98.

Член 34

Съобщения и информация

Ако държава членка прилага освобождение съгласно член 32, тя съобщава на Комисията своето решение до 13 януари 2018 г. и незабавно съобщава на Комисията всички последващи промени. Освен това държавата членка информира Комисията за броя на съответните физически и юридически лица и ежегодно — за общата сума на извършените платежни операции към 31 декември на всяка календарна година съгласно член 32, параграф 1, буква а).

ГЛАВА 2

Общи разпоредби

Член 35

Достъп до платежните системи

1. Държавите членки гарантират, че правилата за достъп на лицензираните или регистрираните доставчици на платежни услуги, които са юридически лица, до платежни системи са безпристрастни, недискриминационни и пропорционални, както и че тези правила не ограничават достъпа повече от необходимото за осигуряване на защита от конкретни видове риск, като риск при сетълмент, операционен риск и бизнес риск, и на защита на финансовата и оперативната стабилност на платежната система.

Платежните системи не налагат на доставчиците на платежни услуги, на ползвателите на платежни услуги или на други платежни системи никое от следните изисквания:

- а) ограничително правило относно действително участие в други платежни системи;
- б) правило, което води до дискриминация между лицензирани доставчици на платежни услуги или между регистрирани доставчици на платежни услуги по отношение на правата, задълженията и правата на участниците;
- в) ограничение, основано на статуса на институциите.

2. Параграф 1 не се прилага за:

- а) платежни системи, определени съгласно Директива 98/26/ЕО;
- б) платежни системи, съставени изключително от доставчици на платежни услуги, които са част от една група.

За целите на първа алинея, буква а) държавите членки гарантират, че когато участник в определена система допуска лицензиран или регистриран доставчик на платежни услуги, който не е участник в системата, да подава нареждания за превод чрез нея, този участник предоставя при поискване същата възможност по обективен, пропорционален и недискриминационен начин на други лицензирани или регистрирани доставчици на платежни услуги в съответствие с параграф 1.

Участникът предоставя на отправилia искането доставчик на платежни услуги пълно изложение на мотивите за евентуален отказ.

Член 36

Достъп до сметките в кредитна институция

Държавите членки осигуряват достъп на платежните институции до услугите, свързани с платежните сметки на кредитните институции, на обективна, недискриминационна и пропорционална основа. Този достъп е достатъчно широк, за да даде възможност на платежните институции да предоставят платежни услуги по свободен и ефективен начин.

Кредитната институция предоставя на компетентния орган надлежно обосновани мотиви за евентуален отказ.

Член 37

Забрана за лица, различни от доставчиците на платежни услуги, да предоставят платежни услуги и задължение за уведомяване

1. Държавите членки забраняват на физически и юридически лица, които не са доставчици на платежни услуги, нито са изрично изключени от обхвата на настоящата директива, да предоставят платежни услуги.

2. Държавите членки въвеждат изискване доставчиците на услуги, които извършват някоя от дейностите по член 3, буква к), подточки i) и ii), за която средната обща стойност за всички изпълнени платежни операции през предходните 12 месеца надхвърля 1 милион евро, да изпращат уведомление до компетентните органи, в което да описват предоставяните услуги и да уточняват съгласно кое изключение, посочено в член 3, буква к), подточки i) и ii), се смята, че извършват тази дейност.

Въз основа на това уведомление компетентният орган взема мотивирано решение на базата на критериите, посочени в член 3, буква к), когато дейността не се квалифицира като ограничена мрежа, и информира доставчика на услуги за това.

3. Държавите членки изискват доставчиците на услуги, които извършват дейност по член 3, буква л), да изпращат уведомление до компетентните органи, както и да предоставят на компетентните органи заключение от годишен одит, което свидетелства, че дейността е съобразена с ограниченията, предвидени в член 3, буква л).

4. Независимо от параграф 1, компетентните органи уведомяват ЕБО относно услугите, за които е изпратено уведомление съгласно параграфи 2 и 3, като посочват съгласно кое изключение се извършва дейността.

5. Описанието на дейността, за която е изпратено уведомление съгласно параграфи 2 и 3 от настоящия член, е публично достъпно в регистрите, предвидени в членове 14 и 15.

ДЯЛ III

ПРОЗРАЧНОСТ НА УСЛОВИЯТА И ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПЛАТЕЖНИТЕ УСЛУГИ

ГЛАВА I

Общи правила

Член 38

Обхват

1. Настоящият дял се прилага за еднократни платежни операции, рамкови договори и платежни операции, предмет на тези договори. Страните могат да уговорят, че той не се прилага изцяло или отчасти, ако ползвателят на платежната услуга не е потребител.

2. Държавите членки могат да прилагат разпоредбите на настоящия дял за микропредприятията по същия начин, както за потребителите.

3. Настоящата директива не засяга разпоредбите на Директива 2008/48/ЕО, друго приложимо право на Съюза или националните мерки, отнасящи се до нехармонизирани с настоящата директива условия за отпускане на кредити на потребители, които са съобразени с правото на Съюза.

Член 39

Други разпоредби на правото на Съюза

Разпоредбите на настоящия дял не засягат правото на Съюза, предвиждащо допълнителни изисквания за предоставянето на предварителна информация.

Въпреки това в случаите, в които се прилага и Директива 2002/65/ЕО, изискванията за информация по член 3, параграф 1 от посочената директива, с изключение на точка 2, букви в)—ж), точка 3, букви а), г) и д) и точка 4, буква б) от посочения параграф, се заменят с членове 44, 45, 51 и 52 от настоящата директива.

Член 40

Такси за предоставяне на информация

1. Доставчикът на платежни услуги не начислява на ползвателя на платежни услуги такси за предоставяне на информация по настоящия дял.

2. Доставчикът на платежни услуги и ползвателят на платежни услуги могат да уговорят заплащане на такси за предоставянето на допълнителна информация или за предоставянето на информация на по-кратки интервали, или за предаване на информация чрез средства за връзка, различни от посочените в рамковия договор, която се предоставя по искане на ползвателя на платежни услуги.

3. Ако доставчикът на платежни услуги има право да наложи такси за предоставяне на информация в съответствие с параграф 2, те трябва да бъдат разумни и да съответстват на действителните разходи на доставчика на платежни услуги.

Член 41

Доказателствена тежест при изискванията за предоставяне на информация

Държавите членки въвеждат разпоредби, съгласно които доставчикът на платежни услуги носи отговорността за доказване на спазването от негова страна на изискванията за предоставяне на информация, установени в настоящия дял.

Член 42

Дерогация от изискванията за предоставяне на информация за платежни инструменти с ниска стойност и за електронни пари

1. За платежни инструменти, които според приложимия рамковия договор се използват единствено за отделни платежни операции, ненадвишаващи 30 EUR, или които имат лимит на плащанията от 150 EUR, или на които се съхраняват средства, които в нито един момент не надхвърлят 150 EUR, може да се уговори следното:

- а) чрез дерогация от членове 51, 52 и 56, доставчикът на платежни услуги предоставя на платеща само информация за основните характеристики на платежната услуга, включително за начина, по който платежният инструмент може да се използва, за отговорността, за начислените такси и друга основна информация, необходима за вземането на информирано решение, както и указание къде са осигурени на разположение по леснодостъпен начин всяка друга информация и условия, посочени в член 52;
- б) може да бъде уговорено, че чрез дерогация от член 54 от доставчика на платежни услуги няма да се изисква да предлага изменения в условията на рамковия договор по начина, предвиден в член 51, параграф 1;
- в) чрез дерогация от членове 57 и 58, може да бъде уговорено след изпълнение на платежната операция:
 - i) доставчикът на платежни услуги да предоставя или осигурява на разположение само справочна информация, позволяваща на ползвателя на платежни услуги да идентифицира платежната операция, сумата по нея и евентуалните такси за нея и/или — в случай на няколко платежни операции от един и същи вид, извършени към един и същи получател — само информация за общия размер и таксите за тези платежни операции;
 - ii) от доставчика на платежни услуги да не се изисква да предоставя или да осигурява на разположение информацията, посочена в подточка i), ако платежният инструмент е използван анонимно или доставчикът на платежни услуги не разполага с техническата възможност да я предостави. Въпреки това доставчикът на платежни услуги предоставя на платеща възможността да проверява размера на наличните средства.

2. За национални платежни операции държавите членки или компетентните им органи могат да намалят или да удвоят сумите, посочени в параграф 1. Държавите членки могат да увеличат тези суми до 500 EUR за предплатени платежни инструменти.

ГЛАВА 2

Еднократни платежни операции

Член 43

Обхват

1. Настоящата глава се прилага към еднократни платежни операции, неуредени с рамков договор.
2. Когато платежното нареждане за еднократна платежна операция е предадено посредством платежен инструмент, уреден с рамков договор, доставчикът на платежни услуги не е задължен да предоставя или да осигурява на разположение информацията, която ползвателят на платежни услуги вече е получил въз основа на рамковия договор с друг доставчик на платежни услуги или която ще получи съгласно този рамков договор.

Член 44

Предварителна обща информация

1. Държавите членки изискват, преди ползвателят на платежни услуги да бъде обвързан с договор или предложение за еднократна платежна услуга, доставчикът на платежни услуги да осигури на разположение на ползвателя на платежни услуги по леснодостъпен начин информацията и условията, посочени в член 45, по отношение на собствените си услуги. По искане на ползвателя на платежни услуги, доставчикът на платежни услуги предоставя информацията и условията на хартиен или друг траен носител. Информацията и условията се осигуряват под формата на разбираем текст и в ясен и достъпен формат на официалния език на държавата членка, в която се предлага платежната услуга, или на който и да е друг език, уговорен между страните.

2. Ако договорът за еднократна платежна услуга е сключен по искане на ползвателя на платежни услуги посредством средство за дистанционна връзка, което не позволява на доставчика на платежни услуги да спазва параграф 1, доставчикът на платежни услуги изпълнява своите задължения по посочения параграф незабавно след изпълнението на платежната операция.

3. Задълженията по параграф 1 от настоящия член могат да бъдат изпълнени и чрез осигуряване на копие от проекта на договор за еднократна платежна услуга или от авизо за платежно нареждане, съдържащи информацията и условията, посочени в член 45.

Член 45

Информация и условия

1. Държавите членки гарантират, че доставчикът на платежни услуги предоставя или осигурява на разположение на ползвателя на платежни услуги следната информация и условия:

- а) посочване на информацията или на уникалния идентификатор, които трябва да бъдат предоставени от ползвателя на платежни услуги, за да бъде точно иницирано или изпълнено платежното нареждане;
- б) максимален срок за изпълнение на предоставяната платежната услуга;
- в) всички такси, чието плащане ползвателят на платежни услуги дължи на своя доставчик на платежни услуги, и разбивката им по стойност, когато е приложимо;
- г) когато е приложимо, действителен или референтен обменен курс, който ще се прилага за платежната операция.

2. Освен това държавите членки гарантират, че доставчиците на услуги по инициране на плащане преди иницирането предоставят или осигуряват на разположение на платеща следната ясна и изчерпателна информация:

- а) наименование на доставчика на платежни услуги по инициране на плащане, географски адрес на главното му управление и когато е приложимо, географски адрес на неговия представител или клон, установен в държавата членка, в която се предлага платежната услуга, както и всякакви други данни за връзка, включително адрес на електронна поща, които могат да бъдат използвани за връзка с доставчика на услугите по инициране на плащане;
- б) данни за връзка на компетентния орган.

3. Когато е приложимо, на ползвателя на платежни услуги се осигуряват на разположение по леснодостъпен начин всякаква друга съответна информация и условия, посочени в член 52.

Член 46

Информация, предоставяна на платеща и на получателя след иницирането на платежното нареждане

В допълнение към информацията и условията, посочени в член 45, когато дадено платежно нареждане е иницирано посредством доставчик на услуги по инициране на плащане, незабавно след иницирането на плащането доставчикът на платежни услуги предоставя или осигурява на разположение на платеща и при необходимост — на получателя, всички посочени по-долу данни:

- а) потвърждение за успешното инициране на платежното нареждане пред доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката на платеца;
- б) справочна информация, даваща възможност на платеца и на получателя да идентифицират платежната операция и когато е целесъобразно — на получателя да идентифицира платеца, както и всякаква информация, предадена с платежната операция;
- в) сумата по платежната операция;
- г) когато е приложимо, размера на евентуалните такси, платими на доставчика на услугите по инициране на плащането за операцията, и когато е приложимо, разбивка по стойност на тази сума.

Член 47

Информация, предоставяна на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката на платеца при услуги по инициране на плащане

При иницирането на платежно нареждане посредством доставчик на услуги по инициране на плащане този доставчик осигурява на разположение на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката на платеца, справочна информация относно платежната операция.

Член 48

Информация, предоставяна на платеца след получаване на платежното нареждане

Незабавно след получаването на платежното нареждане доставчикът на платежни услуги на платеца предоставя или осигурява на разположение на платеца по начина, предвиден в член 44, параграф 1, всички посочени по-долу данни по отношение на собствените си услуги:

- а) справочна информация, позволяваща на платеца да идентифицира платежната операция и когато е приложимо, информация, свързана с получателя;
- б) сумата по платежната операция във валутата, посочена в платежното нареждане,
- в) размера на всички такси за платежната операция, чието плащане дължи платецът, както и когато е приложимо, разбивка по стойност на тази сума;
- г) когато е приложимо, обменния курс, използван при платежната операция от доставчика на платежни услуги по отношение на платеца или информация за този курс, когато е различен от предвидения в съответствие с член 45, параграф 1, буква г), и сумата по платежната операция след валутното конвертиране;
- д) датата на получаване на платежното нареждане.

Член 49

Информация, предоставяна на получателя след изпълнението на платежната операция

Незабавно след изпълнението на платежната операция доставчикът на платежни услуги на получателя предоставя или осигурява на разположение на получателя по начина, предвиден в член 44, параграф 1, следната информация по отношение на собствените си услуги:

- а) справочна информация, позволяваща на получателя да идентифицира платежната операция и когато е приложимо — платеца, както и всякаква информация, предадена с платежната операция;
- б) сума по платежната операция във валутата, в която средствата са на разположение на получателя;
- в) размер на всички такси за платежната операция, чието плащане дължи получателят, и разбивка по стойност на тази сума, когато е приложимо;

- г) когато е приложимо — обменен курс, използван при платежната операция от доставчика на платежни услуги на получателя, и стойността по платежната операция преди валутното конвертиране;
- д) вальор на заверяване на сметката.

ГЛАВА 3

Рамкови договори

Член 50

Обхват

Настоящата глава се прилага по отношение на платежни операции, които са предмет на рамков договор.

Член 51

Предварителна обща информация

1. Държавите членки изискват от доставчика на платежни услуги, в разумен срок преди обвързването на ползвателя на платежни услуги с рамков договор или предложение, да му предостави на хартиен или друг траен носител информацията и условията, посочени в член 52. Информацията и условията се дават под формата на разбираем текст и в ясен и достъпен формат на официалния език на държавата членка, в която се предлага платежната услуга, или на друг език, уговорен между страните.
2. Ако рамковият договор е сключен по искане на ползвателя на платежни услуги посредством средство за дистанционна връзка, което не позволява на доставчика на платежни услуги да спази параграф 1, доставчикът на платежни услуги изпълнява задълженията си по посочения параграф незабавно след сключването на рамковия договор.
3. Задълженията по параграф 1 могат да бъдат изпълнени и чрез предоставяне на копие от проекта на рамковия договор, съдържащо информацията и условията, посочени в член 52.

Член 52

Информация и условия

Държавите членки гарантират, че на ползвателя на платежни услуги се предоставят следната информация и следните условия:

- 1) относно доставчика на платежни услуги:
 - а) наименование на доставчика на платежни услуги, географски адрес на главното му управление и когато е приложимо, географски адрес на неговия представител или клон, установен в държавата членка, в която се предлага платежната услуга, както и всеки друг адрес, включително на електронна поща, необходим за връзка с доставчика на платежни услуги;
 - б) данни за съответните надзорни органи и за регистъра, предвиден в член 14, или на всеки друг съответен публичен регистър за лицензи на доставчика на платежни услуги, както и регистрационен номер или равностоеен начин за идентификация в този регистър;
- 2) относно използването на платежната услуга:
 - а) описание на основните характеристики на платежната услуга, която се предоставя;
 - б) посочване на информацията или на уникалния идентификатор, които трябва да бъдат предоставени от ползвателя на платежни услуги, за да бъде точно инициатирано или изпълнено платежното нареждане;
 - в) форма и ред за даване на съгласие за инициране на платежно нареждане или изпълнение на платежна операция и за оттегляне на това съгласие в съответствие с членове 64 и 80;

- г) справка за момента на получаване на платежно нареждане в съответствие с член 78 и за крайния срок — в случай че има такъв, определен от доставчика на платежни услуги;
 - д) максимален срок за изпълнение на платежните услуги, които се предоставят;
 - е) информация дали е възможно уговаряне на лимит на плащанията при използване на платежния инструмент в съответствие с член 68, параграф 1;
 - ж) в случай на съвместяване на марки при платежни инструменти, свързани с карти, правата на ползвателя на платежни услуги съгласно член 8 от Регламент (ЕС) 2015/751;
- 3) относно таксите, лихвения процент и обменния курс:
- а) всички такси, дължими от ползвателя на платежната услуга на доставчика на платежната услуга, включително тези, които са свързани с начина и честотата на предоставяне или осигуряване на разположение на информацията по настоящата директива, както и разбивката им по стойност, когато е приложимо;
 - б) когато е приложимо — лихвеният процент и обменният курс, които се прилагат, или ако се налага използването на референтен лихвен процент и обменен курс — начинът за изчисляване на прилагания лихвен процент и обменен курс и съответната дата и индекс или база за определяне на такъв референтен лихвен процент или обменен курс;
 - в) ако е уговорено — незабавното прилагане на промените в референтния лихвен процент или обменен курс и изискванията за информация, свързани с промените, в съответствие с член 54, параграф 2;
- 4) относно осъществяването на връзка:
- а) когато е приложимо — средствата за връзка, включително техническите изисквания към оборудването и софтуера на ползвателя на платежни услуги, уговорени между страните за предаване на информация или съобщения по настоящата директива;
 - б) начин или периодичност, с която информацията по настоящата директива се предоставя или се осигурява на разположение;
 - в) език или езици, на които ще се сключи рамковият договор и ще се осъществява връзката по време на договорните отношения;
 - г) правото на ползвателя на платежни услуги да получи условията на рамковия договор, както и информацията и условията в съответствие с член 53;
- 5) относно защитните и коригиращите мерки:
- а) когато е приложимо — описание на мерките, които ползвателят на платежни услуги трябва да предприеме с цел опазване сигурността на определен платежен инструмент, и на начините за уведомяване на доставчика на платежни услуги за целите на член 69, параграф 1, буква б);
 - б) защитената процедура за уведомяване на ползвателя на платежни услуги от доставчика на платежни услуги в случай на предполагаема или действителна измама или заплаха за сигурността;
 - в) ако е уговорено — условията, при които доставчикът на платежни услуги запазва правото си да блокира определен платежен инструмент в съответствие с член 68;

- г) отговорността на платеща в съответствие с член 74, включително информация за размера на съответната сума;
 - д) как и в какъв срок ползвателят на платежни услуги трябва да уведоми доставчика на платежни услуги в съответствие с член 71 за всякакви неразрешени или неточно инициирани или изпълнени платежни операции, както и отговорността на доставчика на платежни услуги за неразрешени платежни операции съгласно член 73;
 - е) отговорността на доставчика на платежни услуги за иницирането или изпълнението на платежните операции в съответствие с член 89;
 - ж) условия за възстановяване на средства в съответствие с членове 76 и 77;
- б) относно изменението и прекратяването на рамковия договор:
- а) ако е уговорено — информация, че ползвателят на платежни услуги ще се счита за приел измененията в условията в съответствие с член 54, освен ако ползвателят на платежни услуги не е уведомил доставчика на платежни услуги, че не приема тези изменения преди датата, на която е предложено те да влязат в сила;
 - б) срок на рамковия договор;
 - в) правото на ползвателя на платежни услуги да прекрати рамковия договор и всякакви споразумения, свързани с това прекратяване в съответствие с член 54, параграф 1 и член 55;
- 7) относно процедурите за уреждане на спорове:
- а) всяко условие на договора относно приложимото към рамковия договор право и/или компетентните съдилища;
 - б) процедури за АСР, с които ползвателят на платежни услуги разполага в съответствие с членове 99—102.

Член 53

Достъпност на информацията и условията на рамковия договор

Във всеки момент на договорното правоотношение ползвателят на платежни услуги има право по негово искане да получи условията на рамковия договор, както и информацията и условията, посочени в член 52, на хартиен или друг траен носител.

Член 54

Изменения в условията на рамковия договор

1. Всички изменения в рамковия договор, както и информацията и условията, посочени в член 52, се предлагат от доставчика на платежни услуги по начина, определен в член 51, параграф 1 и не по-късно от два месеца преди датата, на която е предложено да влязат в сила. Ползвателят на платежни услуги може да приеме или да отхвърли измененията преди датата, на която е предложено да влязат в сила.

Където е приложимо, в съответствие с член 52, точка 6, буква а), доставчикът на платежни услуги информира ползвателя на платежни услуги, че се счита, че последният е приел тези изменения, освен ако не е уведомил доставчика на платежни услуги, че не ги приема преди датата, на която е предложено да влязат в сила. Доставчикът на платежни услуги уведомява също така ползвателя на платежни услуги, че ако ползвателят на платежни услуги отхвърли измененията, същият има правото да прекрати рамковия договор безплатно и по всяко време преди датата, на която измененията е трябвало да започнат да се прилагат.

2. Промените в лихвените проценти или обменните курсове могат да се прилагат незабавно и без предизвестие, ако рамковият договор предвижда това право и промените в лихвените проценти или обменните курсове се основават на референтния лихвен процент или обменен курс, уговорени в съответствие с член 52, точка 3, букви б) и в). Ползвателят на платежни услуги трябва да бъде информиран за всяка промяна в лихвения процент при първа възможност и по начина, определен в член 51, параграф 1, освен ако страните не са уговорили определена периодичност или начин, по който информацията се предоставя или осигурява на разположение. Въпреки това промените в лихвения процент или обменния курс, които са по-благоприятни за ползвателите на платежни услуги, могат да бъдат прилагани без предизвестие.

3. Промените в лихвения процент или обменния курс, използвани при платежните операции, се прилагат и изчисляват по обективен начин, който не води до дискриминация на ползвателите на платежни услуги.

Член 55

Прекратяване

1. Ползвателят на платежни услуги може да прекрати рамковия договор по всяко време, освен ако страните не са уговорили срок на предизвестие. Този срок не може да надхвърля един месец.

2. Прекратяването на рамковия договор е безплатно за ползвателя на платежни услуги, освен когато договърът е бил в сила за по-малко от шест месеца. Евантуалните такси за прекратяването на рамковия договор трябва да са подходящи и съобразени с разходите.

3. Ако това е уговорено в рамковия договор, доставчикът на платежни услуги може да прекрати безсрочен рамков договор, като даде предизвестие от най-малко два месеца по начина, определен в член 51, параграф 1.

4. По отношение на таксите за платежни услуги, начислявани периодично, ползвателят на платежни услуги дължи плащане единствено на част, пропорционална на изтеклия до момента на прекратяване на договора период. Ако такива такси са платени авансово, те се възстановяват пропорционално.

5. Разпоредбите на настоящия член не засягат законовите и подзаконовите разпоредби на държавите членки, уреждащи правото на страните да обявят рамковия договор за неподлежащ на изпълнение или нищожен.

6. Държавите членки могат да предвидят по-благоприятни разпоредби за ползвателите на платежни услуги.

Член 56

Информация, която се предоставя преди изпълнението на отделни платежни операции

При отделна платежна операция по рамков договор, иницирана от платеца, доставчикът на платежни услуги предоставя по искане на платеца за тази конкретна платежна операция изрична информация относно всички посочени по-долу елементи:

- а) максимален срок за изпълнение;
- б) такси, чието плащане дължи платецът;
- в) когато е приложимо, разбивка по стойност на евентуалните такси.

Член 57

Информация, предоставяна на платеца при отделни платежни операции

1. След като сметката на платеца бъде задължена със сумата по отделна платежна операция или, когато платецът не използва платежна сметка — след получаване на платежното нареждане, доставчикът на платежни услуги на платеца му предоставя без неоснователно забавяне и по начина, определен в член 51, параграф 1, цялата посочена по-долу информация:

- а) справочна информация, даваща възможност на платеца да идентифицира всяка платежна операция и в зависимост от случая, информация, свързана с получателя;
- б) сума по платежната операция във валутата, в която е задължена платежната сметка на платеца, или във валутата, използвана за платежното нареждане.
- в) размер на всички такси, свързани с платежната операция и когато е приложимо, разбивка на тази сума, или на лихвите, чието плащане дължи платецът;
- г) когато е приложимо — обменен курс, използван при платежната операция от доставчика на платежни услуги на платеца, и стойност по платежната операция след валутното конвертиране;
- д) вальор на задължаване на сметката или дата на получаване на платежното нареждане.

2. Рамковият договор включва условие, съгласно което платецът може да поиска информацията по параграф 1 да му се предоставя или осигурява на разположение периодично най-малко веднъж месечно, безплатно и по уговорен начин, който позволява на платеца да я съхранява и да я възпроизвежда в непроменен вид.

3. Държавите членки обаче могат да изискат от доставчиците на платежни услуги да предоставят безплатно информация на хартиен или на друг траен носител най-малко веднъж месечно.

Член 58

Информация, предоставяна на получателя при отделни платежни операции

1. След изпълнението на отделна платежна операция доставчикът на платежни услуги на получателя му предоставя, без неоснователно забавяне и по начина, определен в член 51, параграф 1, цялата посочена по-долу информация:

- а) справочна информация, даваща възможност на получателя да идентифицира платежната операция и платеца, както и всякаква информация, предадена при платежната операция;
- б) сума по платежната операция във валутата, с която е заверена платежната сметка на получателя;
- в) размер на всички такси за платежната операция и когато е приложимо, разбивка на тази сума, или на лихвите, чието плащане дължи получателят;
- г) когато е приложимо — обменен курс, използван при платежната операция от доставчика на платежни услуги на получателя, и стойност по платежната операция преди валутното конвертиране;
- д) вальор на заверяване на сметката.

2. Рамковият договор може да включва условие, съгласно което информацията по параграф 1 се предоставя или се осигурява на разположение периодично, най-малко веднъж месечно и по уговорен начин, който позволява на получателя да съхранява и да възпроизвежда информацията в непроменен вид.

3. Държавите членки обаче могат да изискат от доставчиците на платежни услуги да предоставят безплатно информация на хартиен или на друг траен носител най-малко веднъж месечно.

ГЛАВА 4

Общи разпоредби

Член 59

Валута и валутно конвертиране

1. Плащанията се извършват във валутата, уговорена между страните.
2. Когато се предлага услуга по валутно конвертиране преди инициирането на платежната операция и когато тази услуга по валутно конвертиране се предлага на банкомат, на мястото на продажбата или от получателя, страната, предлагаща на платеца услугата по валутно конвертиране, му съобщава всички такси, както и обменния курс, който ще използва за конвертиране на платежната операция.

Платецът приема услугата по валутно конвертиране въз основа на тази информация.

Член 60

Информация относно допълнителни такси или отстъпки

1. Когато получателят изисква такса или предлага отстъпка за използването на даден платежен инструмент, той информира за това платеца преди инициирането на платежната операция.
2. Когато доставчикът на платежни услуги или друга страна, която участва в операцията, изисква такса за използването на даден платежен инструмент, той информира за това ползвателя на платежни услуги преди инициирането на платежната операция.
3. Платецът дължи плащане на таксите, посочени в параграфи 1 и 2, само ако пълният им размер му е бил известен преди инициирането на платежната операция.

ДЯЛ IV

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ПРЕДОСТАВЯНЕТО И ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ПЛАТЕЖНИ УСЛУГИ

ГЛАВА 1

Общи разпоредби

Член 61

Обхват

1. Когато ползвателят на платежни услуги не е потребител, ползвателят на платежни услуги и доставчикът на платежни услуги могат да уговорят, че член 62, параграф 1, член 64, параграф 3 и членове 72, 74, 76, 77, 80 и 89 не се прилагат изцяло или частично. Ползвателят на платежни услуги и доставчикът на платежни услуги могат също така да уговорят срокове, различни от предвидените в член 71.
2. Държавите членки могат да предвидят, че член 102 не се прилага, когато ползвателят на платежни услуги не е потребител.
3. Държавите членки могат да предвидят разпоредбите на настоящия дял да се прилагат за микропредприятията по същия начин, както за потребителите.
4. Настоящата директива не засяга Директива 2008/48/ЕО, друго приложимо право на Съюза или национални мерки, отнасящи се до нехармонизирани с настоящата директива условия за отпускане на кредити на потребители, които са съобразени с правото на Съюза.

Член 62

Приложими такси

1. Доставчикът на платежни услуги не налага такси на ползвателя на платежни услуги за изпълнение на задълженията си за предоставяне на информация или за предприемане на коригиращи и предпазни мерки по настоящия дял, освен ако в член 79, параграф 1, член 80, параграф 5 и член 88, параграф 2 не е предвидено друго. Тези такси се уговарят между ползвателя на платежни услуги и доставчика на платежни услуги, като те трябва да са подходящи и да съответстват на действителните разходи на доставчика на платежни услуги.

2. При платежните операции, които се извършват в рамките на Съюза и при които доставчиците на платежни услуги както на платеца, така и на получателя, или единственият доставчик на платежни услуги по платежната операция, са в Съюза, държавите членки изискват получателят да заплаща таксите, начислени от неговия доставчик на платежни услуги, а платецът да заплаща таксите, начислени от неговия доставчик на платежни услуги.

3. Доставчикът на платежни услуги не възпрепятства получателя да начисли на платеца такса, да му предложи отстъпка или по друг начин да го ориентира към използването на даден платежен инструмент. Всички приложени такси не трябва да надвишават преките разходи, направени от получателя за използването на конкретния платежен инструмент.

4. Във всички случаи държавите членки гарантират, че получателят не начислява такси за използването на платежни инструменти, обменните такси за които се уреждат съгласно глава II от Регламент (ЕС) 2015/751, както и за платежните услуги, по отношение на които се прилага Регламент (ЕС) № 260/2012.

5. Държавите членки могат да забранят или да ограничат правото на получателя да начислява такси, предвид необходимостта да се насърчава конкуренцията и използването на ефикасни платежни инструменти.

Член 63

Дерогация за платежни инструменти с ниска стойност и електронни пари

1. За платежни инструменти, които според рамковия договор се използват единствено за отделни платежни операции, ненадвишаващи 30 EUR, или които имат лимит на плащанията от 150 EUR, или на които се съхраняват средства, които в нито един момент не надхвърлят 150 EUR, доставчиците на платежни услуги могат да уговорят с ползвателите на платежни услуги следното:

а) член 69, параграф 1, буква б), член 70, параграф 1, букви в) и г) и член 74, параграф 3 не се прилагат, ако платежният инструмент не може да бъде блокиран или не е възможно да се предотврати по-нататъшното му използване;

б) членове 72 и 73 и член 74, параграфи 1 и 3 не се прилагат, ако платежният инструмент се използва анонимно или доставчикът на платежни услуги не е в състояние да докаже по други причини, присъщи на платежния инструмент, че платежната операция е била разрешена;

в) чрез дерогация от член 79, параграф 1, доставчикът на платежни услуги не е длъжен да уведомява ползвателя на платежни услуги за отказа на платежно нареждане, ако причините за това са очевидни предвид конкретните обстоятелства;

г) чрез дерогация от член 80, платецът не може да отмени платежното нареждане след предаване на платежното нареждане или даване на съгласие за изпълнение на платежната операция на получателя;

д) чрез дерогация от членове 83 и 84, се прилагат други срокове за изпълнение.

2. За национални платежни операции държавите членки или компетентните им органи могат да намалят или да удвоят сумите, посочени в параграф 1. Те могат да ги увеличат до 500 EUR за предплатените платежни инструменти.

3. Членове 73 и 74 от настоящата директива се прилагат също така за електронните пари по смисъла на член 2, точка 2 от Директива 2009/110/ЕО, освен когато доставчикът на платежни услуги на платеца няма възможност да замрази платежната сметка, по която се съхраняват електронните пари, или да блокира платежния инструмент. Държавите членки могат да ограничат прилагането на тази дерогация до платежни сметки, по които се съхраняват електронните пари, или до платежни инструменти с определена стойност.

ГЛАВА 2

Разрешаване на платежни операции

Член 64

Съгласие и оттегляне на съгласието

1. Държавите членки гарантират, че платежната операция се счита за разрешена само ако платецът е дал съгласие за нейното изпълнение. Платежната операция може да бъде разрешена от платеца преди или ако е уговорено между платеца и доставчика на платежни услуги, след изпълнението на платежната операция.

2. Съгласието за изпълнение на платежната операция или на поредица от платежни операции се дава по уговорения между платеца и доставчика на платежни услуги начин. Съгласието за изпълнение на платежната операция може да бъде дадено и чрез получателя или доставчика на услуги по инициране на плащане.

При липса на съгласие платежната операция се счита за неразрешена.

3. Съгласието може да бъде оттеглено от платеца по всяко време, но не по-късно от момента, в който платежната операция става неотменима в съответствие с член 80. Съгласието за изпълнение на поредица от платежни операции също може да бъде оттеглено, при което всички бъдещи платежни операции се считат за неразрешени.

4. Редът за даване на съгласие се уговаря между платеца и съответния доставчик или съответните доставчици на платежни услуги.

Член 65

Потвърждение за наличието на средства

1. Държавите членки гарантират, че обслужващият сметки доставчик на платежни услуги, при поискване от доставчик на платежни услуги, който издава платежни инструменти, свързани с карти, незабавно потвърждава дали сумата, необходима за изпълнението на платежна операция, свързана с карта, е налична по платежната сметка на платеца, при условие че са изпълнено всички посочени по-долу условия:

- а) платежната сметка на платеца е достъпна онлайн към момента на искането;
- б) платецът е дал изричното си съгласие на обслужващия сметки доставчик на платежни услуги да отговаря на искания от конкретен доставчик на платежни услуги да потвърди, че сумата, съответстваща на определена платежна операция, свързана с карта, е налична по платежната сметка на платеца;
- в) съгласието, посочено в буква б), е дадено, преди да бъде направено първото искане за потвърждение.

2. Доставчикът на платежни услуги може да поиска потвърдението, посочено в параграф 1, когато са изпълнени всички посочени по-долу условия:

- а) платецът е дал изричното си съгласие на доставчика на платежни услуги да поиска потвърдението, посочено в параграф 1;
- б) платецът е иницирал платежната операция, свързана с карта, за въпросната сума, като е използвал платежен инструмент, свързан с карта, издаден от доставчика на платежни услуги;
- в) преди всяко искане за потвърждение доставчикът на платежни услуги удостоверява своята идентичност пред обслужващия сметката доставчик на платежни услуги и се свързва с обслужващия сметката доставчик на платежни услуги по сигурен начин в съответствие с член 98, параграф 1, буква г).

3. В съответствие с Директива 95/46/ЕО потвърдението, посочено в параграф 1, съдържа само обикновен отговор „да“ или „не“, а не извлечение от сметката. Този отговор не се съхранява или използва за други цели, освен за изпълнение на платежната операция, свързана с карта.

4. Потвърждението, посочено в параграф 1, не позволява на обслужващия сметки доставчик на платежни услуги да блокира средства по платежната сметка на платеща.
5. Платецът може да поиска обслужващият сметката доставчик на платежни услуги да съобщи на платеща идентификационните данни на доставчика на платежни услуги, както и дадения отговор.
6. Настоящият член не се прилага за платежни операции, инициирани чрез платежни инструменти, свързани с карти, по които се съхраняват електронни пари съгласно определението в член 2, точка 2 от Директива 2009/110/ЕО.

Член 66

Правила относно достъпа до платежна сметка при услуги по инициране на плащане

1. Държавите членки гарантират, че платецът има право да използва доставчик на услуги по инициране на плащане, за да получи платежните услуги, посочени в точка 7 от приложение I. Правото да бъде използван доставчик на услуги по инициране на плащане не се прилага, когато платежната сметка не е достъпна онлайн.
2. Когато платецът даде изрично съгласие дадено плащане да бъде изпълнено в съответствие с член 64, доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката, извършва посочените в параграф 4 от настоящия член действия, за да гарантира правото на платеща да използва услугата по инициране на плащане.
3. Доставчикът на услуги по инициране на плащане:
 - а) в нито един момент не държи средствата на платеща във връзка с предоставянето на услугата по инициране на плащане;
 - б) гарантира, че персонализираните средства за сигурност на ползвателя на платежни услуги не са достъпни за други лица, освен за потребителя и издателя на персонализираните средства за сигурност, и че същите се предават от доставчика на услуги по инициране на плащане по безопасен и ефикасен начин;
 - в) гарантира, че всяка друга информация относно ползвателя на платежната услуга, получена при предоставянето на услугите по инициране на плащане, се предоставя само на получателя и само с изричното съгласие на ползвателя на платежни услуги;
 - г) всеки път, когато бъде иницирано плащане, удостоверява своята идентичност пред доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката на платеща, и се свързва с доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката, с платеща и с получателя по сигурен начин, в съответствие с член 98, параграф 1, буква г);
 - д) не съхранява чувствителни данни за плащанията на ползвателя на платежни услуги;
 - е) не изисква от ползвателя на платежни услуги никакви други данни освен необходимите за предоставяне на услугата по инициране на плащане;
 - ж) не използва, не достъпва, нито съхранява данни за цели, различни от изпълнението на услугата по инициране на плащане, която платецът изрично е поискал;
 - з) не променя сумата, получателя или друга характеристика на операцията.
4. Доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, е длъжен:
 - а) да се свързва по сигурен начин с доставчиците на услуги по инициране на плащане в съответствие с член 98, параграф 1, буква г);

- б) веднага след получаване на платежното нареждане от доставчика на услуги по инициране на плащане да предостави или осигури на разположение цялата информация относно иницирането на платежната операция и цялата информация, достъпна за обслужващия сметката доставчик на платежни услуги, във връзка с изпълнението на платежната операция към доставчика на услуги по инициране на плащане;
- в) да третира платежните нареждания, предадени чрез услугите на доставчик на услуги по инициране на плащане, по недискриминационен начин, по-специално по отношение на сроковете, приоритета или таксите, в сравнение с платежните нареждания, предадени пряко от платеща, освен ако не са налице обективни причини.
5. Предоставянето на услуги по инициране на плащане не може да е обусловено от съществуването на договорно правоотношение за тази цел между доставчиците на услуги по инициране на плащане и доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметката.

Член 67

Правила относно достъпа до информация за платежна сметка и ползването ѝ при услуги по предоставяне на информация за сметка

1. Държавите членки гарантират, че ползвателят на платежни услуги има правото да използва услуги, които позволяват достъп до информация за сметка, посочени в точка 8 от приложение I. Това право не се прилага, когато платежната сметка не е достъпна онлайн.
2. Доставчикът на услуги по предоставяне на информация за сметка:
- а) предоставя услуги единствено въз основа на изричното съгласие на ползвателя на платежни услуги;
- б) гарантира, че персонализираните средства за сигурност на ползвателя на платежни услуги не са достъпни за други лица, освен за ползвателя и издателя на персонализирани средства за сигурност, и че когато същите се предават от доставчика на услуги по предоставяне на информация за сметка, това става по безопасен и ефикасен начин;
- в) за всяко предаване на информация удостоверява своята идентичност пред доставчика или доставчиците на платежни услуги, обслужващ(и) сметките на ползвателя на платежни услуги, и се свързва с доставчика или доставчиците на платежни услуги, обслужващ(и) сметката, и с ползвателя на платежни услуги по сигурен начин в съответствие с член 98, параграф 1, буква г);
- г) ползва само информация от определени платежни сметки и свързаните с тях платежни операции;
- д) не изисква чувствителни данни за плащанията, свързани с платежните сметки;
- е) не използва, не достъпва, нито съхранява данни за цели, различни от изпълнението на услугата по предоставяне на информация за сметка, която ползвателят на платежни услуги изрично е поискал, в съответствие с правилата за защита на данните.
3. По отношение на платежните сметки доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, е длъжен:
- а) да се свързва по сигурен начин с доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка в съответствие с член 98, параграф 1, буква г); и
- б) да третира исканията за данни, предадени чрез услугите на доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка, по недискриминационен начин, освен ако са налице обективни причини.
4. Предоставянето на услуги по предоставяне на информация за сметка не е обусловено от съществуването на договорно правоотношение за тази цел между доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметка и доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметката.

Член 68

Ограничения на използването на платежния инструмент и на достъпа до платежни сметки от страна на доставчиците на платежни услуги

1. Когато за даване на съгласие се използва конкретен платежен инструмент, платецът и доставчикът на платежни услуги на платеца могат да уговорят лимити на плащане за платежните операции, изпълнени чрез платежния инструмент.
2. Ако е предвидено в рамковия договор, доставчикът на платежни услуги може да си запази правото да блокира платежен инструмент по обективно оправдани причини, свързани със сигурността на платежния инструмент, съмнение за неразрешена употреба или употреба на инструмента с цел измама или, в случай на платежен инструмент с кредитна линия — значително нараснал риск платецът да не е в състояние да изпълни задължението си за плащане.
3. В такива случаи доставчикът на платежни услуги информира платеца за блокирането на платежния инструмент и причините за това по уговорения начин, преди платежният инструмент да бъде блокиран, когато е възможно, или най-късно непосредствено след това, освен ако предоставянето на такава информация не е недопустимо поради обективно оправдани съображения за сигурност или е забранено от друго приложимо право на Съюза или национално право.
4. Доставчикът на платежни услуги деблокира платежния инструмент или го заменя с нов платежен инструмент, след като причините за блокирането отпаднат.
5. Доставчик на платежни услуги, обслужващ сметка, може да откаже достъп до платежна сметка на доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка или на доставчик на услуги по инициране на плащане по обективни и надлежно подкрепени с доказателства причини, свързани с неразрешен достъп или достъп до платежната сметка с цел измама от страна на доставчика на услуги по предоставяне на информация за сметка или доставчика на услуги по инициране на плащане, включително неразрешено инициране или инициране на платежна операция с цел измама. В такива случаи доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметка, информира платеца за отказа на достъп до платежната сметка и причините за това в уговорената форма. Когато е възможно, тази информация се осигурява, преди достъпът да бъде отказан или най-късно непосредствено след това, освен ако предоставянето ѝ не е недопустимо поради обективно оправдани съображения за сигурност или е забранено от друго приложимо право на Съюза или национално право.

Доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката, позволява достъп до платежната сметка веднага след като причините за отказа на достъп отпаднат.

6. В случаите, посочени в параграф 5, доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката, незабавно докладва на компетентния орган за инцидента, свързан с доставчика на услуги по предоставяне на информация за сметка или доставчика на услуги по инициране на плащане. Информацията включва съответните данни по случая и причините за предприемане на действието. Компетентният орган извършва оценка на случая и ако е необходимо, предприема подходящи мерки.

Член 69

Задължения на ползвателя на платежни услуги по отношение на платежните инструменти и персонализираните средства за сигурност

1. Ползвателят на платежни услуги, който има право да използва определен платежен инструмент:
 - а) използва платежния инструмент в съответствие с условията за неговото издаване и използване, които трябва да са обективни, недискриминационни и пропорционални;
 - б) уведомява без неоснователно забавяне доставчика на платежни услуги или образуванието, посочено от последния, ако научи за загуба, кражба, присвояване или неразрешена употреба на платежния инструмент.
2. За целите на параграф 1, буква а) ползвателят на платежни услуги предприема, по-специално веднага след получаването на платежен инструмент, всички разумни действия за безопасно съхранение на персонализираните средства за сигурност.

Член 70**Задължения на доставчика на платежни услуги по отношение на платежните инструменти**

1. Доставчикът на платежни услуги, който издава платежен инструмент:
 - а) гарантира, че персонализираните средства за сигурност не са достъпни за лица, различни от ползвателя на платежни услуги, който има право да използва платежния инструмент, без да се засягат задълженията на ползвателя на платежни услуги, посочени в член 69;
 - б) се въздържа от изпращане на платежен инструмент, за който няма постъпило искане, освен когато трябва да се подмени вече издаден на ползвателя на платежни услуги платежен инструмент;
 - в) гарантира, че винаги са налице подходящи способности, позволяващи на ползвателя на платежни услуги да извърши уведомлението по член 69, параграф 1, буква б) или да поиска деблокиране на платежния инструмент съгласно член 68, параграф 4; при поискване доставчикът на платежни услуги предоставя на ползвателя на платежни услуги в продължение на 18 месеца, считано от уведомлението, средства, с които последният да докаже, че е извършил такова уведомление;
 - г) предоставя на ползвателя на платежни услуги възможност да извърши безплатно уведомлението по член 69, параграф 1, буква б), като може да начислява само разходите за замяна, пряко свързани с платежния инструмент, ако изобщо има такива;
 - д) предотвратява всяко използване на платежния инструмент, след като е направено уведомление съгласно член 69, параграф 1, буква б).
2. Доставчикът на платежни услуги носи риска, свързан с изпращането на платежния инструмент или на свързаните с него персонализирани средства за сигурност на ползвателя на платежни услуги.

Член 71**Уведомяване и корекции във връзка с неразрешени или неточно изпълнени платежни операции**

1. Ползвателят на платежни услуги получава корекция на неразрешена или неточно изпълнена платежна операция от доставчика на платежни услуги само ако го уведоми без неоснователно забавяне, че е узнал за такава операция, която поражда възможност за възникването на претенции, включително и по смисъла на член 89, и не по-късно от 13 месеца след датата на задължаване на сметката.

Срокът за уведомяването, определен в първа алинея, не се прилага, когато доставчикът на платежни услуги е пропуснал да предостави или осигури на разположение информацията за тази платежна операция в съответствие с дял III.

2. Когато участва доставчик на услуги по инициране на плащане, ползвателят на платежни услуги получава корекция съгласно параграф 1 от настоящия член от доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката, без да се засягат член 73, параграф 2 и член 89, параграф 1.

Член 72**Доказателства във връзка с установяването на идентичността и изпълнението на платежни операции**

1. Държавите членки изискват, когато ползвател на платежни услуги отрича да е разрешавал изпълнена платежна операция или твърди, че платежната операция не е изпълнена точно, доставчикът на платежни услуги да докаже, че идентичността при платежната операция е била установена и че тя е била правилно регистрирана, осчетоводена, както и че не е била повлияна от техническа неизправност или друг пропуск в услугата, предоставена от доставчика на платежни услуги.

Ако платежната операция е иницирана чрез доставчик на услуги по инициране на плащане, доставчикът на услуги по инициране на плащане носи тежестта за доказване, че в рамките на неговото участие идентичността при платежната операция е била установена и че тя е била правилно регистрирана и не е била повлияна от техническа неизправност или друг пропуск, свързани с платежната услуга, за която той отговаря.

2. Когато ползвателят на платежни услуги отрича да е разрешавал изпълнена платежна операция, използването на платежен инструмент, регистрирано от доставчика на платежни услуги, включително от доставчика на услуги по инициране на плащане, когато е приложимо, само по себе си не е достатъчно за доказването, че платежната операция е била разрешена от платеца или че платецът е действал с цел измама, или че не е изпълнил умишлено или поради груба небрежност едно или повече от задълженията по член 69. Доставчикът на платежни услуги, включително, когато е приложимо, доставчикът на услуги по инициране на плащане представя доказателства в подкрепа на доказването на измама или груба небрежност от страна на ползвателя на платежни услуги.

Член 73

Отговорност на доставчика на платежни услуги при неразрешени платежни операции

1. Без да се засяга член 71, държавите членки гарантират, че в случай на неразрешена платежна операция доставчикът на платежни услуги на платеца възстановява на платеца сумата по неразрешената платежна операция незабавно и във всеки случай не по-късно от края на следващия работен ден, след като е забелязал или е бил уведомен за операцията, освен когато доставчикът на платежни услуги на платеца има разумни основания за подозрение за измама и съобщи писмено тези основания на съответния национален орган. Когато е приложимо, доставчикът на платежни услуги на платеца възстановява задължената платежна сметка в състоянието, в което би се намирала, ако не беше изпълнена неразрешената платежна операция. Това също така гарантира, че вальорът за заверяване на платежната сметка на платеца е не по-късно от датата, на която сумата е била дебитирана.

2. Когато платежната операция е иницирана чрез доставчик на услуги по инициране на плащане, доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката, възстановява незабавно и във всеки случай не по-късно от края на следващия работен ден, сумата по неразрешената платежна операция и когато е приложимо, възстановява задължената платежна сметка в състоянието, в което би се намирала, ако не беше изпълнена неразрешената платежна операция.

Ако доставчикът на услуги по инициране на плащане носи отговорност за неразрешената платежна операция, той незабавно, по искане на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката, обезщетява последния за претърпените щети или сумите, платени в резултат на възстановяването на средствата на платеца, включително сумата по неразрешената платежна операция. В съответствие с член 72, параграф 1 доставчикът на услуги по инициране на плащане носи тежестта за доказване, че в рамките на неговото участие идентичността при платежната операция е била установена и че тя е правилно регистрирана и не е била повлияна от техническа неизправност или друг пропуск, свързан с платежната услуга, за която той отговаря.

3. Може да бъде определено допълнително парично обезщетение в съответствие с правото, приложимо към договора, сключен между платеца и доставчика на платежни услуги, или договора, сключен между платеца и доставчика на услуги по инициране на плащане, ако е приложимо.

Член 74

Отговорност на платеца за неразрешени платежни операции

1. Чрез дерогация от член 73, платецът може да бъде задължен да понесе щетите, свързани с неразрешени платежни операции и произтичащи от използването на изгубен или откраднат платежен инструмент или от незаконното присвояване на платежен инструмент, в максимален размер до 50 EUR.

Първа алинея не се прилага, ако

- а) загубата, кражбата или незаконното присвояване на платежен инструмент не са могли да бъдат установени от платеца преди плащането, освен когато самият платец е действал с цел измама; или
- б) щетата е била причинена от действие или бездействие на служител, на представител или клон на доставчик на платежни услуги или на подизпълнител.

Платецът понася всички вреди, свързани с неразрешени платежни операции, ако самият платец ги е причинил с цел измама или вследствие на умишлено неизпълнение или неизпълнение поради груба небрежност на едно или повече от задълженията по член 69.

В такива случаи не се прилага максималният размер, посочен в първа алинея.

Когато платецът не е действал с цел измама, нито е допуснал умишлено неизпълнение на задълженията си по член 69, държавите членки могат да ограничат отговорността по настоящия параграф, като отчетат по-специално естеството на персонализираните средства за сигурност и конкретните обстоятелства, при които е бил изгубен, откраднат или незаконно присвоен платежният инструмент.

2. Когато доставчикът на платежни услуги на платеца не изисква задълбочено установяване на идентичността на клиента, платецът не понася щети освен ако не е действал с цел измама. Ако получателят или доставчикът на платежни услуги на получателя не успее да приеме задълбоченото установяване на идентичността на клиента, той възстановява финансовите вреди, причинени на доставчика на платежни услуги на платеца.

3. Платецът не понася никакви финансови последици, произтичащи от използването на загубен, откраднат или незаконно присвоен платежен инструмент, след като е извършил уведомлението в съответствие с член 69, параграф 1, буква б), освен когато е действал с цел измама.

Ако доставчикът на платежни услуги не осигурява винаги подходящи начини за уведомяването за загубен, откраднат или незаконно присвоен платежен инструмент съгласно изискванията по член 70, параграф 1, буква в), платецът не носи отговорност за финансовите последици, произтичащи от използването на този платежен инструмент, освен когато е действал с цел измама.

Член 75

Платежни операции, при които сумата по операцията не е предварително известна

1. В случай че платежна операция е иницирана от получателя или чрез него във връзка с платежна операция, свързана с карта, и точната сума по операцията не е известна към момента, в който платецът дава съгласието си за изпълнение на платежната операция, доставчикът на платежни услуги на платеца може да блокира средствата по платежната сметка на платеца само ако платецът е дал съгласие за блокиране на точния размер на тези средства.

2. Доставчикът на платежни услуги на платеца без неоснователно забавяне освобождава средствата, блокирани по платежната сметка на платеца съгласно параграф 1, след като получи информация за точния размер на сумата по платежната операция и най-късно веднага след получаване на платежното нареждане.

Член 76

Възстановяване на средства по платежни операции, иницирани от получателя или чрез него

1. Държавите членки гарантират, че платецът има право на възстановяване на средствата от доставчика на платежни услуги във връзка с вече изпълнена разрешена платежна операция, иницирана от получателя или чрез него, ако са спазени и двете посочени по-долу условия:

- а) в момента на даване на разрешение за изпълнение на платежната операция в разрешението не е посочен точната сума по платежната операция;
- б) сумата по платежната операция надвишава сумата, която платецът би могъл основателно да очаква предвид естеството на предходните разходи, условията на рамковия договор и конкретните обстоятелства на случая.

По искане на доставчика на платежни услуги платецът носи тежестта на доказване, че тези условия са спазени.

Възстановяването на средствата включва цялата сума по изпълнената платежна операция. Вальорът за заверяване на платежната сметка на платеца е не по-късно от датата, на която сумата е била дебитирана.

Без да се засяга параграф 3, държавите членки гарантират, че в допълнение към правото, посочено в настоящия параграф, при директни дебити по член 1 от Регламент (ЕС) № 260/2012 платецът има безусловно право на възстановяване на средствата в рамките на сроковете, определени в член 77 от настоящата директива.

2. Въпреки това, за целите на параграф 1, първа алинея, буква б) платецът не може да се позовава на причини, свързани с валутния обмен, ако е бил приложен референтният обменен курс, уговорен с неговия доставчик на платежни услуги в съответствие с член 45, параграф 1, буква г) и член 52, точка 3, буква б).

3. В рамковия договор между платеща и доставчика на платежни услуги може да се уговори, че платецът няма право на възстановяване на средства, когато:

- а) платецът е дал съгласието си за изпълнението на платежната операция пряко на доставчика на платежни услуги; и
- б) когато е приложимо —доставчикът на платежни услуги или получателят е предоставил или е осигурил на разположение на платеща по уговорения начин информацията относно предстоящата платежна операция най-малко четири седмици преди падежа.

4. При директни дебити във валути, различни от еврото, държавите членки могат да изискат техните доставчици на платежни услуги да предлагат по-благоприятни права за възстановяване на средства в съответствие с техните схеми за директен дебит, при условие че те са по-изгодни за платеща.

Член 77

Искания за възстановяване на средства по платежни операции, инициирани от получателя или чрез него

1. Държавите членки гарантират, че платецът може да поиска възстановяването на средства, предвидено в член 76, по разрешена платежна операция, инициирана от получателя или чрез него, в рамките на осем седмици от датата, на която са дебитираны средствата.

2. В срок от 10 работни дни от получаване на искането за възстановяване на средствата доставчикът на платежни услуги възстановява цялата сума на платежната операция или съобщава на платеща основанията си за отказа да я възстанови, като посочва органите, пред които платецът може да отнесе въпроса в съответствие с членове 99—102, ако не приеме изложените основания за отказа.

Правото на доставчика на платежни услуги да откаже възстановяването на средства, предвидено в първа алинея от настоящия параграф, не се прилага в случая, посочен в член 76, параграф 1, четвърта алинея.

ГЛАВА 3

Изпълнение на платежни операции

Раздел 1

Платежни нареждания и преведени суми

Член 78

Получаване на платежни нареждания

1. Държавите членки гарантират, че моментът на получаване е моментът, в който платежното нареждане е получено от доставчика на платежни услуги на платеща.

Сметката на платеща не се задължава преди получаване на платежното нареждане. Ако моментът на получаване не е в работен ден за доставчика на платежни услуги на платеща, платежното нареждане се счита за получено на следващия работен ден. Доставчикът на платежни услуги може да определи краен срок близо до края на работния ден, след който всяко получено платежно нареждане се счита за получено на следващия работен ден.

2. Ако ползвателят на платежни услуги, който инициира платежно нареждане, и доставчикът на платежни услуги уговорят, че изпълнението на платежното нареждане започва на определен ден или в края на определен срок, или в деня, в който платецът предостави средства на разположение на доставчика на платежни услуги, за момент на получаване на платежното нареждане по член 83 се счита уговореният ден. Ако уговореният ден не е работен ден за доставчика на платежни услуги, полученото платежно нареждане се счита за получено на следващия работен ден.

*Член 79***Отказ на платежни нареждания**

1. Ако доставчикът на платежни услуги откаже да изпълни платежно нареждане или да инициира платежна операция, ползвателят на платежни услуги се уведомява за отказа и по възможност за причините за него, както и за процедурата за поправяне на евентуални фактически грешки, довели до този отказ, освен ако това е забранено от друго приложимо право на Съюза или национално право.

Доставчикът на платежни услуги извършва или осигурява на разположение уведомлението по уговорения начин при първа възможност и във всички случаи в определените в член 83 срокове.

Рамковият договор може да включва условие, съгласно което доставчикът на платежни услуги може да начислява разумна такса за такъв отказ, ако отказът е обективно обоснован.

2. Когато са изпълнени всички условия, посочени в рамковия договор с платеца, доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката на платеца, не отказва да изпълни разрешено платежно нареждане, независимо дали то е иницирано от платеца, включително чрез доставчик на услуги по инициране на плащане, или от получателя или чрез него, освен ако това е забранено от друго приложимо право на Съюза или национално право.

3. За целите на членове 83 и 89 платежно нареждане, чието изпълнение е отказано, се счита за неполучено.

*Член 80***Неотменимост на платежно нареждане**

1. Държавите членки гарантират, че ползвателят на платежни услуги не може да отмени платежно нареждане след получаването му от доставчика на платежни услуги на платеца, освен ако в настоящия член не е предвидено друго.

2. Когато платежната операция е иницирана от доставчик на услуги по инициране на плащане или от получателя, или чрез него, платецът не отменя платежното нареждане, след като е дал съгласие на доставчика на услуги по инициране на плащане да иницира платежната операция или след като е дал съгласие за изпълнение на платежната операция към получателя.

3. Въпреки това, при директен дебит и без да се засяга правото на възстановяване на средства, платецът може да отмени платежното нареждане най-късно до края на работния ден, предхождащ уговорения ден за дебитиране на средствата.

4. В случая, посочен в член 78, параграф 2, ползвателят на платежни услуги може да отмени платежно нареждане най-късно до края на работния ден, предхождащ уговорения ден.

5. След изтичане на сроковете, предвидени в параграфи 1—4, платежното нареждане може да бъде отменено само ако ползвателят на платежни услуги и съответните доставчици на платежни услуги са уговорили това. В случая, посочен в параграфи 2 и 3, се изисква и съгласието на получателя. Ако това е предвидено в рамковия договор, съответният доставчик на платежни услуги може да начислява такса за отмяна на платежно нареждане.

*Член 81***Преведени и получени суми**

1. Държавите членки изискват от доставчика или доставчиците на платежни услуги на платеца, доставчика или доставчиците на платежни услуги на получателя и всички посредници на доставчиците на платежни услуги да преведат цялата сума по платежната операция и да се въздържат от удържане на такси от преведената сума.

2. Въпреки това получателят и доставчикът на платежни услуги могат да уговорят съответният доставчик на платежни услуги да удържа своите такси от преведената сума, преди да я осигури на получателя. В такъв случай цялата сума по платежната операция и таксите се посочват поотделно в осигурената на получателя информация.

3. Когато от преведената сума се удържат такси, различни от посочените в параграф 2, доставчикът на платежни услуги на платеца гарантира, че получателят получава цялата сума по платежната операция, извършена по инициатива на платеца. Когато платежната операция се инициира от получателя или чрез него, доставчикът на платежни услуги на получателя гарантира, че последният получава цялата сума по платежната операция.

Раздел 2

Срок за изпълнение и вальор

Член 82

Обхват

1. Настоящият раздел се прилага по отношение на:

а) платежните операции в евро;

б) националните платежни операции във валутата на държава членка извън еврозоната;

в) платежните операции с еднократно валутно конвертиране между евро и валутата на държава членка извън еврозоната, при условие че необходимото валутно конвертиране се извършва в съответната държава членка извън еврозоната и че в случай на презгранични платежни операции презграничният превод е в евро.

2. Настоящият раздел се прилага за платежни операции, които не са посочени в параграф 1, освен ако между ползвателя на платежни услуги и доставчика на платежни услуги не е уговорено друго, с изключение на член 87, по отношение на който страните нямат свобода на договаряне. Когато обаче ползвателят на платежни услуги и доставчикът на платежни услуги уговорят по-дълъг от определения в член 83 срок за платежни операции в рамките на Съюза, този по-дълъг срок не може да надвишава четири работни дни след момента на получаване на платежното нареждане съгласно член 78.

Член 83

Платежни операции по платежна сметка

1. Държавите членки изискват доставчикът на платежни услуги на платеца да гарантира, че след момента на получаване съгласно член 78 платежната сметка на доставчика на платежни услуги на получателя ще бъде заверена със сумата по платежната операция до края на следващия работен ден. Този срок може да бъде удължен с още един работен ден за инициирани на хартиен носител платежни операции.

2. Държавите членки изискват доставчикът на платежни услуги на получателя да посочи вальора и да осигури на разположение сумата по платежната операция по платежната сметка на получателя след получаване на средствата от доставчика на платежни услуги в съответствие с член 87.

3. Държавите членки изискват доставчикът на платежни услуги на получателя да предаде на доставчика на платежни услуги на платеца платежно нареждане, иницирано от или чрез получателя, в рамките на уговорените между получателя и доставчика на платежни услуги срокове, като по този начин се осигурява възможност за сетълмент на директни дебити на уговорения падеж.

Член 84

Случаи, в които получателят няма платежна сметка при доставчика на платежни услуги

Когато получателят няма платежна сметка при доставчика на платежни услуги, средствата се осигуряват на разположение на получателя от доставчика на платежни услуги, който получава средствата за получателя в срока, предвиден в член 83.

Член 85

Пари в наличност, депозирани по платежна сметка

Когато потребител депозира пари в наличност по платежна сметка при доставчика на платежни услуги във валутата, в която е открита съответната платежна сметка, доставчикът на платежни услуги гарантира, че сумата се предоставя на разположение с вальор незабавно след получаване на средствата. Когато ползвателят на платежни услуги не е потребител, сумата се предоставя на разположение с вальор най-късно на следващия работен ден след получаване на средствата.

Член 86

Национални платежни операции

За националните платежни операции държавите членки могат да предвидят по-кратки максимални срокове за изпълнение от предвидените в настоящия раздел.

Член 87

Вальор и налични средства

1. Държавите членки гарантират, че вальорът за заверяване на платежната сметка на получателя е не по-късно от работния ден, в който сметката на доставчика на платежни услуги на получателя е заверена със сумата по платежната операция.

2. Доставчикът на платежни услуги на получателя гарантира, че сумата по платежната операция е на разположение на получателя незабавно след като сметката на доставчика на платежни услуги на получателя е заверена с тази сума, ако от страна на доставчика на платежни услуги на получателя:

- a) няма валутно конвертиране; или
- b) има валутно конвертиране между евро и валута на държава членка или между валутите на две държави членки.

Задължението по настоящия параграф се прилага и за плащанията, извършвани при един доставчик на платежни услуги.

3. Държавите членки гарантират, че вальорът за задължаване на платежната сметка на платеца е не по-рано от момента, в който тази платежна сметка се задължава със сумата по платежната операция.

Раздел 3

Отговорност

Член 88

Неточни уникални идентификатори

1. Ако платежното нареждане се изпълнява в съответствие с уникален идентификатор, платежното нареждане се счита за точно изпълнено по отношение на обозначения с уникалния идентификатор получател.

2. Ако уникалният идентификатор, предоставен от ползвателя на платежни услуги, е неточен, доставчикът на платежни услуги не носи отговорност по член 89 за неизпълнението или неточното изпълнение на платежната операция.

3. Доставчикът на платежни услуги на платеца обаче полага разумни усилия да възстанови средствата по платежната операция. Доставчикът на платежни услуги на получателя съдейства за целта, включително като съобщава на доставчика на платежни услуги на платеца цялата необходима информация за събирането на средствата.

В случай че събирането на средства по първа алинея не е възможно, доставчикът на платежни услуги на платеца, при писмено искане, предоставя на платеца цялата налична информация при доставчика на платежни услуги на платеца, която е от значение за подаването на иск за възстановяването на средствата.

4. Доставчикът на платежни услуги може да начислява на ползвателя на платежни услуги такса за възстановяването на средствата, ако това е предвидено в рамковия договор.

5. Ако ползвателят на платежни услуги предостави допълнителна информация в допълнение към посочената в член 45, параграф 1, буква а) или член 52, точка 2, буква б), доставчикът на платежни услуги носи отговорност единствено за изпълнението на платежната операция в съответствие с уникалния идентификатор, предоставен от ползвателя на платежни услуги.

Член 89

Отговорност на доставчика на платежни услуги при неизпълнение, неточно или забавено изпълнение на платежни операции

1. Без да се засягат член 71, член 88, параграфи 2 и 3 и член 93, когато платежното нареждане е иницирано пряко от платеца, доставчикът на платежни услуги на платеца носи отговорност пред платеца за правилното изпълнение на платежната операция, освен ако може да докаже на платеца и когато е приложимо — на доставчика на платежни услуги на получателя, че доставчикът на платежни услуги на получателя е получил сумата по платежната операция в съответствие с член 83, параграф 1. В такъв случай доставчикът на платежни услуги на получателя носи отговорност пред получателя за точното изпълнение на платежната операция.

Когато доставчикът на платежни услуги на платеца носи отговорност по първа алинея, той без неоснователно забавяне възстановява на платеца сумата по неизпълнената или неточно изпълнена платежна операция и когато е приложимо, възстановява задължената платежна сметка в състоянието, в което тя би се намирала, ако не бе извършена неточно изпълнената платежна операция.

Вальорът за заверяване на платежната сметка на платеца е не по-късно от датата, на която сумата е била дебитирана.

Когато доставчикът на платежни услуги на получателя носи отговорност по първа алинея, той незабавно осигурява на разположение на получателя сумата по платежната операция и когато е приложимо, заверява платежната сметка на получателя със съответната сума.

Вальорът за заверяване на платежната сметка на получателя е не по-късно от датата, на която сметката би била заверена, ако операцията бе изпълнена точно в съответствие с член 87.

В случай че платежната операция е изпълнена със забава, доставчикът на платежни услуги на получателя, при поискване от страна на доставчика на платежни услуги на платеца, действаш от името на платеца, гарантира, че вальорът за заверяване на платежната сметка на получателя е не по-късно от датата, на която сметката би била заверена, ако операцията бе изпълнена точно.

При неизпълнена или неточно изпълнена платежна операция, за която платежното нареждане е иницирано от платеца, доставчикът на платежни услуги на платеца, независимо от отговорността по настоящия параграф, при поискване незабавно полага усилия за проследяване на платежната операция и уведомява платеца за резултата. Това се извършва безплатно за платеца.

2. Без да се засягат член 71, член 88, параграфи 2 и 3 и член 93, когато платежното нареждане е иницирано от получателя или чрез него, доставчикът на платежни услуги на получателя носи отговорност пред получателя за точното предаване на платежното нареждане на доставчика на платежни услуги на платеца в съответствие с член 83, параграф 3. Когато доставчикът на платежни услуги на получателя носи отговорност по настоящата алинея, той незабавно предава съответното платежно нареждане на доставчика на платежни услуги на платеца.

В случай на забавено предаване на платежното нареждане вальорът на заверяване на платежната сметка на получателя със сумата по операцията е не по-късно от датата, на която сметката би била заверена, ако операцията бе изпълнена точно.

Освен това, без да се засягат член 71, член 88, параграфи 2 и 3 и член 93, доставчикът на платежни услуги на получателя носи отговорност пред получателя за изпълнението на платежната операция в съответствие със задълженията си по член 87. Когато доставчикът на платежни услуги на получателя носи отговорност по настоящата алинея, той гарантира, че сумата по платежната операция е на разположение на получателя незабавно след като сметката на доставчика на платежни услуги на получателя е заверена с тази сума. Платежната сметка на получателя се заверява със сумата по операцията с вальор не по-късно от датата, на която сметката би била заверена, ако операцията бе изпълнена точно.

В случай на неизпълнена или неточно изпълнена платежна операция, за която доставчикът на платежни услуги на получателя не носи отговорност по първа и втора алинея, доставчикът на платежни услуги на платеща носи отговорност пред платеща. Когато доставчикът на платежни услуги на платеща носи такава отговорност, когато е приложимо и без неоснователно забавяне, той възстановява на платеща сумата по неизпълнената или неточно изпълнената платежна операция и възстановява задължената платежна сметка в състоянието, в което същата би се намирала, ако не бе извършена неточно изпълнена платежна операция. Вальорът за заверяване на платежната сметка на платеща е не по-късно от датата на дебитиране на сумата.

Задължението по четвърта алинея не се прилага за доставчика на платежни услуги на платеща, ако докаже, че доставчикът на платежни услуги на получателя е получил сумата по платежната операция, дори в случаите, когато става въпрос само за забавя в изпълнението на платежната операция. В такъв случай доставчикът на платежни услуги на получателя заверява със сумата платежната сметка на получателя с вальор не по-късно от датата, на която сметката би била заверена, ако операцията бе изпълнена точно.

В случай на неизпълнена или неточно изпълнена платежна операция, при която платежното нареждане е иницирано от получателя или чрез него, доставчикът на платежни услуги на получателя, независимо от отговорността по настоящия параграф, при поискване незабавно полага усилия за проследяване на платежната операция и уведомява получателя за резултата. Това се извършва безплатно за получателя.

3. Освен това доставчиците на платежни услуги носят отговорност пред съответните ползватели на платежни услуги за всички дължими такси, както и за всички лихви, които се начисляват на ползвателя на платежни услуги вследствие на неизпълнението или неточното, включително забавеното, изпълнение на платежната операция.

Член 90

Отговорност при услуги по инициране на плащане при неизпълнение, неточно или забавено изпълнение на платежни операции

1. Когато платежното нареждане е иницирано от платеща чрез доставчик на услуги по инициране на плащане, без да се засягат член 71 и член 88, параграфи 2 и 3, доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката, възстановява на платеща сумата по неизпълнената или неточно изпълнена платежна операция и когато е приложимо, възстановява задължената платежна сметка в състоянието, в което би се намирала, ако не беше извършена неточно изпълнената платежна операция.

Доставчикът на услуги по инициране на плащане носи тежестта за доказване, че платежното нареждане е било получено от доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката на платеща, в съответствие с член 78, както и че в рамките на неговото участие идентичността при платежната операция е била установена, операцията е била надлежно регистрирана и не е била повлияна от техническа неизправност или друг пропуск, свързан с неизпълнението, неточното или забавеното изпълнение на операцията.

2. Ако доставчикът на услуги по инициране на плащане е отговорен за неизпълнението, неточното или забавеното изпълнение на платежната операция, той незабавно, по искане на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката, обезщетява последния за претърпените щети или сумите, платени в резултат на възстановяването на средствата на платеща.

Член 91

Допълнително финансово обезщетение

В съответствие с правото, приложимо по отношение на сключения договор между ползвателя на платежни услуги и доставчика на платежни услуги, може да се определи финансово обезщетение в допълнение към предвиденото в настоящия раздел.

Член 92

Право на регресен иск

1. Когато отговорността на доставчик на платежни услуги по членове 73 и 89 се дължи на друг доставчик на платежни услуги или посредник, този доставчик на платежни услуги или посредник изплаща на първия доставчик на платежни услуги обезщетение за всички претърпени щети или суми, заплатени съгласно членове 73 и 89. Това включва обезщетение, когато някой от доставчиците на платежни услуги не използва задълбочено установяване на идентичността на клиента.

2. В съответствие с договореностите между доставчиците на платежни услуги и/или посредниците и правото, приложимо към сключената между тях договореност, може да бъде определено допълнително финансово обезщетение.

Член 93

Извънредни и непредвидени обстоятелства

Не възниква отговорност по глава 2 или 3 в случай на извънредни и непредвидени обстоятелства извън контрола на страната, позоваваща се на съществуването на тези обстоятелства, чиито последици неизбежно биха настъпили въпреки всички усилия за тяхното предотвратяване, или когато доставчикът на платежни услуги е обвързан с други правни задължения, уредени от правото на Съюза или националното право.

ГЛАВА 4

Защита на данните

Член 94

Защита на данните

1. Държавите членки разрешават обработването на лични данни от платежни системи и доставчици на платежни услуги, когато това е необходимо за осигуряване на предотвратяването, разследването и разкриването на измами при плащания. Предоставянето на информация на физически лица относно обработването на лични данни и обработването на такива лични данни, както и всяко друго обработване на лични данни за целите на настоящата директива се извършват в съответствие с Директива 95/46/ЕО, с националните правила за транспониране на Директива 95/46/ЕО и с Регламент (ЕО) № 45/2001.

2. Доставчиците на платежни услуги достъпват, обработват и запазват личните данни, необходими за предоставяне на техните платежни услуги, само с изричното съгласие на ползвателя на платежни услуги.

ГЛАВА 5

Операционни рискове и рискове, свързани със сигурността, и установяване на идентичността

Член 95

Управление на операционните рискове и на рисковете, свързани със сигурността

1. Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги създават рамка с подходящи мерки за смекчаване и механизми за контрол за управление на операционните рискове, включително рисковете, свързани със сигурността, във връзка с предоставяните от тях платежни услуги. Като част от тази рамка доставчиците на платежни услуги установяват и поддържат ефективни процедури за управление на инциденти, включително за откриване и класифициране на значимите операционни инциденти и инциденти, свързани със сигурността.

2. Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги ежегодно или на по-кратки интервали, определени от компетентния орган, предоставят на компетентния орган актуализирана и цялостна оценка на операционните рискове и на рисковете, свързани със сигурността, във връзка с предоставяните от тях платежни услуги и на подходящия характер на мерките за смекчаване и механизмите за контрол, прилагани в отговор на тези рискове.

3. До 13 юли 2017 г. ЕБО, като действа в тясно сътрудничество с ЕЦБ и след консултация с всички съответни заинтересовани страни, включително тези на пазара на платежни услуги, и като отразява всички засегнати интереси, разработва в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 насоки относно установяването, прилагането и наблюдението на мерките за сигурност, включително процесите на сертифициране, когато е приложимо.

ЕБО, в тясно сътрудничество с ЕЦБ, извършва редовен преглед на насоките, посочени в първа алинея, и при всички случаи най-малко веднъж на всеки две години.

4. Като взема предвид опита, придобит в хода на прилагането на посочените в параграф 3 насоки, и когато това се изисква от Комисията като целесъобразно, ЕБО разработва проекти на регулаторни технически стандарти относно критериите и условията за установяване и наблюдение на мерките за сигурност.

На Комисията се делегира правомощието да приеме посочените в първа алинея регулаторни технически стандарти в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

5. ЕБО насърчава сътрудничеството, включително и обмена на информация в областта на операционните рискове и рисковете, свързани със сигурността на платежните услуги, между компетентните органи и между компетентните органи и ЕЦБ и когато е приложимо, Агенцията на Европейския съюз за мрежова и информационна сигурност.

Член 96

Докладване на инциденти

1. В случай на значим операционен или свързан със сигурността инцидент, доставчиците на платежни услуги уведомяват без неоснователно забавяне компетентния орган в държавата членка по произход на доставчика на платежни услуги.

Когато инцидентът засяга или може да засегне финансовите интереси на ползвателите на неговите платежни услуги, доставчикът на платежни услуги ги уведомява без неоснователно забавяне за инцидента и за всички мерки, които могат да предприемат, за да смекчат неблагоприятните последици от инцидента.

2. При получаване на уведомлението по параграф 1 компетентният орган в държавата членка по произход предоставя без неоснователно забавяне съответните данни за инцидента на ЕБО и ЕЦБ. След като направи оценка на значението на инцидента за съответните органи на тази държава членка, компетентният орган ги уведомява съответно.

ЕБО и ЕЦБ, в сътрудничество с компетентния орган на държавата членка по произход, оценяват значението на инцидента за други съответни органи на Съюза и национални органи и ги уведомяват съответно. ЕЦБ уведомява членовете на Европейската система на централните банки за проблемите, които имат отношение към платежната система.

Въз основа на уведомлението, когато е целесъобразно, компетентните органи предприемат всички необходими мерки, за да защитят непосредствената безопасност на финансовата система.

3. До 13 януари 2018 г. ЕБО, като действа в тясно сътрудничество с ЕЦБ и след консултация с всички съответни заинтересовани страни, включително тези на пазара на платежни услуги, и като отразява всички засегнати интереси, издава в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 насоки, предназначени за:

- а) доставчиците на платежни услуги относно класифицирането на значимите инциденти, посочени в параграф 1, и съдържанието, формата, включително стандартните образци за уведомяване, и процедурите за уведомяване за такива инциденти;
- б) компетентните органи относно критериите за оценка на значението на инцидента и данните в докладите за инцидента, които да бъдат предоставени на други национални органи.

4. ЕБО, в тясно сътрудничество с ЕЦБ, извършва редовен преглед на насоките по параграф 3 и при всички случаи най-малко веднъж на две години.

5. При издаването и прегледа на насоките, посочени в параграф 3, ЕБО взема предвид стандартите и/или спецификациите, разработени и публикувани от Агенцията на Европейския съюз за мрежова и информационна сигурност за секторите, в които се извършват дейности, различни от предоставянето на платежни услуги.

6. Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги предоставят на своите компетентни органи най-малко веднъж годишно статистически данни за измами, свързани с различни средства за плащане. Компетентните органи предоставят тези данни на ЕБО и ЕЦБ в обобщена форма.

Член 97

Установяване на автентичността

1. Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги прилагат задълбочено установяване на идентичността на клиента, когато платещт:
 - а) достъпва своята платежна сметка онлайн;
 - б) инициира електронна платежна операция;
 - в) извършва каквото и да било действие дистанционно, което би могло да е свързано с риск от измама при плащането или други злоупотреби.
2. По отношение на иницирането на електронни платежни операции по параграф 1, буква б) държавите членки гарантират, че при електронни дистанционни платежни операции доставчиците на платежни услуги прилагат задълбочено установяване на идентичността на клиента, което включва елементи, свързващи по динамичен начин операцията с конкретна сума и конкретен получател.
3. По отношение на параграф 1 държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги са въвели подходящи мерки за сигурност за защита на поверителността и неприкосновеността на персонализираните средства за сигурност на ползвателите на платежни услуги.
4. Параграфи 2 и 3 се прилагат и когато плащанията са иницирани чрез доставчик на услуги по инициране на плащане. Параграфи 1 и 3 се прилагат и когато информацията се изисква чрез доставчик на услуги по предоставяне на информация за сметка.
5. Държавите членки гарантират, че доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката, дава възможност на доставчика на услуги по инициране на плащане и на доставчика на услуги по предоставяне на информация за сметка да разчитат на процедурите за установяване на идентичност, осигурени от доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката, на ползвателя на платежни услуги в съответствие с параграфи 1 и 3, а когато участва доставчик на услуги по инициране на плащане — в съответствие с параграфи 1, 2 и 3.

Член 98

Регулаторни технически стандарти, свързани с установяването на идентичността и осъществяването на връзка

1. ЕБО, като действа в тясно сътрудничество с ЕЦБ и след консултация с всички съответни заинтересовани страни, включително тези на пазара на платежни услуги, и като отразява всички засегнати интереси, разработва в съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 проекти на регулаторни технически стандарти, предназначени за доставчиците на платежни услуги, както е изложено в член 1, параграф 1 от настоящата директива, в които се конкретизират:
 - а) изискванията за задълбочено установяване на идентичността на клиента съгласно член 97, параграфи 1 и 2;
 - б) случаите на освобождаване от прилагането на член 97, параграфи 1, 2 и 3, въз основа на критериите, установени в параграф 3 от настоящия член;
 - в) изискванията, на които трябва да отговарят мерките за сигурност съгласно член 97, параграф 3 с цел защита на поверителността и неприкосновеността на персонализираните средства за сигурност на ползвателите на платежни услуги; и
 - г) изискванията за общи и сигурни отворени стандарти за връзка за целите на идентификацията, установяването на идентичността, уведомяването и предоставянето на информация, както и за прилагането на мерките за сигурност между доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметки, доставчиците на услуги по инициране на плащане, доставчиците на услуги по предоставяне на информация за сметки, платците, получателите и други доставчици на платежни услуги.
2. ЕБО разработва проектите на регулаторни технически стандарти, посочени в параграф 1, с цел да:
 - а) се осигури подходящо ниво на сигурност за ползвателите на платежни услуги и доставчиците на платежни услуги чрез приемането на ефективни и основани на риска изисквания;

- б) се осигури безопасността на средствата и личните данни на ползвателите на платежни услуги;
- в) се осигури и поддържа лоялна конкуренция между всички доставчици на платежни услуги;
- г) се осигури неутралност на технологиите и на бизнес моделите;
- д) се даде възможност за разработването на лесни за ползване, достъпни и иновативни средства за плащане.

3. Случаите на освобождаване по параграф 1, буква б) се основават на следните критерии:

- а) нивото на риск, с което е свързана предоставяната услуга;
- б) сумата по операцията или честотата, с която се изпълнява, или и двете;
- в) каналът на плащане, използван за изпълнение на операцията.

4. ЕБО представя на Комисията проектите на посочените в параграф 1 регулаторни технически стандарти до 13 януари 2017 г.

На Комисията се делегира правомощието да приеме тези регулаторни технически стандарти в съответствие с членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

5. В съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 ЕБО редовно извършва преглед и когато е целесъобразно —актуализира регулаторните технически стандарти с цел, наред с другото, да вземе предвид иновациите и развитието на технологиите.

ГЛАВА 6

Процедури за АРС за уреждане на спорове

Раздел 1

Процедура за разглеждане на жалби

Член 99

Жалби

1. Държавите членки гарантират, че са въведени процедури, които позволяват на ползвателите на платежни услуги и другите заинтересовани лица, включително сдружения на потребители, да подават пред компетентните органи жалби срещу извършени от доставчици на платежни услуги предполагаеми нарушения на настоящата директива.

2. Когато е приложимо и без да се засяга правото на търсене на защита по съдебен ред в съответствие с националното процесуално право, с отговора си компетентният орган информира жалбоподателя за съществуването на въведените съгласно член 102 процедури за АРС.

Член 100

Компетентни органи

1. Държавите членки определят компетентни органи, които да осигуряват и наблюдават ефективното спазване на настоящата директива. Компетентните органи предприемат всички подходящи мерки, за да гарантират спазването ѝ.

Компетентните органи са:

- а) компетентни органи по смисъла на член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1093/2010; или

- б) организации, признати от националното право или от публични органи, които са изрично оправомощени за тази цел от националното право.

Компетентните органи не могат да са доставчици на платежни услуги, с изключение на националните централни банки.

2. Посочените в параграф 1 органи трябва да разполагат с всички правомощия и подходящи ресурси, необходими за изпълнението на задълженията си. Когато повече от един компетентен орган е оправомощен да осигурява и наблюдава ефективното спазване на настоящата директива, държавите членки гарантират, че тези органи работят в тясно сътрудничество с цел ефективно изпълнение на задълженията си.

3. Компетентните органи упражняват правомощията си в съответствие с националното право:

а) пряко от свое име или под надзора на съдебните органи; или

б) като сезират съдилища, които са компетентни да вземат необходимото решение, включително, когато е подходящо, чрез обжалване, ако искането за вземане на необходимото решение не е било уважено.

4. В случай на нарушение или съмнение за нарушение на разпоредбите на националното право, с които се транспонират дялове III и IV, компетентни по смисъла на параграф 1 от настоящия член са органите на държавата членка по произход на доставчика на платежни услуги, освен за представителите и клоновете, извършващи дейност при условията на правото на установяване, по отношение на които са компетентни органите на приемащата държава членка.

5. Държавите членки уведомяват Комисията за определените съгласно параграф 1 компетентни органи възможно най-бързо и във всеки случай до 13 януари 2018 г. Те уведомяват Комисията за разпределението на задълженията на тези органи. Те незабавно уведомяват Комисията за всяка последваща промяна във връзка с определянето и съответната компетентност на тези органи.

6. ЕБО, след консултация с ЕЦБ, издава в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 предназначени за компетентните органи насоки относно процедурите за разглеждане на жалби, които трябва да се вземат под внимание, за да се осигури спазването на параграф 1 от настоящия член. Тези насоки се издават в срок до 13 януари 2018 г. и се актуализират редовно, когато е целесъобразно.

Раздел 2

Процедури за АРС и санкции

Член 101

Уреждане на спорове

1. Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги въвеждат и прилагат подходящи и ефективни процедури за разглеждане на жалби с цел да се отговори на жалбите на ползвателите на платежни услуги във връзка с правата и задълженията, произтичащи от дялове III и IV от настоящата директива, и наблюдават резултатите от тях в това отношение.

Тези процедури се прилагат във всяка държава членка, в която доставчикът на платежни услуги предоставя платежните услуги, и се провеждат на официалния език на съответната държава членка или на друг език, ако това е уговорено между доставчика на платежни услуги и ползвателя на платежни услуги.

2. Държавите членки изискват от доставчиците на платежни услуги да направят всичко възможно да отговорят на жалбите на ползвателите на платежни услуги на хартиен носител или — ако това е уговорено между доставчика на платежни услуги и ползвателя на платежни услуги, на друг траен носител. В този отговор се разглеждат всички повдигнати въпроси в рамките на подходящи срокове и най-късно в срок от 15 работни дни от получаване на жалбата. В извънредни случаи, ако отговорът не може да бъде даден в срок от 15 работни дни по причини извън контрола на доставчика на платежни услуги, той трябва да изпрати междинен отговор, в който ясно да се посочват причините за забавата на отговора на жалбата, както и срокът, в който ползвателят на платежни услуги ще получи окончателния отговор. Във всички случаи срокът за получаването на окончателен отговор не надвишава 35 работни дни.

Държавите членки могат да въведат или да поддържат правила относно процедурите за уреждане на спорове, които са по-благоприятни за ползвателите на платежни услуги от посочените в първа алинея. Когато са направили това, се прилагат тези правила.

3. Доставчикът на платежни услуги уведомява ползвателя на платежни услуги най-малко за една структура за APC, която е компетентна да разглежда спорове относно правата и задълженията, произтичащи от дялове III и IV.

4. Информацията по параграф 3 се предоставя по ясен, изчерпателен и леснодостъпен начин на интернет страницата на доставчика на платежни услуги, ако има такава, в клона и в общия ред и условия на договора между доставчика на платежни услуги и ползвателя на платежни услуги. В информацията се съдържат указания къде може да бъде намерена допълнителна информация за съответната структура за APC и условията за нейното сезиране.

Член 102

Процедури за APC

1. Държавите членки гарантират, че съгласно съответното национално право и правото на Съюза в съответствие с Директива 2013/11/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ са въведени подходящи, независими, безпристрастни, прозрачни и ефективни извънсъдебни процедури за APC за уреждане на спорове между ползвателите на платежни услуги и доставчиците на платежни услуги във връзка с правата и задълженията, произтичащи от дялове III и IV от настоящата директива, като се използват съществуващите компетентни органи, когато това е целесъобразно. Държавите членки гарантират, че процедурите за APC са приложими спрямо доставчиците на платежни услуги и че те обхващат и дейностите на посочените представители.

2. Държавите членки изискват от органите, посочени в параграф 1 от настоящия член, да си сътрудничат ефективно за уреждането на презгранични спорове във връзка с правата и задълженията, произтичащи от дялове III и IV.

Член 103

Санкции

1. Държавите членки установяват система от санкции, приложими при нарушения на националното право, с което е транспонирана настоящата директива, и вземат всички необходими мерки за гарантиране на тяхното прилагане. Тези санкции са ефективни, пропорционални и възпиращи.

2. Държавите членки предвиждат възможността компетентният орган да оповестява публично евентуалните административни санкции, наложени за нарушаване на приетите мерки за транспониране на настоящата директива, освен ако подобно оповестяване би застрашило сериозно финансовите пазари или би причинило несъразмерни вреди на съответните лица.

ДЯЛ V

ДЕЛЕГИРАНИ АКТОВЕ И РЕГУЛАТОРНИ ТЕХНИЧЕСКИ СТАНДАРТИ

Член 104

Делегирани актове

В съответствие с член 105 на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове във връзка със:

- а) адаптирането на позоваването на Препоръка 2003/361/ЕО в член 4, точка 36 от настоящата директива при изменения на тази препоръка;
- б) актуализирането на сумите, посочени в член 32, параграф 1 и член 74, параграф 1, с оглед отчитане на инфлацията.

⁽¹⁾ Директива 2013/11/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за алтернативно решаване на потребителски спорове и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 и Директива 2009/22/ЕО (Директива за APC за потребители) (ОВ L 165, 18.6.2013 г., стр. 63).

Член 105

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 104, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от 12 януари 2016 г.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 104, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.
5. Делегиран акт, приет съгласно член 104, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от три месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и на Съвета, или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с три месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 106

Задължение за информиране на потребителите за техните права

1. До 13 януари 2018 г. Комисията изготвя лесна за ползване електронна брошура, в която по ясен и лесноразбираем начин се описват правата на потребителите съгласно настоящата директива и свързаното с нея право на Съюза.
2. Комисията информира държавите членки, европейските сдружения на доставчиците на платежни услуги и европейските сдружения на потребителите за публикуването на брошурата, посочена в параграф 1. Комисията, ЕБО и компетентните органи гарантират, че брошурата е на разположение по леснодостъпен начин на съответните им интернет страници.
3. Доставчиците на платежни услуги гарантират, че брошурата е на разположение по леснодостъпен начин на техните интернет страници, ако имат такива, както и на хартиен носител в техните клонове, при техните представители и подизпълнители.
4. Доставчиците на платежни услуги не начисляват на клиентите си такси за осигуряването на тяхно разположение на информация по настоящия член.
5. По отношение на лицата с увреждания разпоредбите на настоящия член се прилагат, като се използват подходящи алтернативни средства, които дават възможност информацията да се осигури на разположение в достъпен формат.

ДЯЛ VI

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 107

Пълна хармонизация

1. Без да се засягат член 2, член 8, параграф 3, член 32, член 38, параграф 2, член 42, параграф 2, член 55, параграф 6, член 57, параграф 3, член 58, параграф 3, член 61, параграфи 2 и 3, член 62, параграф 5, член 63, параграфи 2 и 3, член 74, параграф 1, втора алинея и член 86, държавите членки не запазват, нито въвеждат разпоредби, различни от предвидените в настоящата директива, когато тя съдържа хармонизирани разпоредби.

2. Когато държава членка използва някоя от предвидените в параграф 1 възможности, тя информира Комисията за това, както и за всички последващи промени. Комисията оповестява информацията на интернет страница или по друг леснодостъпен начин.

3. Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги не се отклоняват във вреда на ползвателите на платежни услуги от разпоредбите на националното право, с които се транспонира настоящата директива, освен когато това е изрично предвидено в тях.

Доставчиците на платежни услуги могат обаче да решат да предоставят по-благоприятни условия на ползвателите на платежни услуги.

Член 108

Клауза за преглед

До 13 януари 2021 г. Комисията представя на Европейския парламент, Съвета, ЕЦБ и Европейския икономически и социален комитет доклад относно прилагането и въздействието на настоящата директива, и по-специално относно:

- а) целесъобразността и въздействието на правилата за таксите, предвидени в член 62, параграфи 3, 4 и 5;
- б) прилагането на член 2, параграфи 3 и 4, включително оценка дали, когато е технически осъществимо, дялове III и IV могат да се прилагат изцяло за платежните операции, посочени в тези параграфи;
- в) достъпа до платежни системи, като се има предвид по-специално равнището на конкуренцията;
- г) целесъобразността и въздействието на праговете за платежните операции, посочени в член 3, буква л);
- д) целесъобразността и въздействието на прага за освобождаване, посочен в член 32, параграф 1, буква а);
- е) въпроса дали, предвид настъпилите промени, е желателно в допълнение към разпоредбите в член 75 относно платежни операции, сумата по които не е предварително известна и средствата са блокирани, да се въведат максимални лимити за сумите, които може да бъдат блокирани по платежната сметка на платеща в такива случаи.

Когато е целесъобразно, Комисията представя законодателно предложение заедно със своя доклад.

Член 109

Преходна разпоредба

1. Държавите членки разрешават на платежните институции, които са започнали да извършват дейности в съответствие с националното право, с което се транспонира Директива 2007/64/ЕО, до 13 януари 2018 г., да продължат да извършват тези дейности в съответствие с изискванията, предвидени в Директива 2007/64/ЕО, без да е необходимо да подават заявление за лиценз в съответствие с член 5 от настоящата директива или да спазват другите разпоредби, предвидени или посочени в дял II от настоящата директива, до 13 юли 2018 г.

Държавите членки изискват от тези платежни институции да представят на компетентните органи цялата необходима информация, за да им дадат възможност да преценят до 13 юли 2018 г. дали тези платежни институции спазват изискванията, предвидени в дял II, и ако не ги спазват — какви мерки трябва да бъдат предприети, за да се осигури спазването им, или дали е необходимо лицензът им да бъде отнет.

Платежните институции, за които проверка на компетентните органи установи, че спазват изискванията, предвидени в дял II, получават лиценз и се вписват в регистрите, посочени в членове 14 и 15. Когато в срок до 13 юли 2018 г. тези платежни институции не са започнали да спазват изискванията, предвидени в дял II, им се забранява да предоставят платежни услуги в съответствие с член 37.

2. Държавите членки могат да предвидят, че платежните институции, посочени в параграф 1 от настоящия член, автоматично получават лиценз и се вписват в регистрите, посочени в членове 14 и 15, ако компетентните органи вече разполагат с доказателства, че са спазени предвидените в членове 5 и 11 изисквания. Компетентните органи информират заинтересованите платежни институции за това преди издаване на лиценза.

3. Настоящият параграф се прилага по отношение на физически или юридически лица, които са се ползвали от прилагането на член 26 от Директива 2007/64/ЕО преди 13 януари 2018 г. и са извършвали дейности по предоставяне на платежни услуги по смисъла на Директива 2007/64/ЕО.

Държавите членки допускат тези лица да продължат извършването на тези дейности в съответната държава членка в съответствие с Директива 2007/64/ЕО до 13 януари 2019 г., без да е необходимо да подават заявление за лиценз по член 5 от настоящата директива или да се ползват от освобождаване съгласно член 32 от настоящата директива, или да спазват другите разпоредби, предвидени или посочени в дял II от настоящата директива.

На посочените в първа алинея лица, които към 13 януари 2019 г. не са получили лиценз или не са освободени съгласно настоящата директива, се забранява да предоставят платежни услуги в съответствие с член 37 от настоящата директива.

4. Държавите членки могат да допуснат физическите и юридическите лица, които са освободени съгласно параграф 3 от настоящия член, да се считат за освободени и автоматично да се вписват в регистрите, предвидени в членове 14 и 15, ако компетентните органи разполагат с доказателства, че са спазени предвидените в член 32 изисквания. Компетентните органи информират заинтересованите платежни институции за това.

5. Независимо от параграф 1 от настоящия член, платежните институции, на които е издаден лиценз за предоставяне на платежни услуги, посочени в точка 7 от приложението към Директива 2007/64/ЕО, запазват лиценза за предоставяне на платежните услуги, които се считат за платежни услуги, посочени в точка 3 от приложение I към настоящата директива, ако до 13 януари 2020 г. компетентните органи получат доказателства, че са спазени предвидените в член 7, буква в) и член 9 от настоящата директива изисквания.

Член 110

Изменения на Директива 2002/65/ЕО

В член 4 от Директива 2002/65/ЕО параграф 5 се заменя със следното:

„5. Когато се прилага и Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета (*), разпоредбите относно предоставяне на информация съгласно член 3, параграф 1 от настоящата директива, с изключение на точка 2, букви в)—ж), точка 3, букви а), г) и д) и точка 4, буква б), се заменят с членове 44, 45, 51 и 52 от Директива (ЕС) 2015/2366.

(*) Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35).“

Член 111

Изменения на Директива 2009/110/ЕО

Директива 2009/110/ЕО се изменя, както следва:

1) член 3 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. „Без да се засяга настоящата директива, член 5, членове 11—17, член 19, параграфи 5 и 6 и членове 20—31 от Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета (*), включително делегираните актове, приети съгласно член 15, параграф 4, член 28, параграф 5 и член 29, параграф 7, се прилагат *mutatis mutandis* към институциите за електронни пари.

(*) Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35).“;

б) параграфи 4 и 5 се заменят със следното:

„4. Държавите членки допускат институциите за електронни пари да разпространяват и изкупуват обратно електронни пари чрез физически или юридически лица, действащи от тяхно име. Ако институцията за електронни пари разпространява електронни пари в друга държава членка с участието на такова физическо или юридическо лице, членове 27—31, с изключение на член 29, параграфи 4 и 5 от Директива (ЕС) 2015/2366, включително делегираните актове, приети в съответствие с член 28, параграф 5 и член 29, параграф 7 от нея, се прилагат *mutatis mutandis* за такава институция за електронни пари.

5. Независимо от параграф 4 от настоящия член, институциите за електронни пари не издават електронни пари чрез представители. Допуска се институциите за електронни пари да предоставят чрез представители платежните услуги, посочени в член 6, параграф 1, буква а) от настоящата директива, при спазване на условията, предвидени в член 19 от Директива (ЕС) 2015/2366.“;

2) в член 18 се добавя следният параграф:

„4. Държавите членки допускат институциите за електронни пари, които преди 13 януари 2018 г. са започнали да извършват дейности в съответствие с настоящата директива и Директива 2007/64/ЕО в държавата членка, в която се намира тяхното главно управление, да продължат извършването на тези дейности в тази или в друга държава членка, без да трябва да подават заявление за лиценз съгласно член 3 от настоящата директива или да изпълняват други изисквания, предвидени или посочени в дял II от настоящата директива, до 13 юли 2018 г.

Държавите членки изискват от институциите за електронни пари, посочени в първа алинея, да представят цялата необходима информация на компетентните органи, за да могат те да преценят до 13 юли 2018 г. дали тези институции за електронни пари спазват изискванията, предвидени в дял II от настоящата директива, а ако не ги спазват — какви мерки трябва да бъдат предприети, за да се осигури спазването им, или дали е необходимо лицензът им да бъде отнет.

Институциите за електронни пари, посочени в първа алинея, за които след проверка от компетентните органи се установи, че изпълняват изискванията, предвидени в дял II, получават лиценз и се вписват в регистъра. Когато тези институции за електронни пари не са започнали да спазват изискванията, предвидени в дял II, до 13 юли 2018 г., на тях им се забранява да издават електронни пари.“

Член 112

Изменения на Регламент (ЕС) № 1093/2010

Регламент (ЕС) № 1093/2010 се изменя, както следва:

1) в член 1 параграф 2 се заменя със следното:

„2. Органът действа в рамките на правомощията, предоставени с настоящия регламент, и на приложното поле на Директива 2002/87/ЕО, Директива 2009/110/ЕО, Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета (*), Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (**), Директива 2014/49/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (***), Регламент (ЕС) 2015/847 на Европейския парламент и на Съвета (****), Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета (*****) и доколкото тези актове са приложими за кредитните и финансовите институции и компетентните органи, които упражняват надзор върху тях, в рамките на съответните части от Директива 2002/65/ЕО и Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета (*****), включително всички директиви, регламенти и решения, основаващи се на тези актове, и на всеки друг правно обвързващ акт на Съюза, с който се възлагат задачи на Органа. Органът действа също така в съответствие с Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета (*****);

(*) Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1).

(**) Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338).

(***) Директива 2014/49/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно схемите за гарантиране на депозити (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 149).

(****) Регламент (ЕС) 2015/847 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. относно информацията, придружаваща преводите на средства, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1781/2006 (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 1).

(*****) Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35).

(******) Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията (ОВ L 141, 5.6.2015 г., стр. 73).

(******) Регламент (ЕС) № 1024/2013 на Съвета от 15 октомври 2013 г. за възлагане на Европейската централна банка на конкретни задачи относно политиките, свързани с пруденциалния надзор над кредитните институции (ОВ L 287, 29.10.2013 г., стр. 63).“

2) в член 4 точка 1 се заменя със следното:

„1) „финансови институции“ означава „кредитни институции“ по смисъла на член 4, параграф, точка 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013, „инвестиционни посредници“ по смисъла на член 4, параграф 1, точка 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013, „финансови конгломерати“ по смисъла на член 2, точка 14 от Директива 2002/87/ЕО, „доставчици на платежни услуги“ по смисъла на член 4, точка 11 от Директива (ЕС) 2015/2366 и „институции за електронни пари“ по смисъла на член 2, точка 1 от Директива 2009/110/ЕО, като се има предвид, че по отношение на Директива (ЕС) 2015/849 „финансови институции“ означава кредитни институции и финансови институции по смисъла на член 3, точки 1 и 2 от Директива (ЕС) 2015/849;“

Член 113

Изменение на Директива 2013/36/ЕС

В приложение I към Директива 2013/36/ЕС точка 4 се заменя със следното:

„4. Платежни услуги съгласно определението в член 4, точка 3 от Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета (*);

(*) Директива (ЕС) 2015/2366 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. за платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2009/110/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО (ОВ L 337, 23.12.2015 г., стр. 35).“

Член 114**Отмяна**

Директива 2007/64/ЕО се отменя, считано от 13 януари 2018 г.

Всяко позоваване на отменената директива се счита за позоваване на настоящата директива и се чете съгласно таблицата на съответствието в приложение II към настоящата директива.

Член 115**Транспониране**

1. Държавите членки приемат и публикуват мерките, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, до 13 януари 2018 г. Те незабавно информират Комисията за това.
2. Държавите членки прилагат тези мерки, считано от 13 януари 2018 г.

Когато държавите членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

3. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните мерки от националното право, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.
4. Чрез дерогация от параграф 2 държавите членки гарантират прилагането на мерките за сигурност, посочени в членове 65, 66, 67 и 97, след като изминат 18 месеца от датата на влизане в сила на регулаторните технически стандарти, посочени в член 98.
5. Държавите членки не забраняват на юридическите лица, които преди 12 януари 2016 г. са извършвали на тяхната територия дейности на доставчици на услуги по инициране на плащане и на доставчици на услуги по предоставяне на информация за сметки по смисъла на настоящата директива, да продължат да извършват същите дейности на тяхната територия по време на преходния период, посочен в параграфи 2 и 4, в съответствие с приложимата понастоящем регулаторна рамка.
6. Докато отделните доставчици на платежни услуги, обслужващи сметки, започнат да спазват регулаторните технически стандарти, посочени в параграф 4, държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметки, не злоупотребяват с обстоятелството, че се допуска да не спазват изискванията, за да блокират или да възпрепятстват използването на услугите по инициране на плащане и за предоставяне на информация за сметките, които обслужват.

Член 116**Влизане в сила**

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 117**Адресати**

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Страсбург на 25 ноември 2015 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
N. SCHMIT

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ПЛАТЕЖНИ УСЛУГИ

(съгласно член 4, точка 3)

1. Услуги, позволяващи внасянето на пари в наличност по платежна сметка, както и всички операции по обслужване на платежна сметка.
 2. Услуги, позволяващи тегления на пари в наличност от платежна сметка, както и всички операции по обслужване на платежна сметка.
 3. Изпълнение на платежни операции, включително прехвърляне на средства по платежна сметка при доставчика на платежни услуги на ползвателя или друг доставчик на платежни услуги:
 - а) изпълнение на директни дебити, включително еднократни директни дебити;
 - б) изпълнение на платежни операции чрез платежни карти или подобни устройства;
 - в) изпълнение на кредитни преводи, включително платежни нареждания за периодични преводи.
 4. Изпълнение на платежни операции, когато средствата са осигурени от отпусната на ползвателя на платежни услуги кредитна линия:
 - а) изпълнение на директни дебити, включително еднократни директни дебити;
 - б) изпълнение на платежни операции чрез платежна карта или подобно устройство;
 - в) изпълнение на кредитни преводи, включително платежни нареждания за периодични преводи.
 5. Издаване на платежни инструменти и/или приемане на платежни операции.
 6. Налични парични преводи.
 7. Услуги по инициране на плащане.
 8. Услуги по предоставяне на информация за сметка.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

Настоящата директива	Директива 2007/64/ЕО
Член 1, параграф 1	Член 1, параграф 1
Член 1, параграф 2	Член 1, параграф 2
Член 2, параграф 1	Член 2, параграф 1
Член 2, параграф 2	
Член 2, параграф 3	
Член 2, параграф 4	
Член 2, параграф 5	Член 2, параграф 3
Член 3	Член 3
Член 4	Член 4
точки 1, 2, 3, 4, 5 и 10	точки 1, 2, 3, 4, 5 и 10
точка 7	точка 6
точка 8	точка 7
точка 9	точка 8
точка 11	точка 9
точка 12	точка 14
точка 13	точка 16
точка 14	точка 23
точки 20, 21, 22	точки 11, 12, 13
точка 23	точка 28
точка 25	точка 15
точки 26, 27	точки 17, 18
точка 28	точка 20
точка 29	точка 19
точка 33	точка 21
точки 34, 35, 36, 37	точки 24, 25, 26, 27
точка 38	точка 22
точки 39, 40	точки 29, 30
точки 6, 15— 19, 24, 30 — 32, 41—48	—
Член 5, параграф 1	Член 5
Член 5, параграф 2	—
Член 5, параграф 3	—
Член 5, параграф 4	—

Настоящата директива	Директива 2007/64/ЕО
Член 5, параграф 5	—
Член 5, параграф 6	—
Член 5, параграф 7	—
Член 6, параграф 1	—
Член 6, параграф 2	—
Член 6, параграф 3	—
Член 6, параграф 4	—
Член 7	Член 6
Член 8, параграф 1	Член 7, параграф 1
Член 8, параграф 2	Член 7, параграф 2
Член 8, параграф 3	Член 7, параграф 3
Член 9, параграф 1	Член 8, параграф 1
Член 9, параграф 2	Член 8, параграф 2
Член 9, параграф 3	Член 8, параграф 3
Член 10, параграф 1	Член 9, параграф 1
Член 10, параграф 2	Член 9, параграф 2
—	Член 9, параграфи 3 и 4
Член 11, параграф 1	Член 10, параграф 1
Член 11, параграф 2	Член 10, параграф 2
Член 11, параграф 3	Член 10, параграф 3
Член 11, параграф 4	Член 10, параграф 4
Член 11, параграф 5	Член 10, параграф 5
Член 11, параграф 6	Член 10, параграф 6
Член 11, параграф 7	Член 10, параграф 7
Член 11, параграф 8	Член 10, параграф 8
Член 11, параграф 9	Член 10, параграф 9
Член 12	Член 11
Член 13, параграф 1	Член 12, параграф 1
Член 13, параграф 2	Член 12, параграф 2
Член 13, параграф 3	Член 12, параграф 3
Член 14, параграф 1	Член 13
Член 14, параграф 2	Член 13
Член 14, параграф 3	—
Член 14, параграф 4	—
Член 15, параграф 1	—

Настоящата директива	Директива 2007/64/ЕО
Член 15, параграф 2	—
Член 15, параграф 3	—
Член 15, параграф 4	—
Член 15, параграф 5	—
Член 16	Член 14
Член 17, параграф 1	Член 15, параграф 1
Член 17, параграф 2	Член 15, параграф 2
Член 17, параграф 3	Член 15, параграф 3
Член 17, параграф 4	Член 15, параграф 4
Член 18, параграф 1	Член 16, параграф 1
Член 18, параграф 2	Член 16, параграф 2
Член 18, параграф 3	Член 16, параграф 2
Член 18, параграф 4	Член 16, параграф 3
Член 18, параграф 5	Член 16, параграф 4
Член 18, параграф 6	Член 16, параграф 5
Член 19, параграф 1	Член 17, параграф 1
Член 19, параграф 2	Член 17, параграф 2
Член 19, параграф 3	Член 17, параграф 3
Член 19, параграф 4	Член 17, параграф 4
Член 19, параграф 5	Член 17, параграф 5
Член 19, параграф 6	Член 17, параграф 7
Член 19, параграф 7	Член 17, параграф 8
Член 19, параграф 8	—
Член 20, параграф 1	Член 18, параграф 1
Член 20, параграф 2	Член 18, параграф 2
Член 21	Член 19
Член 22, параграф 1	Член 20, параграф 1
Член 22, параграф 2	Член 20, параграф 2
Член 22, параграф 3	Член 20, параграф 3
Член 22, параграф 4	Член 20, параграф 4
Член 22, параграф 5	Член 20, параграф 5
Член 23, параграф 1	Член 21, параграф 1
Член 23, параграф 2	Член 21, параграф 2
Член 23, параграф 3	Член 21, параграф 3
Член 24, параграф 1	Член 22, параграф 1

Настоящата директива	Директива 2007/64/ЕО
Член 24, параграф 2	Член 22, параграф 2
Член 24, параграф 3	Член 22, параграф 3
Член 25, параграф 1	Член 23, параграф 1
Член 25, параграф 2	Член 23, параграф 2
Член 26, параграф 1	Член 24, параграф 1
Член 26, параграф 2	Член 24, параграф 2
Член 27, параграф 1	—
Член 27, параграф 2	—
Член 28, параграф 1	Член 25, параграф 1
Член 28, параграф 2	—
Член 28, параграф 3	—
Член 28, параграф 4	—
Член 28, параграф 5	—
Член 29, параграф 1	Член 25, параграфи 2 и 3
Член 29, параграф 2	—
Член 29, параграф 3	Член 25, параграф 4
Член 29, параграф 4	—
Член 29, параграф 5	—
Член 29, параграф 6	—
Член 30, параграф 1	—
Член 30, параграф 2	—
Член 30, параграф 3	—
Член 30, параграф 4	—
Член 31, параграф 1	—
Член 31, параграф 2	Член 25, параграф 4
Член 32, параграф 1	Член 26, параграф 1
Член 32, параграф 2	Член 26, параграф 2
Член 32, параграф 3	Член 26, параграф 3
Член 32, параграф 4	Член 26, параграф 4
Член 32, параграф 5	Член 26, параграф 5
Член 32, параграф 6	Член 26, параграф 6
Член 33, параграф 1	—
Член 33, параграф 2	—
Член 34	Член 27
Член 35, параграф 1	Член 28, параграф 1

Настоящата директива	Директива 2007/64/ЕО
Член 35, параграф 2	Член 28, параграф 2
Член 36	—
Член 37, параграф 1	Член 29
Член 37, параграф 2	—
Член 37, параграф 3	—
Член 37, параграф 4	—
Член 37, параграф 5	—
Член 38, параграф 1	Член 30, параграф 1
Член 38, параграф 2	Член 30, параграф 2
Член 38, параграф 3	Член 30, параграф 3
Член 39	Член 31
Член 40, параграф 1	Член 32, параграф 1
Член 40, параграф 2	Член 32, параграф 2
Член 40, параграф 3	Член 32, параграф 3
Член 41	Член 33
Член 42, параграф 1	Член 34, параграф 1
Член 42, параграф 2	Член 34, параграф 2
Член 43, параграф 1	Член 35, параграф 1
Член 43, параграф 2	Член 35, параграф 2
Член 44, параграф 1	Член 36, параграф 1
Член 44, параграф 2	Член 36, параграф 2
Член 44, параграф 3	Член 36, параграф 3
Член 45, параграф 1	Член 37, параграф 1
Член 45, параграф 2	—
Член 45, параграф 3	Член 37, параграф 2
Член 46	—
Член 47	—
Член 48	Член 38
Член 49	Член 39
Член 50	Член 40
Член 51, параграф 1	Член 41, параграф 1
Член 51, параграф 2	Член 41, параграф 2
Член 51, параграф 3	Член 41, параграф 3
Член 52, точка 1	Член 42, точка 1
Член 52, точка 2	Член 42, точка 2

Настоящата директива	Директива 2007/64/ЕО
Член 52, точка 3	Член 42, точка 3
Член 52, точка 4	Член 42, точка 4
Член 52, точка 5	Член 42, точка 5
Член 52, точка 6	Член 42, точка 6
Член 52, точка 7	Член 42, точка 7
Член 53	Член 43
Член 54, параграф 1	Член 44, параграф 1
Член 54, параграф 2	Член 44, параграф 2
Член 54, параграф 3	Член 44, параграф 3
Член 55, параграф 1	Член 45, параграф 1
Член 55, параграф 2	Член 45, параграф 2
Член 55, параграф 3	Член 45, параграф 3
Член 55, параграф 4	Член 45, параграф 4
Член 55, параграф 5	Член 45, параграф 5
Член 55, параграф 6	Член 45, параграф 6
Член 56	Член 46
Член 57, параграф 1	Член 47, параграф 1
Член 57, параграф 2	Член 47, параграф 2
Член 57, параграф 3	Член 47, параграф 3
Член 58, параграф 1	Член 48, параграф 1
Член 58, параграф 2	Член 48, параграф 2
Член 58, параграф 3	Член 48, параграф 3
Член 59, параграф 1	Член 49, параграф 1
Член 59, параграф 2	Член 49, параграф 2
Член 60, параграф 1	Член 50, параграф 1
Член 60, параграф 2	Член 50, параграф 2
Член 60, параграф 3	—
Член 61, параграф 1	Член 51, параграф 1
Член 61, параграф 2	Член 51, параграф 2
Член 61, параграф 3	Член 51, параграф 3
Член 61, параграф 4	Член 51, параграф 4
Член 62, параграф 1	Член 52, параграф 1
Член 62, параграф 2	Член 52, параграф 2
Член 62, параграф 3	Член 52, параграф 3
Член 62, параграф 4	—

Настоящата директива	Директива 2007/64/ЕО
Член 62, параграф 5	—
Член 63, параграф 1	Член 53, параграф 1
Член 63, параграф 2	Член 53, параграф 2
Член 63, параграф 3	Член 53, параграф 3
Член 64, параграф 1	Член 54, параграф 1
Член 64, параграф 2	Член 54, параграф 2
Член 64, параграф 3	Член 54, параграф 3
Член 64, параграф 4	Член 54, параграф 4
Член 65, параграф 1	—
Член 65, параграф 2	—
Член 65, параграф 3	—
Член 65, параграф 4	—
Член 65, параграф 5	—
Член 65, параграф 6	—
Член 66, параграф 1	—
Член 66, параграф 2	—
Член 66, параграф 3	—
Член 66, параграф 4	—
Член 66, параграф 5	—
Член 67, параграф 1	—
Член 67, параграф 2	—
Член 67, параграф 3	—
Член 67, параграф 4	—
Член 68, параграф 1	Член 55, параграф 1
Член 68, параграф 2	Член 55, параграф 2
Член 68, параграф 3	Член 55, параграф 3
Член 68, параграф 4	Член 55, параграф 4
Член 69, параграф 1	Член 56, параграф 1
Член 69, параграф 2	Член 56, параграф 2
Член 70, параграф 1	Член 57, параграф 1
Член 70, параграф 2	Член 57, параграф 2
Член 71, параграф 1	Член 58
Член 71, параграф 2	—
Член 72, параграф 1	Член 59, параграф 1
Член 72, параграф 2	Член 59, параграф 2

Настоящата директива	Директива 2007/64/ЕО
Член 73, параграф 1	Член 60, параграф 1
Член 73, параграф 2	—
Член 73, параграф 3	Член 60, параграф 2
Член 74, параграф 1	Член 61, параграфи 1, 2 и 3
Член 74, параграф 2	—
Член 74, параграф 3	Член 61, параграфи 4 и 5
Член 75, параграф 1	—
Член 75, параграф 2	—
Член 76, параграф 1	Член 62, параграф 1
Член 76, параграф 2	Член 62, параграф 2
Член 76, параграф 3	Член 62, параграф 3
Член 76, параграф 4	—
Член 77, параграф 1	Член 63, параграф 1
Член 77, параграф 2	Член 63, параграф 2
Член 78, параграф 1	Член 64, параграф 1
Член 78, параграф 2	Член 64, параграф 2
Член 79, параграф 1	Член 65, параграф 1
Член 79, параграф 2	Член 65, параграф 2
Член 79, параграф 3	Член 65, параграф 3
Член 80, параграф 1	Член 66, параграф 1
Член 80, параграф 2	Член 66, параграф 2
Член 80, параграф 3	Член 66, параграф 3
Член 80, параграф 4	Член 66, параграф 4
Член 80, параграф 5	Член 66, параграф 5
Член 81, параграф 1	Член 67, параграф 1
Член 81, параграф 2	Член 67, параграф 2
Член 81, параграф 3	Член 67, параграф 3
Член 82, параграф 1	Член 68, параграф 1
Член 82, параграф 2	Член 68, параграф 2
Член 83, параграф 1	Член 69, параграф 1
Член 83, параграф 2	Член 69, параграф 2
Член 83, параграф 3	Член 69, параграф 3
Член 84	Член 70
Член 85	Член 71
Член 86	Член 72

Настоящата директива	Директива 2007/64/ЕО
Член 87, параграф 1	Член 73, параграф 1
Член 87, параграф 2	Член 73, параграф 1
Член 87, параграф 3	Член 73, параграф 2
Член 88, параграф 1	Член 74, параграф 1
Член 88, параграф 2	Член 74, параграф 2
Член 88, параграф 3	Член 74, параграф 2
Член 88, параграф 4	Член 74, параграф 2
Член 88, параграф 5	Член 74, параграф 3
Член 89, параграф 1	Член 75, параграф 1
Член 89, параграф 2	Член 75, параграф 2
Член 89, параграф 3	Член 75, параграф 3
Член 90, параграф 1	—
Член 90, параграф 2	—
Член 91	Член 76
Член 92, параграф 1	Член 77, параграф 1
Член 92, параграф 2	Член 77, параграф 2
Член 93	Член 78
Член 94, параграф 1	Член 79, параграф 1
Член 94, параграф 2	—
Член 95, параграф 1	—
Член 95, параграф 2	—
Член 95, параграф 3	—
Член 95, параграф 4	—
Член 95, параграф 5	—
Член 96, параграф 1	—
Член 96, параграф 2	—
Член 96, параграф 3	—
Член 96, параграф 4	—
Член 96, параграф 5	—
Член 96, параграф 6	—
Член 97, параграф 1	—
Член 97, параграф 2	—
Член 97, параграф 3	—
Член 97, параграф 4	—
Член 97, параграф 5	—

Настоящата директива	Директива 2007/64/ЕО
Член 98, параграф 1	—
Член 98, параграф 2	—
Член 98, параграф 3	—
Член 98, параграф 4	—
Член 98, параграф 5	—
Член 99, параграф 1	Член 80, параграф 1
Член 99, параграф 2	Член 80, параграф 2
Член 100, параграф 1	—
Член 100, параграф 2	—
Член 100, параграф 3	—
Член 100, параграф 4	Член 82, параграф 2
Член 100, параграф 5	—
Член 100, параграф 6	—
Член 101, параграф 1	—
Член 101, параграф 2	—
Член 101, параграф 3	—
Член 101, параграф 4	—
Член 102, параграф 1	Член 83, параграф 1
Член 102, параграф 2	Член 83, параграф 2
Член 103, параграф 1	Член 81, параграф 1
Член 103, параграф 2	—
Член 104	—
Член 105, параграф 1	—
Член 105, параграф 2	—
Член 105, параграф 3	—
Член 105, параграф 4	—
Член 105, параграф 5	—
Член 106, параграф 1	—
Член 106, параграф 2	—
Член 106, параграф 3	—
Член 106, параграф 4	—
Член 106, параграф 5	—
Член 107, параграф 1	Член 86, параграф 1
Член 107, параграф 2	Член 86, параграф 2
Член 107, параграф 3	Член 86, параграф 3

Настоящата директива	Директива 2007/64/ЕО
Член 108	Член 87
Член 109, параграф 1	Член 88, параграф 1
Член 109, параграф 2	Член 88, параграф 3
Член 109, параграф 3	Член 88, параграфи 2 и 4
Член 109, параграф 4	—
Член 109, параграф 5	—
Член 110	Член 90
Член 111, параграф 1	—
Член 111, параграф 2	—
Член 112, параграф 1	—
Член 112, параграф 2	—
Член 113	Член 92
Член 114	Член 93
Член 115, параграф 1	Член 94, параграф 1
Член 115, параграф 2	Член 94, параграф 2
Член 115, параграф 3	—
Член 115, параграф 4	—
Член 115, параграф 5	—
Член 116	Член 95
Член 117	Член 96
Приложение I	Приложение